

Kazazede gemiciler "Son Posta," ya telsizle faciayı anlattılar!

"Millet vapurundan kurtulabilenler bir ateşci ile bir lostromodan ibarettir, diğerlerinin cesedleri peyderpey sahile vurmaktadır!,"

Kazazede kaptanlar anlatıyorlar: "Millet vapuru beş kulaç suda gece battı. Fırtına o kadar ani koptu ki nasıl battığını bilmiyoruz. Suyun dışında olan baca ve direkleri de sonradan koptu,"

«Son Posta»nın ressamına göre facia esnasında Ereğli limanı

Yalnız Ereğlide 1,000,000 kıymetinde on tane vapur karaya düştü

Karadeniz sahillerinde ayrıca 100 den fazla motör, mavnalı ve sandalın battığı, insanca zayıt olduğu anlaşılıyor

Kaptanlar: "Liman bu halde kaldıkça felâketler devam edecektir," diyorlar

Facia kurtulanlarından dördü: (Soldan sağa doğru) Birinci çarıkçı Mehmed Şaban, süvari Besim, ikinci kaptan Tahir, üçüncü çarıkçı Murad

Daha Hisar faciasının acısı yüreklerden silinmeden, 20 vatandaşın hayatına mal olan yeni bir facia daha Karadeniz sularında oynandı. Denizcilerin 50 senedir görülmemiş dedikleri

**KENAN PAŞA
ZADE SARAFİM**

Bir maceraperestinin hayatı

Yazan: Ziya Şakir
(Pek yakında «Son Postada»)

müthiş bir fırtına «Millet» isimli 2000 tonluk bir gemiyi dalgaların kucakından alarak ademe yolladı.

Bu yürekler acısı müessif hâdiseyi dünkü sayımızda bütün tafsilâtle vermiş bulunuyoruz.

Barzilai ve Benjamen vapur acentasının Millet vapuru 25 gün evvel boş olarak Ereğli limanına gitmiştir. Gemi oradan kömür yükleyecekti. Saat 6 ya doğru görülmemiş bir şekilde patlayan müthiş fırtına, esasen pek de emin olunan limanı altüst etmiş, bu-

(Devamı 11 inci sayfada)

Millet vapuru neden battı?

Faciadan alınması
lâzım gelen dersler

(«Son Posta», nin deniz işleri mütehassısı yazıyor)

(Yazın 11 inci sayfada)

Cümhurreisinin teşekkürleri

Ankara 3 (A.A.) — Riyaseticümhur Umumi Kâtibliğinden:

Yeni yıl münasebetile, Reiscümhur İsmet İnönü, yurdun her köşesinde bulunan vatandaşlardan, yüksek ve samimi duyguları bildiren birçok telgraf ve mektub almaktadır. Bundan pek mütehasis olan İsmet İnönü sevgi ve teşekkürlerle saadet ve refah dileklerinin iletilmesine Anadolu Ajansını memur etmiştir.

Egedeki Zelzelenin Tahribatı

Candarlı nahiyesinde 2 ev yıkıldı, 32 ev hasara uğradı

İzmir 3 (Hususi) — Son zelzele vilâyetin muhtelif kazalarında İzmirdekinden şiddetli hissedilmiştir. Zelzele Foçada cüz'î, Dikilinin Candarlı nahiyesinde fazla hasarata sebebiyet vermiştir. Candarlı halkı sabahın 6 buçüğünde korku ile yataklarından fırlamışlar, derhal kendilerini sokağa atmışlardır.

Candarlıda bir çok evlerin duvarları, camları çatlamış, 32 ev harab olmuştur. 2 ev tamamen çökmüştür. Hasara uğriyan 32 evden 30 u fazla müteessir olmuştur. İnsanca zayıt yoktur.

Vali, Candarlıya, hâdiseye yerine gitmiştir. Zezeleden açıkta kalanlar barındırılmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Parti Grubu Reis Vekilliğine seçilen Adliye Vekili istifa etti

Meclis Reis Vekillerinden Konya meb'usu Tevfik Fikret Sılay Adliye Vekili tayin edildi

Ankara, 3 (A.A.) — C. H. P. Büyük Millet Meclisi grubu umumî heyeti bugün 3/1/1939 saat 15 te reis vekili ve

Trabzon mebusu Hasan Sakanın reisliği altında toplandı.

(Devamı 14 üncü sayfada)

Dün telsizle Ereğliden aldığımız malûmat

Ereğlide karaya oturan «Tan», vapuru süvarisi Aziz kaptan faciayı anlatıyor

İlk me	T. C. NAPİA VEKÂLETİ Posta, Telgraf ve Telefon İdarəsi	Tarihi
	Telgraf telgrafına	
Adres:	SONPOSTA GAZETESİ İDARESİ	
	İSTANBUL	
85 TCCH RADIO 5/5 TAN İSTANBULRADIO 1 53 3 1845 -		
BİR MİLYON KİMYETİNDE ON VAPUR KARAYA GİTMİŞTİR MİLLET VAPURU GULUC DERESİ SAHİLİNE VARADAN BES KULACI GECE BATTIĞINI NASIL BATTIĞINI BİLMİYORUM SON VAZİYETİ GEMİ TAMAMEN BATTIĞI DİREKLERİLE BACASIDA SONRADAN KOPMUŞTUR GOVERTE LOSTROMOSİLE BİR ATEŞCI KURTULMUŞTUR DİĞERLERİN -İN CESETLERİ PEYDERPEY ÇIKMAKTADIR EREĞLİDE LİMAN YAPILMADIKÇA FACIALAR TEKERKÜR EDECEKTİR TANDA KEMİNİ KURTARMAYA ÇALIŞIYORUZ - AZİZ +		

«Tan» süvarisinin «Son Posta» ya telsizle verdiği cevap (Yazın 14 inci sayfada)

Hergün

İki yeni
Vekil

Yazan: Muhittin Birgen

Son günlerde Maarif ve İktisad Vekâletlerinde iki değişiklik oldu. Çekilen Vekillerin çekilme sebepleri yorgunluk ve sâhat meseleleriyle izah edildiğine göre, bu değişmelerde siyasi âmiller aramaya mahal yoktur.

★

Her iki yeni Vekil de, şahıs olarak, bugünkü neslin en mükemmel insanlarıdır. Genç Hasan Âli Yücel, ince zekâsı, hoşsohbeti, muhitinde kendisine karşı umumî bir cazibe uyandıran sempatik şahsiyeti ile çok iyi bir insandır. Aynı vasıfları, fakat, başka başka tezahürlerle Hüsnü Çakırda da görürüz. Her ikisi de birer mütehasstırlar: Hüsnü Çakır bir idare mütehasstı, Âli Yücel, bir maarif mütehasstı. Biri, herhangi bir devlet faaliyetini, kanun ve nizamın ruhuna tam bir sadakat içinde götürmek ihtisasına sahip, diğeri de içinden çıktığı maarif işlerinin bütün inceliklerine vâkıf iki insan.

Âli Yüceli münevver muhitimiz çok iyi tanıır: Mekteplerde hoca, gazetelerde muharrir, maarifte müdür ve teşkilâtçı olarak çalıştığı bütün mesleki hayatı, her tarafta kendisine sevgi tophyan ve her kесе kendisini iyi vasıflarıyla tanıttıran mütemadî bir hareket içinde geçmiştir. Maarif Vekâleti, zannederseniz, şu son otuz sene içinde, kendi içinden yetişmiş bu kadar kuvvetli bir unsurun Vekil olmasını, - eğer gördüseniz - pek az görmüşdür. Genç ve genç olmasına rağmen, çok ağır başlı ve müteenni; demokrat bir insan olarak çok sade, maarif işlerimizin bütün içyüzünü bilmek bakımından çok vâkıf; asrın cereyanlarını ve millî terbiyenin bugünkü ihtiyaçlarını anlamak itibarıyla de çok zeki, çok anlayışlı, çok tecrübeli bir kafadır. Asrın istediği kudrette bir devlet adamı olmak için siyaset hayatında belki henüz az tecrübeli, fakat, bu bakımdan da yetişmek için her türlü kabiliyetlerle mücehhez bir insan olan Âli Yücel, yarınki Türkiye için yetişecek genç unsurların en ileri gelenlerinden biridir.

Hüsnü Çakırın gelince, onun da şahsî ve mesleki meziyetleri pek çoktur: İnkılâb hareketleri içinde temiz, vatansever ve halk dostu olarak çalışmış bir idare adamının birçok iyi vasıflarını zatında toplamıştır. Nezih, samimî - bilhassa çok samimî - faziletli bir ahlâk onda temiz bir zekâ ile elele vermiştir. İktisad işlerinde mütehasstı olduğu iddia edilemez; fakat, ne nazari vukufun, ne de amelî tecrübenin yabancısı değildir. Devlet adamı olarak kuvvetli fazilet prensiplerine çok sağlam bir sadakatla bağlı olduğu kadar bir işbaşı olmak bakımından da asla bürokrat değildir; Mesleki hayatı itibarıyla, kendisinin bürokrasiye düşkün olmasını tahmin edenler çok yanlışlıklarını görecektir; çünkü, o, işin icab ettiği dakikada, abdestinden emin olan adamlara mahsus bir cesaretle her nevi mesuliyeti sırtına almaktan çekinmeyen, her hangi bir meseleyi uzun uzadıya bürokrasi elinde süründürmek yerine kesip atmayı bilen bir insandır. Eğer, bizim idare ve devlet adamlarımızda Hüsnü Çakır derecesinde cesur, kestirip atıcı, iş bitirici ve bir bakışta herhangi bir işin inceliklerine nüfuz edebilir unsurlar çok olsaydı bugün birçok şeylerden şikâyet etmeğe lüzum kalmazdı. İktisad Vekâletinin mütehasstı unsurları, yeni Vekillerinin şahsında, ilk gördüğü bir meseleyi kavramak için çok yorulmaya muhtaç olmayan bir zekâ, ihtisasa hürmet eden bir ilim ve ihtisad dostu, kâğıd ve kalem tüccarlarının hatırları için bir meseleye aid dosyaları birbirini üzerine yığanın düşmanı olan bir iş bitirici bulacaklardır.

★

Celâl Bayar, kabinesine iki yeni unsur seçmiştir ki ikisinin de birbirine benzeyen ayrı ayrı meziyetleri vardır. Her ikisi de bilgi ile fazileti, ciddiyetle samimiyeti, en yüksek hadde kadar, nefislerinde toplanmış bulunan iki say makinesidir. Siyasetinin bütün temelleri ve hedefleri çok malûm olan Celâl Bayar hükümeti, bu iki temiz ve dinç kuvvetle kendisini yeniden takviye etmiştir. Devlet sahnesine yeni çıkan bu iki unsurun ikisi de politika denilen kuvveti, millet hizmetine tahsis etmeği bilene bu u-

Resimli Makale:

İlk hata..

Fena bir hareket bir kan lekesine benzer, ehemmiyetinin derecesini anlamaklığımız için yayılıp genişlemesine ihtiyaç görürüz. Fakat o zaman yara kangren olmuştur, önüne geçilemez.

Gerek kendinizde, gerek sevdiğinizde bir hata başlangıcı gördüğünüz zaman onu bir itiyad hükmünü almadan tashih etmeye bakınız. İlk dakikada fren elinizdedir. Fakat iniş başlayınca artık iş görmez olur.

SÖZ ARASINDA

Genç bir İngiliz
Doktoru tecrübelerine
Kurban gitti

Hamile kadınların doğururken, sancı çekmemelerini temin hususunda, içinde zehirli gazlar bulunan maskelerle tecrübeler yapan genç bir doktor, gene böyle bir tecrübe esnasında, fen uğurunda ölmüştür. Ölen genç doktor, tanıdıkları arasında çok sevilen bir insandı. Ayrıca mükemmel bir atletti. Londrada eskrim klübünün en mahir oyuncularından birisi idi.

Kumrallar ve sarışınlar
satranç oynayamazlar mı?

Yapılan istatistiklere göre, kumral ve sarışın olanların satrançta muvafakiyet gösteremedikleri ve asla şampiyon çıkamadıkları anlaşılmıştır. Londra satranç klübü reisi, 130 oyuncusu arasında yalnız bir tanesinin kumral olduğunu, ötekilerin ise hepsinin esmer ve siyah saçlı bulduklarını söylemiştir. İddiasınca kumral ve sarışınlar, satranç oyununun icab ettirdiği soğukkanlılık hassasına malik değildirler. Müsabaka esnasında, azami heyecan yüzünden sinirlenmekte ve itidallerini kaybetmektedirler. Halbuki esmerler, hiç umursamıyorlar.

ğurda çalışmayı hakiki bir zevk olarak tanıyan insanlardır.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra
Bir gafın tashihi

Loubet Fransada reisicumhurken bir resim sergisini geziyordu. Acemi bir ressamın yaptığı fena bir tablo karşısında bir an durdu:

— Bu resim de ne kadar fena!

Demekten kendini alamamıştı. Ressam yanında idi:

— Ben yaptım!

Dedi. Cümhurreisi ressama döndü:

— Bu hepimizin âdetimizdir, dedi.

Bir şeyi beğenip almak istedik mi fazla para vermemek için kötüleriz.

Ben de bu sizin yaptığınız tabloyu satın almak istiyorum da..

Ve ilâve etti:

— Tabloyu gönderiniz, bedeli ne ise söyleyiniz.. size göndereyim!

Saç buklesini
İcad eden
Kadın öldü

Kadınların akroş kör dedikleri saç buklesinin mucidi olan ve bunu bir attan düşme neticesinde almında husule gelen yarayı kapatmal için yapan Vikontes Çorçil Londrada ölmüştür.

60 senelik bir hikâye

Sene 1879. Tarih 3 İkincikanun. Saat sekiz buçuk. Bir borsacının yazıhanesine kırmızı yanaklı bir genç girerek, telâşlı adımlarla masasının başına geçti. Bu tarih mühimdir. Zira, bu borsacının yanında çalışan o delikanlı tam 60 senedir, gün, dakika şaşmadan vazifesinin başına gelmiş, hiçbir gün iki dakikacık olsun gecikmemiştir.

Sitenin en tanınmış siması ve şimdi de bu müessesenin ortaklarından bulunan bir İngiliz, 3 İkincikanunda işe başladığının 60 ıncı senesini tes'îd etmiş, yanında çalışanlara mükellef bir ziyafet çekmiştir.

Mister Koton, her şeye alışmış, fakat Cumartesi sabahı (hafta sonu) tatillerini bir türlü kavriyamamıştır. Bermutad Cumartesi sabahı işine gelmektedir ve daha garibi, son 15 sene içinde yalnız bir kere o da beş gün mezuniyet yapmıştır.

Siz bu soğuk
Kanlılığı
Gösterebilir misiniz?

İngilterede tanınmış bir ailenin e-ine sabaha karşı birisinin elinde büyük bir maşa, öbürünün elinde ise bir demir bulunan iki hırsız girmiştir. Hırsızlar doğru ev sahibesinin yatak odasına hücum etmişlerdir. Kadın itidali, soğukkanlılığını muhafaza ederek hırsızlarla pazarlığa girişmiş:

— Kocam bitişik odada ağır hasta olarak yatmaktadır. Eğer gürültü etmeden evden çıkacağımıza söz verirsiniz, mücevherlerin yerini gösteririm, demiştir. Hırsızlar bu teklifi kabul etmişler, bunun üzerine İngiliz kadını, onlara mücevherlerinin bulunduğu yeri göstermiş. Bir inci gerdanlık, bir elmas broş, bir yüzük ve yakutlu, elmaslı iğneyi ceblerine indirip çıkışlarını seyretmişler.

Çalınan mücevherler 3 bin lira değerindedir.

Çocuklarının yerine idam
edilmek isteyen anneler

Amerikada yaşları 19 ile 25 yaş arasında olan beş genç, Newyorklu bir polisi öldürmek suçüne mahkemeye verilmişler, ve elektrikli sandalyada idama mahkûm edilmişlerdir. Bu beş katilin anneleri, hükûmete müracaat ederek oğullarının yerine kendilerinin idam edilmelerini istemişlerdir. Katillerin affı, cezalarının hiç olmazsa müebbed hapse çevrilmesi hususunda da ayrıca 15 bin imzalı bir istida verilmiştir.

Sözün Kıyası

İlk kar

E. Talu

Bu yıl biraz geç kalmıştı, galiba? Dün sabah, yataktan kalktığımdan man onun beyazlığı gözlerimi kamaştırdı. Bütün gece, sessiz, sinsi, sinsi, cana kaseden bir harami gibi gelmiş, ortalığı kaplamıştı.

Penceremin kenarına sığınmış bir çift serçe, şüphesiz geçen yazın yavrularını, nazarlarına yabancı gelen bu beyazlığı, tüylerini kabarta kabarta, hayretle seyrediyorlardı.

O temaşa ben de iştirak ettim. İlk karın bende daima hasil ettiği melâli gene gönülümü sarmıştı. Aşağıki yoldan, kahkahalar atarak geçen genç bir kayacı kafilesinin bu candan neşesi bile o melâli dağıtmadı.

Her senenin ilk karı, uzun bir mazinin, bende, sade acılarını uyandıran Çocukluğumun sevinçli günlerini, negli kar topu oyunlarını, evden omuzlanan merdivenle yokuş aşağı kızak kaymaları, mangal başında bardak bardak, göğsümüz ağrıyınca, sesimiz kısılmıncaya kadar yenen pekmezli kar helvalarını hatırlamam da, gözlerimin önüne, ufak ruhunun üzerinde iz bırakan bir takım hazin hatıralar geliyor. Her yıl düşen ilk kar, çok sevgili, rahmetli anacığımın asil başında ilk defa gördüğüm ak tellerin, seneler sonra hafızama nakşolmuş aksidir sanırım. İlk kar, idealeme kavuşmadan tüken meşe yüz tutan ömrümden bir yıl daha eksildiğini haber veren ihtarname nin yurtlup dağılan parçalarıdır. İlk kar, okunmadan parçalanmış aşk mektupları gibi, meyus ve münkesir yer düştükçe, dünyada en acı şey olan vefasızlığı temsil eder. İlk kar, gafil avlanan küçük kuşların, fukara çocukların düşmanı, ve katilidir.

Onu, gençliğin kayıtsızlığı ve heyecanıyla sevenler elbette vardır. Vaktile ben de onlardandım.. fakat gitgide onun soğukluğu, hüznü, dehşeti, benliğime nüfuz etti.

İlk kar, bugün, benim için: Hasretin çektiği bahara kavuşmaktan ümidini kesen veremli taze.. soğuktan şişmiş minimini ellerini nefesile ısıtmağa çalışırken acı öksüren küfeci çocuğununla kendi arasında yakınlık gördüğüm te içlenen yaşlı nine.. ve nihayet, şehrin dışında, yol üzerinde, ziyaretçisiz çiçeksiz, göz yaşsız, alâkasız kalmış öksüz bir mezardır!

Ben onu sevebilir miyim?

Ah, hayır!

E. Talu

Denize yuvarlanan iki araba beygir
boğuldu

Küçükpazarda keresteci Ahmede ailesi çift atlı yük arabasını idare eden Rahmi, Hal rıhtımında motörden çıkan demirleri nakletmek üzere rıhtıma yanaştığı sırada birdenbire hayvanlar ürkmüş, araba hayvanları ve arabacı beraber denize yuvarlanmıştır. Kazanılan müteakib arabacı kurtarılmış, fakat de her iki beygir boğularak ölmüştür.

TAKVİM

İKİNCİKÂNUN

Rumî sene 1354	4	Arabi sene 1367
1 İncikanun 22	Resmî sene 1939	Kasım 58

ÇARŞAMBA

GÜNES	Zilkade	İMSAK
S. D.	13	S. D.
7 26		5 39
2 5		12 47

	Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı
D. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
Z. 12 19	14 40	16 52	18 30	
E. 7 26	9 47	12	1	36

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Geçen yılın son gecesi bütün bir senenin hâdiselerini hü-lâsa edebilmek için gazetelerin koleksiyonlarını karıştırıyorduk, birisinin ilk sayfasında:

« Eminönü meydanının genişletilmesi tasavvuruna Nafia Vekâletinin yapacağı yardım» hakkında bir hayli tafsilât gördük. Ertesi günkü nüshada gene aynı mevzuu temas ediliyordu. Merakımız uyanmıştı. Biraz dikkatle baktık ve gördük ki Naftanın para vermesi, istimalâkin başlaması, bazan mahkemeye düşmesi, nihayet ilk kazmanın vurulması şeklinde bütün bir sene hep Eminönünden bahsedilmiştir ve

mesele bitmediğine nazaran anlaşılan bu yıl da gazetelerin hergünkü nüshalarının hiç değilse bir sütununda gene Eminönünün adı geçecektir. Nitekim ayın birinci, ikinci ve üçüncü günü çıkan gazetelerde Eminönü meydanı tanzim edildikten sonra cami kemerinden nakil vasıtalarının geçmeyecekleri yazılıydı. Biz bu vaziyete bakarak ve Eminönü için muhtelif zamanlarda tedricen tatbik edilecek dört tane plân bulunduğunu hatırlıyarak meselenin daha en aşağı 20 yıl aktüalitesini kaybetmeyeceğine inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

TELGRAF HABERLERİ

Daladye Tunusta da hararetle karşılandı

Tunustaki İngiliz tebaaları Daladyeye verdikleri bir muhtıra, Büyük harbte olduğu gibi tekrar elele verip çalışmağa hazır olduklarını bildirdiler

Paris, 3 (Hususi) — Başvekil Daladyeyi hâmil bulunan «Foch» zirhlisi, bareberinde «Colbert» kruvazörü ve diğer üç muhrib olduğu halde bu sabah saat 8 de Tunusun Bizert limanına varmış ve sahilden atılan toplarla selâmlanmıştır.

Daladye, Korsikada olduğu gibi burada da halkın coşkun tezahüratına mazhar olmuştur. Başvekil, selâm resmini ifa eden yerli ve Fransız kıt'alarını tefişten ve limandaki tahkimatı gezdikten sonra, doğru hükümet konağına gitmiştir.

Başvekilin otomobili güçlüğüle sokaklardan geçebilmiştir. Kadınlar ve kızlar otomobile çiçek atıyor ve başvekilin şiddetle alkışlıyorlardı.

Daladye hükümet konağında kısa bir istirahat sonra Tunus beyini ziyaret etmiştir. Tunus beyi kendisine bir mahlûya vermiş ve Tunusluların, Fransaya şükran ve minnet hisleriyle bağlı bulun-

duklarını ifade eden bir nutuk söylemiştir.

Başvekil, bu nutka cevaben hararetle bir mukabelede bulunmuş ve Fransanın Tunuslulara karşı kat'î bir itimad ve emniyet beslediğini bildirmiştir.

Tunus beyinin sarayında verilen öğle ziyafetini müteakib, Daladye Bizertin civarındaki tahkimatı gezmiştir.

Gece, başvekil şerefine Tunusun Fransız umum valisi tarafından parlak bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette de hararetle nutuklar söylenmiştir.

Uzun senelerdenberi Tunusta yaşamakta olan 500 kişiden ibaret İngiliz kolonisi de Daladyeye bir muhtıra tevdi ederek, memlekette teessüs etmiş olan Fransız idaresini candan takdir ettiklerini ve yüksek hislerle meşbu bulunan Fransız milletle, büyük harbde olduğu gibi, tekrar elele çalışmağa hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Yahudi muhacereti meselesi tetkik ediliyor

İngiltere Devlet Bankası müdürü Norman birkaç güne kadar Berline gidecek

Londra, 3 (Hususi) — İngiltere devlet bankası umum müdürü Montegü Norman, birkaç güne kadar Berline gidecektir.

Geçenlerde Londraya gelen Alman devlet bankası umum müdürü Mr. Şahtın ziyaretini bu suretle iade edecek olan Montegü Norman, fırsattan bilistifade, Londrada Yahudi muhaceretine ve diğer bazı mali meselelere müteakib Dr. Şaht ile başlamış olduğu müzakerelere devam edecektir.

Montegü Norman, Dr. Şahtın torununun vafiz merasiminde de hazır bulunduğundan sonra, Bazelde yapılacak olan

beynelmilel tediyat bankasının senelik toplantısına iştirak etmek üzere, İsviçreye hareket edecektir.

Diğer taraftan mülteciler ofisi müdürü ile diğer üç kişiden mürekkep bir heyet gelecek hafta başında Berline giderek Dr. Şaht ve Göring ile Dr. Şahtın Londrayı ziyareti esnasında vermiş olduğu plân mucibince Yahudi muhacereti meselesini tetkik edeceklerdir. Bu plânda evvelâ nisbeten genç olan kadın ve erkek bütün Yahudi işçilerin muhacereti derpiş edilmektedir. Bunların miktarı 150.000 kişi kadardır.

İspanyada yeni bir hâdise

Sansebastiyendeki İngiliz konsolosu Frankist makamları tarafından tevkif edildi

Londra, 3 (Hususi) — Sansebastiyendeki İngiliz viskonsolosu Ernest Gilding ve karısı, bugün Frankist makamları tarafından tevkif edilmişlerdir.

Tevkifatın sebebi henüz belli olmamakla beraber, geçenlerde İngiliz konsolosunun çantasında bulunmuş olan askerî haritalar meselesile alakadar bulunduğu zannedilmektedir.

On senedenberi fahri viskonsolosluk vazifesinde bulunan Ernest Gilding'in diplomatik masuniyeti yoktur.

Gilding'in tevkifi sebeplerini öğrenmek ve icabı halinde kendisine bir avukat tutmak üzere, Burgostaki İngiliz ajanına talimat verilmiştir.

Cumhuriyetçi tayyareler harb gemilerini hasara uğrattılar

Londra, 3 (Hususi) — Valensiyadan bildirildiğine göre hükümetçi tayyareler bugün Kastelion de la Plane limanını bombardıman ederek, burada tahaşşüd etmiş olan Frankist harb gemilerini mühim surette hasara uğratmışlardır.

Anıt - kabrin Yapılacağı yer

Ankara 3 (Hususi) — Ebedî Şef Atatürk için yapılacak anıt - kabrin nerede yapılacağı önümüzdeki günler içinde Parti grupunda görüşülerek bir karara bağlanacaktır. Bu işle meşgul olmak üzere teşkil olunan komisyonun hazırladığı rapor da, görüşmelere esas teşkil edecektir.

Ordu hizmetinden çıkarılacak hayvanlar hakkındaki kanun

Ankara 3 (Hususi) — Ordu hizmetinden çıkarılacak 12 yaşından yukarı hayvanların köylü ve hayvan yetiştiricilere satılması hakkındaki kanun lâ-yihası encümenlerden geçerek Meclis ruznamesine alınmıştır.

Filistinde Çarpışmalar

Kudüs, 3 (A.A.) — Dün ve bugün Samario muntakasında yapılan askerî harekât ve polis araştırmaları neticesinde tanınmış tethişçilerden dört kişi tevkif edilmiştir.

Dün gece yarısı askerî kıt'alar müsellâh bir çeteye taarruz ederek çeteyi Nablus civarında işgal ettiği kasabayı terketmeğe iobar etmişlerdir.

Diğer bir devriye komşu kasaba civarında asilere taarruz etmiştir.

Bükreşte Romavari se'âm

Bükreş 3 (A.A.) — Romavari selâm, hükümet erkânının üniformaları ile aynı zamanda Kral sarayının protokoluna ithal edilmiştir.

Romavari selâm ile üniforma millî teceddüd fırkasına da ithal edilecektir.

Cumhurreisine devlet reislerinin telgrafları

Ankara 3 (Hususi) — Yeni sene münasebetile Cumhurreisi İsmet İnönüne Romanya Kralı Karol, Yunan Kralı Jorj, Bulgaristan Kralı Boris, Arnavudluk Kralı Zogo ile Çekoslovakya Cumhurreisi Emil Haha ve Meksika Cumhurreisi Lazaro Cardenes, samimi tebrik telgrafları göndermişlerdir. İnönü bu telgraflara samimi cevaplar vermiştir.

Riyaseticümhur Umumi Kâtıblığı

Ankara, 3 (A.A.) — Riyaseticümhur Umumi Kâtıblığına Başvekâlet Müsteşarı Kemal Gedelecini tayini yüksek tasdikla iktiran etmiştir. Kemal Gedelec, bugün vazifesine başlamıştır.

Başvekâlet müsteşarlığı
Ankara, 3 (A.A.) — İnhiâl eden Başvekâlet Müsteşarlığına Müsteşar Muavini Haydar Günver vekâleten tayin edilmiştir.

İngilterede yeni bir fırka

Londra 3 (A.A.) — Yakında Çemberlayn hükümetinin takib etmekte olduğu harici siyasetle İngilterenin teslihatının kifayetsizliği kendilerini enişeye düşürmekte olan bütün fırkalara mensub şahsiyetleri bir araya toplayan yeni bir siyasî grup teşkil edileceği haber alınmıştır.

Eden'in, bu yeni grup ile bir alakası yoktur. Bu grup, ancak ikinci plândan muhafazakâr ve liberal mebusları bir araya toplayacak ve amele fırkasından hiç kimse bu gruba dahil olmayacaktır.

Grupa girecekler meyanında Çurçil'in yeğeni Duncan Sandys ile Randolph Çurçill, muhafazakâr mebuslardan Harold Mac Millan, Vernon Bartlett vesaire bir takım zevatın bulunduğu söylenmektedir.

Diğer taraftan Hore Belisha aleyhinde yapılan Birincikanun «isyân» ma iştirak etmiş olan «beş genç nazır» dan dördü arkadaşlarının hareketlerini reddederek Başvekil nezdinde itizarda bulunmuşlardır.

Japonyada Kabine buhranı

Londra 3 (Hususi) — Tokyo'dan alınan haberlere göre, Başvekil Kono-ye'nin yakında istifa edeceği muhakkak sayılmaktadır.

Japon nasyonalistleri, totaliter devletlerde olduğu gibi Japonyada da aynı usulün tatbik edilmesini, ordunun mali ve sınaî kontrolün artırılmasını istemektedirler.

Başvekâlete, nasyonalistlerin şefi Ş. Miranuman'ın getirilmesi muhtemeldir.

Diğer taraftan Çin kabinesinde de değişiklikler yapılması beklenmektedir.

Belgrad Elçimiz Ankarada

Ankara 3 (Hususi) — Belgrad elçimiz Haydar, mezunen buraya gelmiştir. Elçi burada bulunduğu müddet zarfında Hariciye Vekilimizle görüşecek ve Hariciye erkânile temaslarda bulunacaktır.

18 inci asırda ecnebi gözü ile İstanbul ve Türkler BARON DE TOTUN HATIRALARI

Tercüme eden
Hüseyin Cahid Yalçın

Pek yakında «Son Posta», da

Almanlar Sovyet Rusyadan çıkarılıyorlar

Varşova 3 (A.A.) — Pat ajansından:

Gazeteler, Moskovadan istihbar ediliyor. Dahiliye komiseri Beria, Moskova memurları ile eyaletler memurlarına Sovyet Rusyada mukim Almanların bir listesini üç gün zarfında hazırlamalarını emretmiştir.

Bunlar, yalnız Almanyada hakları sakit olmuş komünist Almanlar olmayıp müteahhiss ve teknisyen Almanlar da listeye ithal edilecektir.

Bunların adedi bin kadar tahmin olunmaktadır. Almanlar, 1 Şubattan evvel Sovyet Rusyadan çıkarılacaklardır.

Moskova'daki Alman sefaretine, sefarethanede istihdam edilmekte olan bütün Ruslara yol verilerek yerlerine Almanlardan getirilecek Almanlar ikame edilmesi lüzumunun bildirilmiş olduğu rivayet edilmektedir.

Devlet devairindeki matbaalar

Ankara (Hususi) — Devlet devair ve müessesatındaki matbaaların birleştirilmesi hakkındaki kanun lâ-yihası üzerinde yapılan tadilattan sonra son aldığı şekle göre, biri Askerî matbaa, diğeri Devlet matbaası namı altında iki zümre teşkil edilecektir. Bu birleşme dışında da bazı dairelerin işgal mevzularının hususiyetleri veya işlerinin müstaceliyeti gibi sebepler dolayısıyla matbaaları muhafaza olunacaktır. Bilâhare tecrübelerden alınacak neticelere göre birleştirme işi ikmal edilecektir.

Birleştirilecek matbaaların Ankara'ya nakli ve birleşmeleri işi tedricen 5 senede yapılacaktır.

Genelkurmay, Harita ve Deniz matbaaları, Askerî matbaalar, Meclis, Damga matbaaları ile Darbhane simdilik nizamname dışında bırakılmışlardır. Proje kanuniyet kesbettikten sonra haziranda tatbik edilmeğe başlanacaktır.

İngiltere tahtelbahirlere karşı müdafaa gemileri yapıyor

Londra, 3 (A.A.) — Almanyanın tahtelbahir filosuna malikiyet hususunda İngiltereye muadil bir vaziyet elde etmek kararına mukabele olmak üzere İngiliz amirallik dairesinin,

1 — 500-1000 ton hacminde, tahtelbahirlere ve tayyarelere karşı endah yapabilecek 7 pusluk dörder topl müsellâh ufak gemiler,

2 — Önümüzdeki aylar zarfında tezgâhlara konulacak 30 kadar tahtelbahir daffi müdafaa gemileri inşası derpiş etmekte olduğu iyi malûmat almakta olan mehafilde beyan edilmektedir.

Sabahtan sabaha:

Kargacık, burgacık

Türk harfleri başlıyali on bir yıl oldu. Artık bu harflerin okunması, yazılması kimseye güç gelmiyor. Fakat hayretle görüyoruz ki bazı dairelerde, bilhassa tahsil şubelerinde bu yazı bizim bilmediğimiz Çin ve İbrani hatları arasında garib bir lâtin kırmısı şekline alıyor. Geçen gün Sarıyer belediye şubesinin bir makbuzunu getirdiler. Karakuru, kargacık burgacık bir şeyler yazılmış. Fakat bir türlü sökemedim. Gene belediye şubelerinin vergiye, cezaya aid bazı tebliğ varakalarına tesadüf ediyorum. Matbu kısımlar arasında memurlar tarafından doldurulan yerler eski Arab harflerinde geçeri hatları andıran âdetâ lâmelifli bir yeni türkçe. Hele majüskül, minüskül kaidelerine aldırın yok. Zaten ona hacet yok, yazılar okunur nesne değil.

İşte anlamadığım nokta bu. On bir yılda bir memur her akşam bir karalama yapsa şimdiye kadar kaligrafi üstadı olurdu. Halk ile temas eden memurların halk için yazdıkları makbuzların, ihbarnamelerin çok okunaklı ve muntazam dolması lâzımdır. Bir resmi dairenin damgasını taşıyan ve resmi bir muameleyi ihtiva eden kâğıdın temiz, düzgün bir yazısı olması lâzımdır. Bankalardan gelen ihbarnamelere bakıyoruz, çiçek gibi. Belediye şubelerinden, vergi dairelerinden gelenlere bakıyoruz, sökmekte güçlük çekiyoruz. On bir yılda bir satır düzgün yazı çıkaramayanların buldukları müessese için faydalı birer unsur olduklarından şüphe etmekte haksız mıyız?

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

● Amerika yeni bir vaziyet alıyor gibi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bir müddettenberi Şimali Amerikanın gerek Japonya ve gerek Almanya ile olan münasebatında gittikçe artan bir soğuklaşma göze çarpıyor. İtalya ile olan münasebatı ise diğerlerinden daha iyi değildir. Bunun sebebi, Şimali Amerikanın bir demokrasi şampiyonu olmak iddiasından ileri gelmiyor. Bir taraftan Japonya ile olan an'anevi anlaşmazlığı, diğer taraftan Almanyanın Japonya ile beynelmilel sahada söz beraberliği etmeleridir ki Amerikayı kuşkulandırıyor ve eskiye nisbetle daha mütebariz bir siyaset takib ettiriyor. Şayed Japon devleti Çinde bu kadar ileri giderek çok geniş bir istilâ harbine girişmemiş olsaydı Amerika bugünkü hattı hareketini ihtiyar etmezdi. Çünkü, taarruzi bakımdan, Japonya, Amerika için korkulabilecek bir kuvvet olmaktan çıkmıştır. Yanbaşında mevcut bir Sovyet Rusya ve mücadele halinde bulunduğu bir Çin, Japonyayı uzun zaman için hareketsiz bırakmağa kâfi gelebilir. Amerika bunu bildiği içindir ki düne nisbetle Japonya hakkında daha müsbet konuşmağa ve Çinde ötedenberi tatbik edilgelelen açık kapı siyasetine nihayet verilecek olursa Amerikanın Japonya ile münasebatını deñistirebileceği yüksek sesle söylenmeye başlamıştır. Halbuki aynı Amerika, Çin - Japon harbinin bidayetinde, böyle bir ihtimal mevzuu bahsolderu zaman, daıma sarih konuşmaktan kaçınmış ve her mütereddid bir lisan kullanmıştır. Bugün, Japonyanın Amerika karşı taarruzi bir hareketi mevzuu bahsolderamaz. Almanya ile İtalyanın askeri kuvvetleri kâfi olmakla beraber iktisaden Amerika ile boy ölçüşmezler. Bu sebeplerden dolayı Amerika kendisini kuvvetli görüyor ve bilhassa Japonyaya karşı olan vaziyetini ona göre tanzim ediyor.

Önümüzdeki günler, bu devletlerin, karşılıklı mevki alışlarını bize gösterecek ve bundan doğabilecek ihtimalleri gözönünde tescim edecektir. Umumî siyasî vaziyet, savanı dikkat bir safhaya giriyor. — Selim Ragıp Emeç

İnhisarların Varidatı artıyor

Ankara 3 (A.A.) — Müskirat, Tütün ve Barut inhisarlarının varidatı bu maddelerin istihlâkile mütenasib olarak her sene biraz daha artmaktadır. Aldığımız malûmata göre, Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinin bu maddelerden 1938 mali yılının ilk 6 ayında elde ettiği safi varidat tahminen 22 buçuk milyon lirayı bulmuştur.

Manisa Valisi İstanbulda

Ankara, 3 (Hususi) — Manisa Valisi Osman Şahinbaş İstanbula hareket etti.

Şehrin temizlik işleri ıslah olunacak

Halkevlerinde konferanslar verilerek halkın sokakları kirletmemesi istenilecek, sinemalarda temizliğe aid filmler gösterilecek

İstanbul Belediyesi fen heyeti şehrin temizlik işlerinin ne tarzda ıslah edilmesi lazım geleceğini ve mevcut vesaitin şehri temizlemeğe kifayet edip etmeyeceğini gösteren bir proje hazırlamağa memur edilmiştir. Fen heyeti bu projeyi hazırlamış ve Belediye Riyasetine vermiştir. Projede bildirildiğine göre, temizlik işleri müdürlüğünün vesaiti ile şehri istenildiği gibi temizlemeğe imkân görülmemektedir. Aynı zamanda temizlik vesaitinin de noksan ve iptidal olduğu görülmüştür.

Bu sebeple bugünkü temizlik işleri vesaitinin İstanbul ihtiyacına göre hemen çoğaltılması lüzumunun bir zaruret olduğu anlaşılmıştır. Şehir imar edileceği ve yeni yollar yapılacağı cihetle temizlik vesaitinin de bu imar hareketi ile beraber yürümesi zaruridir. Belediye mevcut temizlik vesaitini bugünkü ihti-

yacı karşılayacak miktara iblağ ettikten sonra imar hareketlerini adım adım takip ederek vesaitin motörleştirilmesi icab ettiği tesbit edilmiştir. Proje Belediye Reisliği tarafından tetkik edildikten sonra tatbikata geçilecek ve her senenin imar faaliyeti bakımından takip olunarak vesait motörleştirilecektir.

Şehir sokaklarının temiz tutulması için halkın da bu temizliğe yardım etmesi düşünülmiştir. Halkevleri halkın irşadi vazifesini üzerine almıştır. Halkevlerinde toplantılar yapılacak, konferanslar tertib olunacak ve halka, sokaklara kâğıd, yemiş kabukları vesair pislik tevlihd edecek maddelerin atılmaması anlatılacaktır. Belediye, sinemacılarla da temas ederek halka sinemalarda, filmlerin arasında şehrin temiz tutulması için vecizeler yazılı film parçaları gösterilecektir.

Müteferrik :

Açığa çıkarılan belediye müdürünü hakkında tahkikat devam ediyor

Açığa çıkarılan belediye muhasebecisi Kemal, makine şubesi müdürü Nusret ve istifa eden garaj müdürü Tark hakkındaki müfettişler tahkikatı devam etmektedir. Nusret, Mezbahada halen kullanılmakta olan bas-külün mubayaasından da mes'ul tutulmaktadır.

Bir köprü dubası yerinden çıkarılmadı

Atatürk köprüsünün Azabkapı cihetinde bulunan ve bataklığa saplanmış olan eski bir duba yerinden sökülemediği için köprüünün yeni dubaları bir türlü yerine naklolunamamaktadır. Denizbankın vesaiti ile eski dubanın sökülmesine başlanmış, fakat bu iş de yarım kalmıştır. Eski duba yerinden çıkarılmadığı için inşaat gecikmektedir.

Bir sene içinde Vilâyetten geçen evrak

1938 senesi on iki ayında Vilâyette evrak kaleminden 158,165 evrak geçmiştir. Bunun 123,245 i haricden gelen evraktır.

Şehir işleri :

Eminönündeki çamurlar kaldırılmağa başlandı

Balıkpazarında bulunan ve meydanın açılması alâkadar binaların biran evvel yıkılması için Balıkpazarı caddesinin ağzındaki kaldırımlar sökül-müş, halkın buradan geçmesi yasak edilmişti. Kaldırım taşlarının altındaki toz ve topraklar bir müddet sonra çamura inkılâb etmiş ve Eminönü meydanı çamurla dolmuştur. Belediye, dünden itibaren bu çamurların kaldırılması ameliyesine ve sökülen kaldırımları yeniden döşemeğe başlamış-tır.

Kazalar, yolların tamiratını yapacaklar

Vilâyette kazaları, hududları dahilindeki yolların tamirlerini kendileri yapacaklardır. Belediye reisliği her kazaya bu işe sarfolunmak üzere birer miktar tahsisat vermiştir. Bu yolların keşiflerini mahalli belediyeler yapacak, inşaat malzemesi Daimî Encümen kararile mubayaa olunacaktır.

Şehrin sıhhi vaziyeti tetkik edildi

Vilâyette Hıfzıssıhha Meclisi dün Vilâyette Vali Muavini Hüdaî Karatabanın riyaseti altında toplanmış, şehrin tifo ve grip vaziyetini tetkik etmiştir. Son ayda şehir dahilinde 35 tifo vak'asına tesadüf olunmuştur. Mevsimin kış olması hasebile tifo miktarı çok bulunmaktadır. Grip salgını da devam ettiği halde mekteplerin tatil edilmemesi nazarı dikkati celbetmiştir. Bu hususta Sıhhiye Müdüründen izahat alınmış, müdür mekteplerin tatil edilmesine lüzum görülmediğini bildirmiştir.

Kültür işleri :

3 barındırma odası açıldı

Barındırma odaları bu sabah saat 6 buçuktan itibaren faaliyete geçmiştir. Şimdilik barındırma odaları İstanbul 13 üncü, Eyüb 36 ncı, Beyoğlu 9 uncu mektebde açılmıştır. Amele çocukları her sabah saat 6 buçukta buralara gelecek, aksamüzeri anne ve babaları evlerine dönüncüye kadar alınacaktır.

İki mektebin inşası bitiriliyor

Karagürükte inşa edilmekte olan orta okul ve Aksarayda yapılmakta bulunan 45 inci ilkokul binaları yakında tamamlanacak ve derhal tedrisata başlanacaktır.

Çatalca ortamektebinin binası ihtiyacı karşılamadığından kaza halkı bu civarda bir tarlayı satın almıştır. Maarif Vekâleti umumî müfettişlerinden Necmeddir bugün Çatalcaya gidecek, tarlayı tetkik edecektir. Bilâhare burada ikinci bir bina inşa olunacaktır.

Poliste :

Merdivenden düşen bir adam ağır yaralandı

Mehmed adında biri, Çarşıkapıda İskilip hanının merdivenlerini çıkmakta iken 2 metre derinliğindeki boşluğa düşerek ağır surette yaralanmıştır.

İfade veremeyecek derecede yaralanan Mehmed, berayi tedavi Cerrah-pasa hastanesine kaldırılmıştır.

İki yangın başlangıcı söndürüldü
Dün gece Uzuncarsıda Gelin hanında 11 numarada sandalyecilik yapan Artinin dükkânında ateş çıkması ise de ateşin büyümesine meydan verilmeyen söndürülmüştür.

Bozdoğan kemerinde Kırmızımesjid caddesinde 12 numaralı Vasifa aid ahşab evin üst katında yanmış sobadan ateş sıçırarak döşeme tutuşmuş ise de ateşin büyümesine meydan bırakılmadan söndürülmüştür.

Eroin alan ve satan iki kişi yakalandı

Dün Galatada, Muzafferden 75 kurşluk eroin almakta olan Rupen adında biri, kaçakçılık bürosu memurları tarafından yakalanarak her iki suçlu hakkında tahkikata başlanmıştır.

Birbirini döven bir kadın ve bir erkek mahkemeye verildiler

Kadıköyde berberlik yapan Lambo ile Mühürdarda oturan dans muallimi Lefterin karısı Maskonya zabıtaya müracaat ederek birbirleri tarafından dövüldüklerini iddia etmişlerdir.

Her iki suçlu cürümüşhud mahkemesine verilmişlerdir.

Şişhanede birbirini müteakab iki kaza oldu

Şoför Alinin idaresindeki 551 numaralı yük arabası Şişhane karakolu önünden geçerken 2528 numaralı otomobile çarpışmış ve arabanın dingili kırılmıştır. Bu sırada kaza mahallinden geçemiyerek beklemekte olan şoför İbrahimin idaresindeki 527 numaralı hususî otomobile de arkadan gelen 1742 numaralı otomobil çarpmış ve hususî arabayı hasara uğratmıştır. Zabıtaca aynı mahalde vukua gelen her iki kaza hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kömür havzasında bir aylık faaliyet

Havzanın dört istihsal mntakasından İkinciteşrin ayında 135.464 ton kömür istihsal edildi

Zonguldak, (Hususi) — Kömür havzamız İkinciteşrin ayında 135.464 ton istihsalat yapmıştır. Bu tonajın, havzanın faal dört istihsal mntakasından Zonguldak 65.332 tonunu, Kozlu 40.067 tonunu, Kili 17.270 tonunu, Ereğli 12.795 tonunu vermiştir.

Havza ocaklarından çıkarılan 135.464 ton kömürün 100.951 tonu dış ve iç pazarlara satılmıştır. İç pazarlara havzanın yaptığı satış, Türk vapurlarının aldığı ihrakiye de dahil olmak üzere 95.677 tondur.

Ecnebi memleketlere yaptığımız kömür ihracatı ise, gene ecnebi vapurların aldığı ihrakiye de dahil olmak üzere 97.162 tondur.

Bunların dışında memleket dahiline 7589 antrasit ve 273 ton briket satılmıştır. İkinciteşrin ayı içinde liman faaliyeti

de, denizin mevsim itibarile tahmilât müsaid olmamasına rağmen mühim bir düşüklü kaydetmemiştir.

İkinciteşrinin başından sonuna kadar limanımıza sefer yapan motörlü, motörsüz ve buharlı deniz merakibinin sayısı 274 tonajı 103.421 dir. Bu sefaının 263 tonu nesî Türktür. Geri kalan vapur muhtelâ ecnebi bandırası taşımaktadır. İkinciteşrin içindeki gümrük faaliyeti müz de şudur.

İthalât eşyası:
75.957 lira kıymetinde 293 ton.
Gelen iç ticaret eşyası:
1.531.722 lira değerinde 4558 ton
193.000 aded ve 9038 metre mikâb.
Giden iç ticaret eşyası:
251.948 lira kıymetinde 11.911 ton.
Giden iç ticaret eşyası arasında mader kömürü dahil değildir.

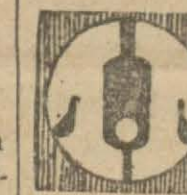
Bir adam sokakta bıçakla tehdit edildi

Hasköyde Dereboyu sokağında oturan Kapri, evvelki akşam evine gitmekte iken Serkis adında biri tarafından bıçakla tehdit edilmiştir.

Suçlu yakalanarak takibata başlanmıştır.

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram Akşam 3. 20,30
ASMODE
İstiklâl caddesi. Komedi
Gündüz S. 4
Çocuk tiyatrosu
Gece S 20,30
MUM SÖNDÜ

TURAN TİYATROSU
Hamiyet Yüceses
Naşid Cemal Sahir birleşigi
ZÜPELER
Vodvil 3 P.
Yarın gece büyük operet
ŞEYH AHMED

ERTUĞRUL SADI TEK TİYATROSU
Taksim'de bu gece
İTAAT İLAMI
Komedi 3 perde
Yazan: Celâl Mus-hipoğlu

Taksim sinemasında 4 haftada 120.000 Azak ile sinemamızda 2 şer haftadan 4 haftada 150.000 kişinin seyrettiği

AŞKIN GÖZ YAŞLARI

Türkçe sözlü Arapça şarkılı filmi yine binlerce kişinin görmemesi yüzünden

9 UNCÜ VE SON HAFTA OLARAK

Yalnız Şehzadebaşı

FERAH Sinemada
Tel: 21359

Bugün matinelere itibaren gösterilecektir. Bu film 11 İkincikânun Çarşamba sabahı sevkolunacağından görmeyenlerin isticâl etmelerini

Matineler 11 - 1.30 - 4 - 6.30

Suvar tam 9 da

11 İkincikânun Çarşamba matinelere

PAMUK PRENSES ve 7 CÜCE

ve

ROBENSON KRIZOE

Çarşı esnafı yangın tehlikesi atlattı

Dünkü yangından bir intiba

Dün Mercanda İmameli hanının bir çadır imalâthanesi olarak kullanılan bir odasında yangın çıkmış. Kapalı çarşıya muttasıl ve çok kesif bir esnaf muhiti olan bu mntaka büyük bir tehlike atlattı.

Yaptığımız tahkikata göre yangın şu şekilde olmuştur:

Mercanda İmameli hanının ikinci katında 5 numaralı çadırcı Osmanın dükkânından dün saat on bir buçuğa doğru birdenbire alevler çıkmağa başlamıştır.

Alevleri gören hanın diğer odalarında çalışan esnaf işlerini bırakarak ateşin çıktığı odanın kapısını açmak için zorlanmışlardır da kapı kilidli olduğundan buna muvaffak olamamışlardır. Bu sırada dükkân müsteciri Osmanın da handa bulunduğu anlaşılmıştır.

Yangın derhal itfaiyeye bildirilmiş ve hâdise yerine gelen Fatih itfaiye grubu yarım saat zarfında dükkân tamamen yandıktan sonra başka tarafa sırayetine meydan vermeden söndürmüştür.

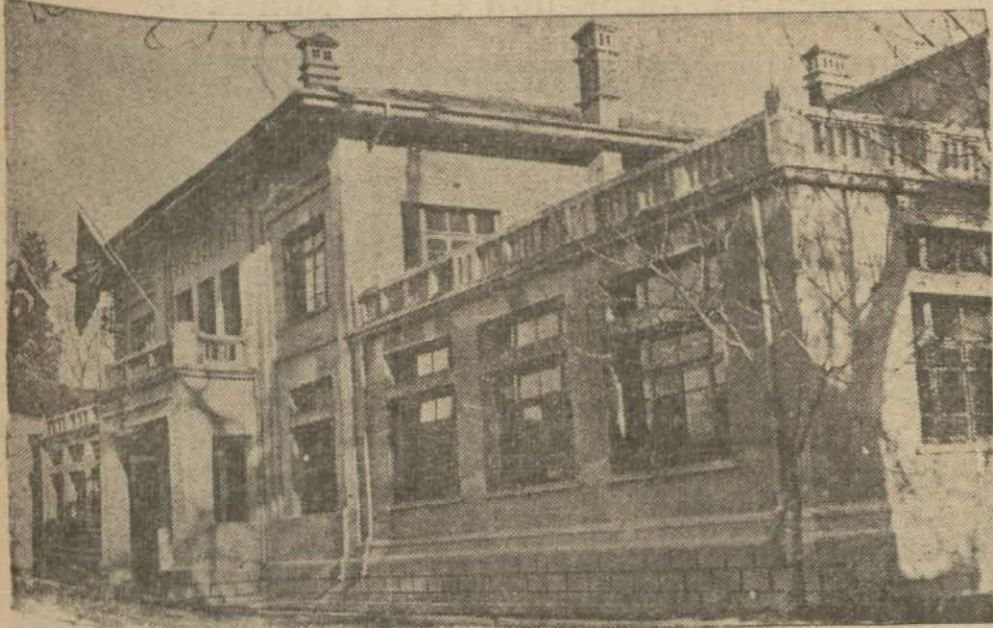
Yangın tamamen söndürüldükten sonra enkaz arasında yangının neden çıktığı etrafında tetkikat yapan zabita memurları kısmen yanmış bir halde 4870 lira kâğıd para bulmuşlardır. Bu paraların çadırcı Osmana aid olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan tahkikat sonunda yangının dükkân içinde bulunan sobadan sıçırılan kıvılcımlardan çıktığı tesbit edilmiştir. Dükkân sigortasızdır. Zabita ve adliye hâdise strafında tahkikat yapmaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

Antalyada kültür çalışmalarını

En verimli bir kültür müessesesi olan lise her yıl dolgun kültürlü mezunlar veriyor, ilköğretimde bir yılda 11269 talebe mezun oluyor

Antalyanın bilgi ve kültür kaynağı olan Halkevi binası

Antalya (Hususi) — Kültüre çok büyük bir ehemmiyet verilmiş olan vilâyetimiz dahilinde 103 ilköğretim ve ilköğretimde 43 ü vilâyet merkezinde, diğerleri ise kazalardadır. Geçen ders yılı hitamındaki istatistiğe nazaran cümhuriyet devrinde vilâyet merkezindeki ilköğretimden 8034 ilköğretim talebesi mezun olmuştur. Ve gene geçen seneki hesaba göre 3669 kız ve 7600 erkek talebe mektebe devam etmiştir. Bazı köy mekteplerine uzak olan köy çocuklarını tahsil ettirmek için bu gibi yerlerdeki köy mektepleri yatılı hale ifrağ edilmiş ve uzak köylerdeki çocukların okuması temin edilmiştir. Bu çocukları yataklarını getirdikleri gibi yiyeceklerini de öğretmenlerinin nezaretinde yatıp kalkmakta, mektep bahçesinde çalışmakta ve yatılı köy mekteplerinin adedi on beş olmuştur. Kültürün kıymetini öğrenen mahrum olmamağa çalışmaktadır.

Diğer taraftan Antalyanın büyük kültür kaynağı sayılan lise de her yıl bir çok diploma vermektelidir. Lisemizin değerli direktörünün çalışmaları sayesinde bu kültür müessesesi cenubun en disiplinli, en muntazam ve feyizli mektebi halini almıştır. Cümhuriyetin ilk senelerinde orta mektep olarak temel atan bu müessesede orta tahsilini gören 45 erkek talebe vardır. Bugün ise 943 erkek, 264 kız talebe mevcut bulunmaktadır.

Gene cümhuriyet devrinde liseden 757 erkek, 135 kız talebe mezun olmuştur. Bilgili öğretmenler elinden yetişen bu talebelerden bir çokları yüksek tahsil için İstanbul ve Ankara'ya gitmişler ve bir kısmı memleket için çok değerli ve ümit verici iş sahibi olmuşlardır.

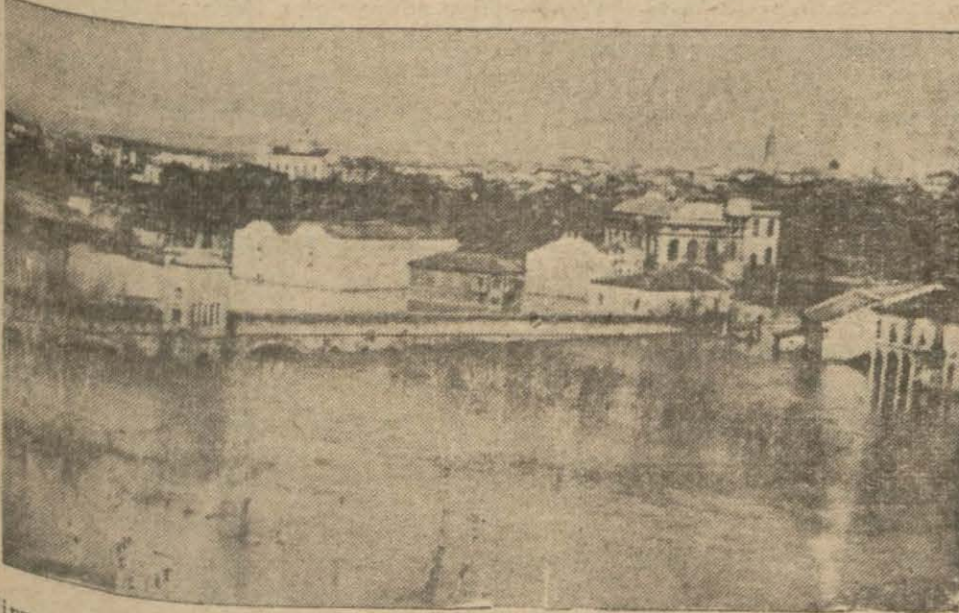
Spor işleri

Antalya vilâyeti dahilinde dört kulübü vardır. Birisi Elmalı kazasında, ikincisi Korkudelinde. Diğer ikisi de vilâyet merkezindedir. Merkezdeki bu iki kulübü sporun futbol, atletizm, tenis, voleybol, basketbol, güreş, denizcilik, bisiklet şubelerini ihtiva etmektedirler. Kulüplerden birinin ismi «Akdeniz spor», diğerinin de Güneyspordur. Akdeniz spor kulübünün 40 ve Güneyspor kulübünün 50 faal üyesi vardır.

Antalyada bir kamyon bir kadını çığnedi

Antalya (Hususi) — Şoför Burdurlu Osmanın idaresindeki kamyon Burdura giderken Antalyaya 22 kilometre mesafedeki Kıbrıs göçmen köyü önünde 35 yaşında Fatma adında bir kadına çarpmıştır. Genç kadın aldığı ağır yaraların tesiriyle ölmüş ve şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Eriyen karlardan Meriç taşı

Edirne (Hususi) — Balkanlarda eriye karlardan ve son zamanlarda yağmurlardan Meriç nehrinin taşmasını evvelce bildirmiştim. Su baskınına uğrayan Gazi Mihal mahallesinden 75 hane halkı zabıta tarafından şehre getirilerek muhtelif mahallere yerleştirilmişlerdir.

Gazi Mihal mahallesinden başka Tabakhane ve Göl mahallelerini de su basmıştır. Resim taşan Merici ve su istilasına uğrayan Tabakhane mahallesini göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey âlimler şimşekle...

... sesle birlikte koku da neşrecek..

... musiki aletleri keşfetmişler.

Hasan Bey — Çalgılı yerlerdeki içki kokusunu gidermek için mi dostum?

Orhangazide İmar faaliyeti

Orhangazi (Hususi) — Kıymetli kaymakamımız Fuad Alper kaza merkezi ile mntaka dahilindeki köylerin imarı ile iktisadi vaziyetlerinin inkişafı için üç senelik bir program hazırlamıştır. Bu programda şehrin imarının bir plân dairesinde yapılması, yazın gayrikâfi gelmekte olan suyun çoğaltılması, şehrin elektrikle tenviri, iktisadi vaziyetin yükseltilmesi gibi bir çok tedbirler vardır. Ayrıca Yenişehirle İznik'i İstanbul'a en kısa yoldan bağlamak ve muvasalalarını temin etmek maksadıyla hâlen İznik gölüne kadar olan üç kilometrelik şose tamir ettirilerek, etrafına muntazam ağaçlar dikilip müntehasında motörlerin yavaşmaları için bir iskele, bir gazınc ve bir de plâj yapılarak Orhangazi ve civar halkına yaz için bir mesire mahalli tesis edilecektir. Ayrıca kazanın nümune fidanlığında bulunan fidanlarla mntaka dahilindeki şoseler ve yollar ağaçlandırılacaktır.

Kaymakamımız köylere aid hususlar için bütün köy muhtar ve idare heyeti azalarını belediye salonunda toplamış, köylerin imar ile sihi bakımından köylerdeki kuyu, çeşme ve helâlarla ahırların, heyet odalarının yapılaş tarzları ve bundan sonra yapılması gerekli olan işler hakkında bir görüşme yapmıştır.

Tokat valisi bir ay Mezuniyet aldı

Tokat (Hususi) — Bir hafta izinle Ankara'ya giden valimiz Faiz Ergun İstanbulda gözlerini tedavi ettirmek üzere mezuniyetini bir ay daha uzatmıştır. Değerli valimiz Değerli valilerimiz iyi yolculuklar ve acil şifalar temenni ederiz.

Orhangazide deli bir katil mahkemeye sevk edildi

Orhangazi (Hususi) — Dutluca köyünde kahvede oturmakta olan Recep isiminde bir köylüyü tabanca ile öldüren ve Orhangazi cezaevinde iken gece yarısı: «Beni dışarı çıkarın, yoksa hepinizi öldürürüm!» diye arkadaşlarının üzerine saldıran katil deli Yusuf Bursa Ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmek üzere Bursa'ya sevk edilmiştir.

Kocaeli valisi İzmitten ayrıldı

İzmit (Hususi) — Valimiz Hâmid Oskayın Kütahya valiliğine tayin edildiğini yazmıştık. Dört seneye yakın zamanmandan beri Kocaeli mntakasında değerli çalışmalar gösteren ve halkın sevgisini kazanan Hâmid Oskayın buradan ayrılışı büyük bir teessür uyandırmıştır. Halk kendisine uğurlu yolculuklar temennisinde bulunmuştur.

İzmitte yeni bir gazete daha çıkıyor

İzmitte haftada iki defa intişar etmek üzere «İzmit» isimli yeni bir gazete çıkmaktadır. Bununla İzmittaki gazetelerin sayısı üçü bulmuş olmaktadır.

Antalya vakıflar idaresinin verimli çalışmalarının semereleri

Bilgin elemanlar elinde günün icablarına uygun bir müessese halinde çalışan Antalya evkaf idaresi büyük başarılar elde ediyor

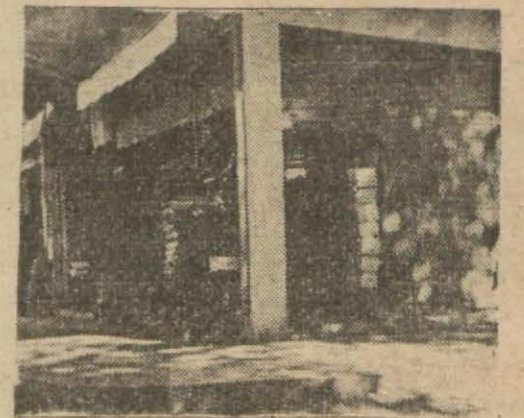
Evkafın fidanlığında portakal toplanırken

Antalya (Hususi) — Bura vakıflar idaresi bilgin elemanlar elinde cümhuriyet rejiminin verimli başarılarına uygun bir müessese olarak çalışmakta ve memleketin imarı işinde büyük bir hisse almaktadır. Bu cümleden olarak modern bir fırın, 42 beton mağaza yaptırmakla işe başlayan evkaf idaresi belediye ile de mutabık kalarak şehrin ortasında bulunan ve çirkin bir manzara arzeden demirci dükkanlarını da yıktırmağa karar vermiştir.

Evkaf idaresi bu dükkanların yerine Balıbey mahallesinde yeniden 48 dükkan yaptırarak demircileri buraya nakletmeyi tasavvur etmektedir. Bundan başka bir çok mabed ve evkafa aid müesseselerin tamirleri de yapılmıştır.

Şehrin şimal tarafında metrük bir halde bulunan 22,000 hektarlık arazi evkaf tarafından ihya edilerek burada zeytin ve portakal, limon ağaçları yetiştirilmeğe başlanmıştır. Bu vâsi arazinin su ihtiyacını karşılamak üzere Kirgöz membandan su isalesi için açılmakta olan kanalların da yakında ikmaline çalışılmaktadır.

Şimdiye kadar 6,000 dönüm arazi te-

Evkafın yaptırdığı yeni dükkanlardan bir görünüşü

izlenerek 13,000 zeytin fidanı dikilerek aşılanmıştır. Bundan başka bir çok fıstık ve harup fidanları da dikilmiştir. Bu sahada her yıl 20,000 zeytin fidanı yetiş-tirilecektir. Narenciye için de Nümune fidanlığında 35,000 fidan hazırlanmıştır.

Arazinin sulanması için getirilecek olan suyun, Köpezbaşı Balınlı mevkiinde 50-60 metre irtifadan sukut edeceği nazarı dikkate alınarak bu kuvvetin de istifade edilmesi düşünülmüştür. Burada zeytinyağı ve sabun fabrikaları da vücutta getirilecektir.

Tokatta Kızı'ayın senebaşı balosu

Tokat (Hususi) — Öğretmen ve münevverlerden müteşekkil bir tertib heyeti Tokat merkez Kızılay Kurumu menfaatine yılbaşında bir balo vermiştir. Balo Orduveinde yapılmış ve çok neşeli geçmiştir. Muhtelif eğlenceler, zengin bir program ihzar edilmiştir. Bu meyanda, bir de caz takımı getirtilmiştir. Halkevi sinema salonunda ayrıca Sporbirliği tarafından bir de müsamer verilmiştir.

Antalyada bir camiye yıldırım düştü

Antalya (Hususi) — Evvelki gece yağın şiddetli yağmurla beraber muhtelif yerlere yıldırımlar düşmüş ve bunlardan biri Paşa camisine isabet etmiştir. Yıldırım caminin siperi saika telini ve bu meyanda bütün elektrik tesisatını tahrib etmiş ve ampulleri kâmilan yakmıştır. Şehir dahilinde de bir çok ampuller yanmıştır. Civara düşen yıldırımların da bazı hasarata sebebiyet verdiği söylenmekte ise henüz mütemmim malumat alınamamıştır.

Ermenak yolsuzluk sıkıntısı çekiyor

Ermenaktan yazılıyor: Ermenak Konyanın şirin bir kazasıdır. Bol suyu, bağları, bahçeleri ve lâtif havasile güzel bir yayladır.

Çalışkan ve değerli belediye reisi Emin Hami halka kendisini sevdirmekle beraber memleket işlerinde bütün gayretile çalışmaktadır. Ermenakte zengin maden damarları bulunduğu tahmin edilmektedir.

Ermenak Konyanın kazası olmakla beraber Mersine rabıtası daha fazladır. Çıkardığı mahsulü Mersine sevkeder.

Kaza kıymetli belediye reisinin sayesinde elektrige de kavuşmuştur. Ermenak'ın en mühim ihtiyacı yoldur. Yazın ancak iki ay müşkülâtla makine işler. Muttan bir yayla yolu bulunmakta ise de bozuktur. Bu sebepten halk daima müşkül vaziyette kalır. Halbuki Mut - Ermenak arasında bir sahil yolu yapılsa Mersine daha ziyade rabıtası artarak ticaretin daha ziyade inkişafına sebep olacaktır. Resim Ermenak'ın sporcularını göstermektedir.

Hâdiseler Karşısında

İNADCI KEÇİLER

«İki inadçı keçi uçurumun üzerinde ki dar köprüde karşılaştılar:

Keçilerden biri, ötekine:

— Sen geri dön, evvelâ ben geçeceğim!

Dedi, öteki itiraz etti:

— Hayır olmaz, ben geçeceğim, sen geri dön!

— Hayır hayır, ben geçeceğim!

— Hayır hayır, ben geçeceğim!

İnadçı keçilerin ikisi de çok hiddetlenmişlerdi. İki birden yürüdüler. Çarpıştılar ve müvazenelerini kaybedip köprüden aşağı düştüler. Uçurumda parça parça oldular.»

★

Eminönünde bir noktada birbirini kateden iki tramvay hattı vardır. İki

hatta işliyen tramvaylar bu noktaya yaklaştıkları zaman biri diğerinden evvel geçmek için iki inadçı keçinin yaptıklarını yaparlar. Biri süratini artırır, öteki daha artırır. Ve hatların birleştikleri noktaya ancak bir metre mesafe kala biri süratini keser, diğeri geçer.

★

Esasen frenleri sağlam olmayan bunlardan biri günün birinde süratini kesmeyecek olursa «iki inadçı keçi» meselesinin hakikatini bir facia halinde gazetelerde okuyacağız!

★

O günü görmemiz için evvelden tedbirli davranarak ne iyi olacak...

İSMET HULÜSİ

Kadın Köşesi

Elbiselerin şekilleri

Her elbisenin kendine mahsus bir tarzı vardır. Model seçerken bunu gözönünde tutmalı ve ondan hiç bir şekilde fedakârlık etmemelidir.

1 - Genç kız elbisesi... Sade fakat şık olmalı. Dümdüz olmamalı. Çok ta süslü değil.

Genç kızın henüz dolgunlaşmamış vücudunun inceliğini tebarüz ettirmelidir. Rahat giyilmeli, genç kızın serbest, çevik, canlı hareketlerine en ufak bir rahatsızlık vermemelidir.

Ekseriyetle açık renk, koyu renk olunca da muhakemeli açık bir garnitürle süslenmiş olmalıdır.

2 - Genç kızların gece tuvaleti... Pembe, mavi, beyazdan biri olmalıdır. Bu tuvaletin sadeliği içinde göze çarpan şen, hoş bir tarafı meselâ: Geniş, göz alıcı bir sentürü, bir çiçeği, eteklerinin genç bir silüet'in kıvrımlarına, kumdanışlarına yaraşan bir genişliği olmalıdır. Hasılı yıllar ve yıllar geçse de bu elbise hatıra şen, taptaze renge kalabilmelidir.

3 - Biricik elbise... Bir mevsimde birden fazla elbise yapamayanların tek robu. Bu elbise, icabında kışın manto altından, baharlarda ufak bir bua ile, yaza doğru da beyaz, iğreti bir yaka takarak kullanılabilir.

Bir değişiklik olmak için ara sıra sentürü değiştirilmeli gâh kumaştan, gâh deriden, gâh kendi renginde, gâh zid renkte bir kemerle kullanılmalı müsaide olmalıdır.

Siyah, laciverd, koyu gri gibi aylarla giyilse bile göze batmayacak bir renkte olmalıdır.

Kumaş fantezi olmamalı, mümkün olduğu kadar düz ve düzgün yüzlü olmalıdır. Bu robun ne biçimini, ne de rengini son moda ya uydurmaya kalkışmamalıdır. Çünkü: son moda denen şey çabuk gelir geçer.

Böyle bir elbisede şüphe yok ki pek tazelik, neşe bulunamaz. Fakat mesele uzun müddet tertemiz görünmektir. Başka bir şey değil.

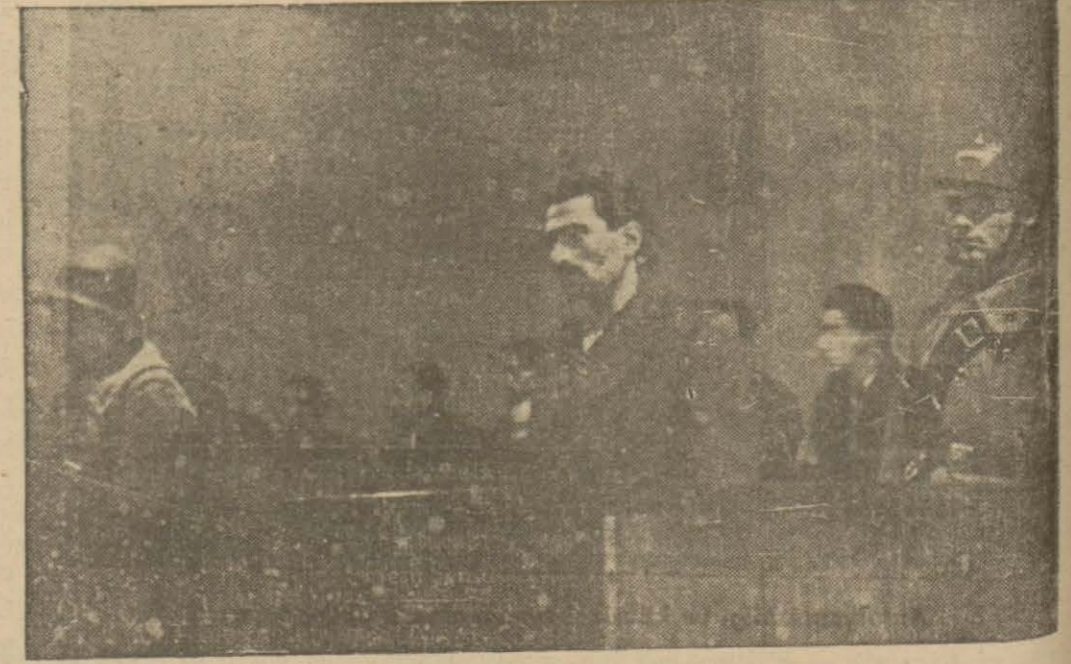
4 - Seçkin elbise... Burada göze çarpmak, kendini göstermek esastır. Bunu da gerek kumaşın, gerek biçimin orijinal oluşu, değişikliği, zenginliği temin edebilir. Böyle bir elbise meselâ gece tuvaleti yaptırmak isterken giyince rahatlığı, ekonomisi, dayanması, tekrar tek

Mahkemelerde

Tevkifhanedeki cinayet Ağırcezaya intikal etti

Katilin mevkuf Bekiri mangal ayağından yapılmış bıçakla öldürdüğü tesbit olundu

Katil Dursun mahkeme huzurunda

Tevkifhanede yeni bir cinayet işlendiğini ve bir mevkufun öldürüldüğünü dünkü şehir nüshamızda haber vermiştik. Hâdisenin tahkikatına el koyan nöbetçi müddeiumumi muavini tarafından yapılan tahkikat neticesine göre, vak'a, şu suretle cereyan etmiştir:

Bir müddet evvel Tophanede, Kumbacı yolu üzerindeki fırında arkadaşı Ömerle birlikte işlediği cinayetten dolayı Ağırcezada muhakemesi devam eden Kuruçaylı Bekir, kendisinin eroin sattığına dair Hapishane Müdüriyetine bir ihbar yapıldığını duymuştur. Bu ihbarın Ferhad isminde birini öldürme teşebbüs suçundan Ağırcezanın kararile 20 seneye mahkûm Dursun tarafından yapıldığını da işiten Bekir, evvelki gün saat 15 sularında, Dursunun yatmakta olduğu 8 numaralı hastane odasına gitmiştir. Bekirle Dursun arasında bir münakaşa başlamış ve kavga sırasında, mangal ayağından yapılmış bıçağını çeken Dursun Bekiri, 13 yerinden yaralamıştır. Bekir Tevkifhane hastanesine nakledilerek, (çok kısa bir zaman sonra, aldığı derin yaraların tesirile ölmüştür.

Hâdisе etrafında, müddeiumumilikçe başlanan tahkikat, dün neticelenerek, katil Said oğlu Dursun Atmaca, Ceza Kanununun 448 inci maddesine tevfikeye, Ağırcezaya verilmiştir.

Suçlunun yeni cürümüşü kanunu ahkâmına göre yapılan muhakemesine, dün saat 16 da, Ağırcezada başlanmıştır. Dursun maznun mevkiine getirildikten sonra evvelâ, müddeiumumilikçe tanzim

olarak giyebilmek meseleleri mevzu bahis olmuştur. İcab ederse kumaşın en zarif, en pahalısı, belki de en az dayanıklısı, modelin en son modası, en orijinali, hattâ bazan en güç giyileni, rengin en tatlısı, en görülmemiş, ihtimal bir mevsim belki bir ay sürecek olanını seçmeyi göze almalıdır. Başka türlü hareket edilirse seçkin elbisenin yapacağı tesirden fedakârlık edilmiş olur. Yani manası kalmaz.

5 - Yaşlı kadın elbisesi: İyi bir terzi elinden çıkmış, mümkün olduğu kadar sade, modaya pek de aldırış edilmeyen seçilmiş bir model. İşte hakikaten yaş denecek yaşa girmiş olanların (herhalde almış bulanların) elbiselerinde aranılacak hususiyetler.

edilen iddianame, okunarak, cinayetin yukarıda yazdığımız sebeplerin tesirile, cereyan ettiği izah edilmiştir. İddianamede, suçlu tarafından, Bekirin kendisine bıçak çekmesi üzerine, nefisini müdafaa maksadile bu işi yaptığını dair bir iddia vaki olduğu, fakat bu cihetin sabit olmadığı ve gayri varid görüldüğü de zikredilmiştir.

Bundan sonra, maznunun sorgusuna geçilmiş. Reis Refik Omay, katile:

— Bak, sen dün Tevkifhanede Kuruçaylı Bekiri öldürmüşsün. Ne dersin? Diye sormuştur. Katil, cevap vererek: — Doğrudur, demiş, biraz durup, düşündükten sonra şöyle devam etmiştir:

— Hasta olduğum için, Tevkifhanenin 8 numaralı hastane odasında yatıyordum. Birdenbire, kapı açılarak, içeriye Kuruçaylı Bekir girdi. Kapıyı örttü ve sonra bana:

«— Sen, benim eroin sattığımı ihbar etmişsin» diyerek, ana avrat sövmeğe başladı. Sonra da, şunları söyledi:

«— Hem, sen benim yerime geçmek meydanı olmak istiyormuşsun!» dedi ve bunu söyler söylemez elini cebine attı. Bir bıçak çıkardı. Hattâ, bıçağı çekerek, ceketinin yakası yırtıldı. Sonra üzerime hücum edince, nefsimi müdafaa mecburiyetinde kaldım. Ben de, mangal ayağından yapılmış bıçağı çekip, onu yaradım. Bu bıçağı evvelce, şimdi tahliye edilmiş olan, Mustafa isminde birinden almıştım.

Suçlu, hazırlık tahkikatı sırasında da, vak'ayı aynı şekilde anlatarak, Bekir beni:

«— Sen, benim bulunduğum koşu ağı olmak istiyormuşsun, ben adamın barsaklarını dökerim» diye tehdit etti, diyordu.

Bundan sonra, maktul Bekirin ceketini mahkemeye tetkik edilerek, ceketin sağ yakasında bir bıçak kesigi görüldü.

Müteakiben katilden mevkuf şahid Hasan, mahkemeye dinlenerek, şunları anlattı:

«— Bekir, vak'adan az evvel, bana Dursunun nerede olduğunu sordu. 8 numaralı odada olduğunu söyledim. Sonra, kılıfı çıkararak, yanına girdi. Aradan iki sigara içimlik zaman geçmişti. Hastane odasında kavga var diye, bağırıldılar. Cinayet olduğunu öğrendik. Amma, vak'anın nasıl cereyan ettiğini görmedim.

(Devamı 10 uncu sayfa)

Bunları biliyor mu idiniz?

910 çocuk sahibi baba

Budkey kralı Mushidin'in 910 tane çocuğu olmuştur. Bu çocuklardan 500 ü erkek, 410 u kızdır.

★

11 senedenberi ölüm vak'ası görmeyen köy

İtalyada, Bolonya civarında Valdifusa köyünde 1927 yılındanberi tek bir ölüm vak'ası kaydedilmiş değildir. Köy hâli, uzun yaşamlarının, sıhhatte olmalarının sebebinin sıkı çalışmada, bol uyku uyumalarında, iyi şarab içmelerinde ve mümkün olduğu kadar çok çocuk yetiştirmelerinde bulunmaktadır.

45 senede ancak 16 defa doğum günlünü yapan adam

Holanda, Mişigan belediye reisi Hanri Gerling, 45 yaşında nazır, 44 yaşında banker, 35 yaşında kitabçı, yirmi iki yaşında şair, 20 yaşında muallimdir. Ve şimdiye kadar ancak on altı defa doğumunun yıldönümünü yaşamıştır, çünkü 29 şubatta doğmuştur.

★

15 bin senelik ağac

Dünyada yaşayan en eski şey, 15 bin senelik olduğu iddia edilen palmiye ağacıdır. Avustralyada, Kuvinzland'de Tamborin dağında bulunmaktadır.

GÖNÜLİSLERİ

Kadın vasıta mıdır, Gaye mi?

Bu suali bana bir kadın okuyucum sordu:

Evlenmiş, aradan yedi sekiz sene geçmiş, bu müddet zarfında kendisi de, kocası da o kadar istenildiği, beklenildiği halde bir türlü gelmiyen çocuğun intizarındadırlar ve artık yeis te başlamıştır. Müsahabelerde bir acılık, bir ima sezilir olmuştur. Okuyucumun üç dört sayfa yer tutan derdini böyle bir kaç satırın içine sıkıştırdıktan sonra sonunda sorduğu suali de hülâsa edeyim:

— Ben kadını erkek gözünde bir gaye, yuva için bir temel sanırdım. Anlıyorum ki kocam bu fikirde değil, kadını bir vasıta, kendisini çocuğa ulaştırarak bir vasıta sanmaktadır ve ondan ayrılmak, o da dargınlıkla, ağlamakla değil, dostça ayrılmak istiyorum, ne diyorsunuz?»

★

Evvelimde okuyucumun kararını kat'i bulmadığımı söyleyeyim, aksi takdirde bana sormaz, mektubunda vaziyeti bir defa daha tetkike hazır olduğunu anlatan bir ton kullanmazdı. Ve isabet ki, bu haleti ruhiye içindedir. Fakat burası başka mesele, ondan evvel esas tetkik etmek lâzım.

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse:

— Kadının vasıta mı, yoksa gaye mi olduğu? şeklinde bir sual ile karşılaşmak istemezdim. Çünkü alâkadârların kâinatı kendilerinden ibaret, ve kendi varlıkları ile çerçevesi telâkki edecek derecede hodbin olup olmadıklarına göre hem müsbet, hem de menfi cevap vermek, yahud da:

— Gayeliği vasıtahından ayırd edilemeyecek bir halita, demek icab edecektir.

Fakat ne olursa olsun okuyucularımızın fikrini tashih etmesi lâzımdır. Şurasını bilmesi icab eder ki nasıl her kadının karında bir beşik yatarsa her erkeğin kulağında da «baba» diye haykırın bir küçük ses vardır. Kat'i mecburiyet, yeisle dolu bir feragat olmadıkça kadını da, erkeği de bu arzudan vazgeçiremezsiniz. Arzu olmalıdır, olacaktır.

Maamafih okuyucumun, izdivacı takib eden boş senelerin sayısı 7 de olsa, 8 de olsa bedbinliğe kapılmaması lâzımdır.

Ayrılmayı düşünmeden önce kendisini muayene ettirmesi, küçük bir tıbbi müdahale ile tashih edilecek bir rahim suiteşekküllü bulunup bulunmadığını anlaması, kendisi hakkında iyil bir cevap aldığı takdirde kocasını da aynı muayeneye sevk etmesi icab eder.

Her iki taraftan biri hakkında, tedavi ve tashih imkânsız bir malûliyetin mevcudiyeti tahakkuk ettiği takdirde dahi ayrılmayı düşünmek mecburiyeti mutlak değildir. Birkaç yıl evvel bir okuyucuma:

«— İcabında bir iki haftalık, bir iki aylık bulunacak manevî bir çocuğun da aynı yeri ıssal edebileceği fikrini telkin etmişim. Bu okuyucumdan bilâhare bir mektub daha aldım ki, bu sütunlara geçmesine lüzum yoktu, fakat şimdi sırası gelmişken söyleyeyim, kendisini çok mes'ud bulduğunu anlatıyordu. Bu genç kadın ile kocası da bütün ihtiyat tedbirlerini tükettikten sonra aynı fikir üzerinde düşünebilirler.

TEYZE

iki ahab çavuşlar:

Aşık oyuncular

Fransa hiçbir zaman bugünkü kadar tehlikede kalmadı

YAZAN

Fransanın eski Erkânı Harbiye Reisi
GENERAL WEYGAND

General Weygand

geçmiştir. Netice teahhur etmedi. İti - mad tekrar doğuyor. Gizli sermaye meydana çıkmakta veya kaçtığı dış memlekettten dönmektedir.

Fakat bu, bir nefes ile sönebilecek bir ümid ışığından ibarettir. Yapılacak şeylerin hiçbirini henüz yapılmamıştır. Vaziyetin istilzan, ettiği şey muvakkat bir silkinme değil, umumî devamlı bir çalı - şmadır.

Fransayı tehdit eden tehlikeler hiç - bir zaman bugünkülerden büyük ol - mamıştır. Bu tehlikeler, rakiblerimi - zin kazandıkları fazla kuvvet ile bi - zim zâfımız hakkında edindikleri his - ten dolayı bilâkis artmıştır. Daha şim - diden dünyanın en kuvvetli kara ve hava ordularına malik olan Almanya, bu kuvvetleri daha ziyade artırmağa ve mükemmelleştirmeye çalışmakta - dir. Bizimle müşterek hududumuzu kat'î telâkki eden bir anlaşma imzala - mıştır. Fakat sömürge meselesini mu - allâkta telâkki etmektedir. Diğer ta - raftan İtalyanın bazı Fransız müs - temlekeleri üzerindeki taleplerine mü - zaharet eder görünmektedir. Sonra bir kaç haftadanberi Avrupanın şarkında da Almanyanın son teşebbüslerine tak - kaddüm etmiş olan emarelerin ben - zerleri zuhur etmektedir. Bu emarele - re bakarak gelecek aylar içinde yeni buhranların doğmasına intizar edebi - liriz. Fransa bu yeni buhranlara an - cak bütün kuvvetlerine malik olduğu takdirde karşı koyabilir.

Hesabımız henüz açıktır. Kendi ken - dimize soralım: Münih'tenberi vazife - mis olan şeyleri yaptık mı? Dahilî ih - tilâflarımız bitti mi?

Ordumuzun statüsü el'an Fransa - nın Ren boyunda ve Almanyanın varı - silâhlı olduğu zamandaki gibidir. İster bu ordudan, ister iki rakibine de fa - kiyetini muhafaza mecburiyetinde ol - lan donanmadan, ister eksiklikleri ma - lûm olan hava kuvvetinden bahsedil - sin, millî müdafaa teskilâtımız lüzumu olan verimi temin edecek vaziyette ol - maktan uzaktır.

Demek ki Fransa, kendisini bekleyen vaziyede çok gecikmiştir. Simdi kay - bettiği zamanı kazanmak için umunun çalışmasına muhtaçtır.

Muhafaza edilecek abideler tetkik ediliyor

Dün Vali, şehircilik mütehassısı Prost ve Müzeler Müdürü Aziz, Hase - kideki imaretlerin vaziyetini gözden geçirmişlerdir. Haseki imaretleri ha - rab bir halde bulunmaktadır. Beledi - ye, imaretlerin tamir ettirilmesini te - min edecektir.

Müzeler Müdürü Aziz, İstanbul lu - marı esasnasında muhafazası zarurî olan abidelerimiz hakkında Lütfî Kırdara izahat vermiştir. Vali ve Belediye Re - isi Lütfî Kırdar, mütehassıs Prost ve Müzeler Müdürü Aziz, muhafaza edi - lecek abideleri yerlerinde görecekler - dir.

MESELELER

Yeni Maarif Vekilinden halk ne bekliyor?

isteklerden birkaçı: 1 - Mekteplerde disiplin tesis etmeli, 2 - Tahsil sistemlerinde istikrar yolunu tutmalı, 3 - Çocukları kahvelerden mutlaka uzaklaştırmalı, 4 - Çocuğun kafasını lüzumsuz şeylerle doldurmamalı!

Saffet Arıkanın çekilmesi Maarif Vekilliği makamını işgal eden değerli kültür adamımız Hasan Âli Yücele, Vekâlet sandalyesine oturduğu gün tele - fonla sormuştuk:

— Maarifte ne gibi islahat ve yeni - likler yapmağı düşünüyorsunuz?

Genç Vekil bize şu cevabı vermişti:

— Gazetecilerden dinliyecek şeyle - rim var. Onların ikaz ve irşadlarını bek - liyorum!

Bunun üzerine iki gün evvel yeni Maarif Vekilinden neler beklemediklerini mü - nevverlerimize sorduk. Bugün de aynı suali çocuk babalarına ve halka tevcih etmiş bulunuyoruz.

Maarif meselesi ötedenberi bir takım eksiklikleri dolayısıyla umumî alâkayı çeken bir meseledir. Bu itibarla çocuk ba - balarının ve halkın bu husustaki dü - güncelerini ortaya dökmek faydadan ha - li değildi. Bakınız ne diyorlar, neler istiyorlar, neler temenni ediyorlar?..

Çifte tedrisat kaldırılmalı!

● Lütfi Güner (Aksaray İmam sohağı):

— Yeni Maarif Vekilimizden çok şey bekliyoruz. O kadar çok şey ki, biz han - gisini isteyeceğimizi, o da hangisini ya - pacağımızı şaşıracağız! Maamafih en lü - zumluları hatırıma gelenlerdir. Arzede - yim: Evvelâ ne yapıp yapıp çifte tedri - sat usulünü ortadan kaldırmalıdır. Zira öğleden evvel mektebe giden çocuklar öğleden sonra, öğleden sonra gidenler, öğleden evvel sokaklarda, toz toprak, çamur içinde ziyan olup gidi - yorlar.

Çocukları mümkün olduğu kadar mekte - bde çok tutmalı. Mektebden sonra on - lar için yer olmadığından sokaklarda o - yuyorlar, hem sıhhatleri, hem ahlâkları bozuluyor.

Saniyen, ilk ve orta mekteb çocukları - nın büyüklük gittiği sinemalara alın - mamalarını istiyorum. Hattâ çocuklarını alıp beraber bu sinemalara götürün ba - baları, anaları tecziye etmelidir. Bunu izaha lüzum yok, neticeleri meydanda - dir.

Mekteplerde disiplin yok!

● Âdil Tokses (Üsküdar Doğan - cılar Akarca sokak):

— Biri ilk, diğeri orta mektebe giden iki çocuğum var. Küçüğü erkek, büyüğü kız. İkisinin de ahlâklarından şikâyetçi - yim. Derler ki, terbiyenin başı ailedir. Siz istediğinizi yapın, ne kadar titiz dav - ranırsanız davranın mektebin tesiri da - ha kat'î oluyor. Maalesef mekteb aile terbiyesini sağlamlaştırmıyor, büsbütün sarsıyor. Bu bir hakikattir, bayım. Mekte - blerde din ve musahabati ahlâkiye ders - leri yerine çocuğun ahlâk tarafını per - çinliyecek bir ders konulmamıştır. Ço -

cuğa ahlâki telkin yapılmıyor. Her hoca dersini verip Allaha ısmarladığı çeki - yor. Mekteplerde disiplin noksanlığı var. Çocuk hiç bir şeyden korkmuyor, gittik - çe küstahlaşıyor. Yeni Vekilden süratle mekteplerimizde terbiyeyi sağlamlaştıra - cak tedbirler bekliyoruz.

Dersler çok ağır!

● Ahmed Cevad İpekçioğlu (ad - resinin yazılmasını istemiyor):

— Lisede bir oğlum okuyor. Bazı za - man kitaplarına bir göz atıyorum, bazan o bana sızlanıyor. Mesele şu: Dersler çok yüküldür. Çocuğun kafasını bir takım lüzumsuz şeylerle dolduruyoruz. Çocu -

ğuğa hayatî bilgiler öğretmeli, kafasını malâyânî malûmat sayılan ıvır, zıvır, saçma sapan şeylerle yormamalı.

Bunu şu suretle temin mümkündür sa - nıyorum. Orta mektebden sonra tahsil fen, edebiyat diye iki kısma ayırmalı. Bu usulü son sınıfta tatbik etmek sakat bir iştir.

Gene terbiye meselesi!

● Hulâsi Gülşen (Beyoğlu Nu ziya sokak):

— Terbiye.. terbiye azizim.. maalese çocuklarımızda terbiye kıt.. İctimal vı muâşeret bilgileri noksan. Bunu her aile (Devamı 10 uncu sayfa)

Okuyucu Mektupları

Üsküdar ışık ve bakım lâzım

Üsküdar M. Reşad Er yazıyor:

— Güzel havası ve manzaraları ile Boğaziçinin tanınmış sayfiyesi olan Üsküdar gündüzleri iktisap ettiği güzelliği geceleri tamamilen kaybet - mek zorunda kalıyor.

Sebebi ziyasız ve bakımsız oluşu - dur.

Öyle sokakları vardır ki güneş zi - yasını üstünden mahrum bıraktığı dakikadan itibaren dolaşılmaz, hattâ ayağı alışmamış olanlar evlerini bul - mazlar. Bunun için de muhakkak su - rette bir cep fenerine ihtiyaç vardır.

Bu yüzden Üsküdar'da gece hayatı yoktur denilebilir. Şehirlerin imarı üzerinde duyulan müjdecî haberlere Üsküdarımız da dahil ise kendimizi bahtiyar addedelim.

Hastaları muayene etmeyen bir hükümet doktoru

Okuyucularımızdan Geredenin Beş ler köyünden Ankara Mehmed İhsan matbaasında mürettib Cemil Özdemir yazıyor:

Geredenin Mengen Beşler köyünde üç zat meçhul bir hastalıktan yatmak - tadır. Bunlardan biri ölmüş, diğerleri ızdırablar içinde inlemektedir. Gerede hükümet tabii yanında bazı zevatla hastaların bulunduğu Beşler köyüne uğramış ve muhtarla, ihtiyar heyeti a - zaları doktora resmen müracaat ede - rek bu hastalığın sarf olup olmadığının anlaşılması icab ettiğini ve şayed sarf ise köy halkını bu hastalarla temas tan mendeceklerini söylemişler. Dok -

tor müracaate ehemmiyet vermiyerek «burada hastalara bakmağa imkân yok - tur. Bu iki hastayı bir araba ile Ge - redeye gönderin» diyerek resmî mü - racaati dinlemeden ölüm halindeki iki köylüyü 7-8 saatlik mesafeye davet etmiştir. Bunun sebebini anlıyama - dım, doktorun kanunî mecburiyeti yok mudur, yoksa insanî vazifesi değil mi idi? Vaziyeti alâkadarların vicdanla - rına arz etmenizi rica ederim.

Bir tebrik kartı münasebetile

Okuyucularımızdan Geyveden N. Teker yazıyor:

Yılbaşı münasebetile ebedî hayata intikal eden Ebedî Şefimiz Atatürkün resmini havi tebrik kartları bastırıla - rak satılmakta olduğunu gördüm. Res - min kenarındaki siyah çerçeve millî matemimize bir alâmet olarak konul - mus olmakla beraber kartın orta ye - rinde (Yeni seneniz kutlu olsun) ke - limelerini okudum ve bu kartı basıp satanların bayramla matemî nasıl tel - lif ettiklerine şaşır kaldım.

Bu kartlar İzmitte kırtasiyecî dük - kânlarında satılmakta ve bura foto - rafçuları tarafından yapıldığı tahmin edilmektedir. Bu mübalâtsizlik hak - kında alâkadar makamâtın dikkat na - zarını çekmenizi rica ederim.

Okuyucularımıza cevaplarımız Okuyucularımızdan Küçükmustafa - paşada Seferikoz mahallesinde Bay Nuri Tetik'e:

Şikâyetiniz tamamilen şahsî mah - yette olduğundan bizzat Kültür D'rek - törülüğüne müracaatınız daha muva - fık olur kanaatindeyiz.

Geçirdiğimiz az çalışma ve hulya ile avunma devresi için son aylar içinde ödediğimiz kıymetler işte bunlardır.

1938 yılı bize kuvvetin emrine da - yanabilmek kudretsizliğimizi hissettir - mek suretile bizi zâfımızın en derin di - bi ile temasa getirmiştir. 1939 yılı kuv - vetin süstimal edilmesine karşı ko - yabilecek bir Fransız doğumuna şa - hid olabilecek mi? Bazı emareler bu - nu ümid etmeğe müsaidir. Zira sene ümid edilebileceğinden daha müsaid şekilde bitmiştir.

Muhtelif zorluklar Fransa ile İngil - tere arasında mevcut bağları sıkıştır - mış ve İngiliz hükümdarlarının Parisi ziyaretleri bu anlaşmanın müessir bir delili olmuştur. Birkaç gün evvel İngi - liz Başvekili Londrada:

— İki memleket arasındaki münase - betler o kadar ividir ki hukukî taah - hüdlerin çok fevkiye çıkmıştır. Çünkü menfaatlerimizin aynıyetine istinad et - mektedir, demişti.

His ve politika müşterek istiklâlimi - zin bağ bulduğu vahdeti hergün biraz daha takviye hususunda yekdi - ğerile mutabikturlar.

Dahilî işlerimizde siyasî karışıklığı artıran birkaç aylık zâfın ve Fransız birçok şeyler yeni istikamet aldı. İs - tiklâmet, dışarıdan idare edilen bir şhîlâl fırkasile alâkasını kesmiştir. Bi - zi ucunun kenarına kadar götürmüş bir mecnunane hareketlere aleyhtar bir ekseriyetin müzaharetini kabul et - miş görünmektedir. Kat'î, azimkâr bir vaziyet alışması umumî bir grevin önüne

Eski Şehremini operatör Cemil Topuzlunun hatıraları

İtilâfçuların Dahiliye Nazırı, Şehreminine rüşvet teklif ediyor!

Damad Şerife: "Hiçbir zaman gayri kanunî olarak meb'us intihabatına müdahale edemem. Beni mazur görün ve mevzu bahis 3000 lirayı başka bir işe sarfedin,, dedim

Cemil Topuzlu:

— İkinci vali vekilliği ve şehreminliğimde başıma gelenler, macera hayatı yaşayanların bile başına gelmemiştir, dedi. Beni öldürmeğe teşebbüs eden kebâbci Rum vak'asından sonra da boyuna tehdit mektupları almağa başladım. Bunların yazılış tarzlarından Türk olmayan unsurlara mensub bulunanlar tarafından kaleme alındığı anlaşılıyordu.

O vakitler Pangaltıda otuyordum. Bir gün birkaç kişinin, akşamüstü yolu beklediğini haber verdiler. Mecburen, o tarihten itibaren evin kapısı önüne bir nokta koydurdum. Yanıma da güçlü, kuvvetli ve silâhlı bir belediye memuru aldım. Bütün bunlar, bana teklif edilen vazifeyi tereddütle kabul etmekte haklı olduğumu gösteren deliller değil midir?

Size bir kaç vak'a daha anlatacağım:

Gülhane parkını gezmeğe gitmiştim. Bir de ne göreyim? yetiştirdiğim çınar ağaçlarının diplerine atlar bağlanmış! Hayvanlar, ağaçların yapraklarını, hattâ gövdelerini yeyip kemiriyorlar. Adedleri de bir, iki, üç, beş olsa gene iyi! Belki yüzleri aşıyorlar!

Bu atların kime aid olduğunu sordum.

— Fransızlara, cevabını aldım!

Daha ileriye gidince, yani köprüyü geçince de büyük Çin çiçek tarlasının yerinde on metre irtifanda bir kömür dağının bulunduğunu gördüm. Bu kömürlerin de kime aid olduğu sualine, gene:

— Fransızlara, cevabını aldım.

Daireye dönünce, Fransız mümessil bir amiralin bu gibi işlere karıştığını tahkik ettim. Kendisinden randevu aldım; görüşmeğe Kuruçeşme'ye gittim. Adama:

— Süvarilerinizin hayvanları bahçeyi tahrib ediyor, dedim. Aynı zamanda, Sarayburnu gibi dünyanın en güzel meydanını da kömür deposu yapmışınız, bunları hemen kaldırmanızı rica ederim.

Damad Ferid

Adam, iki elini açtı ve:

— Yer bulunuz da bunları koyayım, dedi.

— Size yer bulmağa mecbur değilim, sözüne karşı hiç bir zaman aklımdan çıkmıyacak olan bir cevap verdi:

— Paşa, bizim galib, sizin mağlûb olduğunuzu unutuyorsunuz, galiba!

— Amiral cenabları, dedim, 1871 de Almanlar Parise girdikleri vakit, sizin meşhur Polonya ormanını, galib olmalarına rağmen, bu hale getirmemişlerdi! Galib olmak, hiç bir zaman işgal ettiğiniz şehri tahrib etmek demek değildir.

Bu adamın yanından büyük bir teesürle ayrıldım. Ne yazık ki parkın o elim vaziyeti Türk askerinin İstanbulu istirdadına kadar devam etti.

Aynı amiralin bir marifetini daha söyleyeyim: Fransızlar, Kuruçeşmede işgal ettikleri yalının yanması üzerine, kayınpederine aid olan yalıyı işgal etmek istemişler. Kayınpederin kızları, çocukları bana müracaat ettiler. Hemen Kuruçeşmeye gittim. Amirali, yaverleriyle birlikte binayı gezerken buldum. Beni görür görmez:

— Sizinle gene teşerrüf ettiğimden çok memnunum, dedi. Bizim yalı yandı. Erkanharbiyemle birlikte buraya taşınacağım.

— Çok güzel amma, buradan eşyalarımızı almamıza müsaade edin?

— Maalesef bir tekini bile veremiyeyim. Hattâ bu sebebden, geldiğinize pek memnun oldum. Çünkü buradaki eşyalar ihtiyacımıza kâfi gelmiyor. Mesele yalıda 8 karyola var. Halbuki bize 24 tane lazım. Siz 16 karyola daha alın, getirin!

Herifin yüzüne baktım: Acaba, alay mı ediyor, diye düşündüm. Hayır! Gayet ciddi söylüyor. Mecburen:

— Hay hay, dedim!

Bu vaziyet karşısında kayınpederin çocukları asgarî 30.000 liralık bir zarara maruz kalacaklardı. Hattâ, Fransızlar, binayı, belki de ilk oturdukları yalı gibi yakacaklardı da!

Düşündüm, taşındım: Fransızlarla İngilizlerin arası açıldı, bundan istifade etmek istedim. Önceden tanıdığım, İngiliz mümessilliğinde Mösyö Rayan'a telefon ettim, meseleyi anlattım. Akramandan bir kaç ailenin sokakta kalmasına meydan vermelerini rica ettim. Nihayet, yalıyı bin güçlükte bu adamın elinden kurtardım.

Şimdi, gelelim diğer bir gaileye: Evvelce, gayri sıhhi olduklarından dolayı bir çok mezbahaları kapatmıştım. Onların açıldığını, hattâ şimdi tavukçu dük-

(Devamı 13 üncü sayfada)

Yazan: Sabih Alaçam

EDEBİYAT

Bir edebiyat akademisi kurmaya muhtacız!

YAZAN: HALİD FAHRİ OZANSOY

Evet, «Türk Dili Araştırma Kurumu» nun yanında ve onun bir kısım üyelerini de içerisine alacak bir edebiyat akademisi... Bunu ne zamandır bekliyoruz. Türk edebiyatının yücelmesi ve uluslararası edebiyatlar içinde hakiki kıymetini alabilmesi için bu akademiyi kurmağa mutlak surette ihtiyaç vardır.

Türk dilini sadeleştirmek, Arab ve fars dillerinin kamus ve gramerinin esaretinden dilimizi kurtarmak için, Meşrutiyetten sonra türkçülük cereyanı başlıyarak cumhuriyet devrinde tam hızını alan faaliyetler meydana gelmiştir. Bilhassa Ebedî Şef Atatürk'ün üç Dil Kurultayı ile temin ettiği ve nihayet güneş - dil tetorisile perçinlediği faydalı hareketler Türk kültür sahasına en feyizli tohumları dağıtmıştır. Bu tohumlar, Türk dilinin bütün dillere üstünlüğünü, zenginliğini gösteren öz kelimeleridir. Bu araştırmaların, bu millî kamusu zenginleştirmenin sonu var mıdır? Hayır. Çünkü her araştırma, ana dilin yeni gizli madenlerini, cevherlerini avucumuza dolduruyor. Her araştırma, bizi, yeni hazinelerin keşfine sürüklüyor. Pırıl-pırıl, inci gibi öz türkçe kelimelerin bu bolluğu, parlaklığı karşısında gözlerimiz kamaşıyor. İş, sadece, bu dil elmaslarını en sağlam yivlerine yerleştirecek olan Türk yazı san'atkarlarının himmetine kalyor. Çünkü, bütün o kelimeler, o öz kıymetler, tek başlarına nihayet ham birer madde halindedirler. Tohumlar ekilecek toprağı tayin edecek liyakatli ve usta çiftçilere, madenseler tam izabelerini yapararak yeniden kalıplara dökülecek anlayışlı işçilere muhtaçtırlar. İşte o çiftçilerle işçiler, Türk dilinin san'atkarlarıdır. Onları, o değerlileri bir yere toplayacak ve bir yerde çalıştıracak olan teşekkül de ancak bir edebiyat akademisi olabilir. Vâkıâ eserler yazılıyor, Türk edebiyatının emekli san'atkarları yıllardır ve yıllardır çalıştıkları sahada uğraşmaktan geri durmuyorlar, ancak onların bu

gayretlerini çoğaltmak ve edebiyata yeni atılan istidatlara da yarın daha parlak bir istikbal halinde göstermek imkânları da hazırlanmalıdır. O istikbal, Türk edebiyatının ve Türk edebiyatçılarının millî san'at ateşile özledikleri akademisi kapısıdır ve kendisinden kültür sahasında büyük bir imanla büyük işler beklediğimiz sayın Maarif Vekilimiz Hasan Ali Yücel bugün bu arzuyu tahakkuk ettirebilecek en kuvvetli bir şahsiyettir. Zaten Millî Şef İnönü'nün ona olan sevgi ve güveni de bütün Türk münevverlerinin bir tek duygusudur.

Maarif Vekilimiz bir kültür adamı olduğundan bir Türk yazı san'atkarıdır da... Şairdir, üslûbkârdır, tetkik ve tahlilcidir. Eserleriyle kendini tanıtmış ve eserlerinin intişar sahasında Türk san'atkarlarının vaziyetini yakından görmüştür. Bir eseri vücude getirmekle tam randemanını elde etmek için nelere katlanmadığını bizim hepimiz kadar ve belki bizimden iyi bilirler. İşte binbir güçlükte ve çok kere mahrumiyetle çalışan bu Türk yazı san'atkarlarını himaye etmenin doğrudan doğruya Türk edebiyatını himaye etmek demek olduğunu da bunun için fazla teşrihe lüzum kalmadan tasdik ederler.

Şimdi «Türk Edebiyatı Akademisi» ne işler başarabilir? Bunun üzerinde kusaca durmak isterim. Bu soruların cevablarını başka şu maddelerde tophayabiliriz:

I — Usta edebiyatçıların toplanarak akademisi aza mümkün olduğu kadar faaliyetlerini yalnız eserlerine ve eserlere sınırlamamak, Türk edebiyatını şimdikiinden daha büyük bir hızla güzel eserler sahibi olacaktır.

II — Türk edebiyatı akademisi, Türk edebiyatını arısal bir kıymete yükseltmek için çalışacaktır ve en yakın bir yıl içinde ilk olarak bir Türk eserine Nobel mükâfatını kazandırmak hususunda elinden gelen faaliyetleri yapacak, bu millî kültür propagandasına azamî ehemmiyet verecektir.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Son Posta'nın Romanı - 10

"Ah ne baygın bakışın var,

50 YIL
EWELKI
İSTANBUL

a beyaz şemsiyeli!,"

YAZAN
ERCÜMEND
EKREM
TALU

Bohçasını koltuklayıp evden çıktı.

Diyorum, a canım! Molla beyler pek kibar insanlardır. Kişilere dedirler. Mükrimdirler.. Evlâdık falan amma, cevahirine kadar vermişler. O anda, Osman efendinin içine merak oldu.

— Peki amma, beni nereden buldun? Kim sağlık verdi?

Bohçacı karı güldü:

— Bize malûm olur. Sağ olsunlar, eh-pablarımız çoktur; haber verirler. Sizin senanızı, mehrûme âyalinize karşı nasıl hürmet gösterdiğinizi hanidir işitiyorum. Eksik olmasın, Ranacığımı da pek severim. Hakikaten de adı gibi rana, müstesnadır. İyi bir zate düşmesini gönlüm isterdi. Sizi hatırladım. İnşallah kısmettir, olur da, beni de tabii memnun edersiniz.

— Şüphesiz!

— Şu halde, gideyim müjdemini isteyeyim mi?

— Biraz düşünüyem.

Avantasını tehlikeye koymak, bohçacı karının hiç işine gelmiyordu. Adamaçağı sıkboğaz etti:

— Bence artık düşünceceği, müşineceği kalmadı. Bugün uğurlu günmüş.. kısmet ayağına geldi; tepmeyin bana kalırsa. Ha, deyin de, ben de varıp bu işi bitireyim Osman efendiciğim. Haf-taya nikâh kıyılır, öbür Perşembeye de baş göz olursunuz hayırlısıyla. Zaten o tarafın düğün, falan arzuları da yok. Öksüz kızın mürtvetini kim görecektir?

Hamamcı susuyordu..

— Haydi, aslanım! Peki deyiver de, ben de işimden, gücümden geri kalmıyayım. Daha, zaptiye mühürdarının hanımına gideceğim. Tâ, Dizdariyede oturuyorlar. Saat kaç oldu?

— Aman efendi, saatine bakıp cevap verdi:

— Üç buçuğu beş geçiyor. Daha erken.

— A, erken olur mu? Altıda ezan okunuyor. Öğlen olmadan evvel gidip de döneyim ki, vaktinden Molla beylere de müjde götüreyim.

Adamcağız hâlâ mütereddiddi:

— Bu işi bir iki gün sonraya bırak-sak?

— Demir tavın da dövülür. Siz bilirsiniz. Bana kalsa bu kısmeti kaçırmayın. Kızın çırak çıkarılacağı duyuldu. Etrafında pervane gibi dolaşıyorlar. Sizden baskını çıkıverir, kaptırırız. Bir daha da böylesini, İstanbulu altüst etsek bulamayız. He lâl süt emmiş, kıvracı, eli yüzü düzgün, terbiyeli edebî kızıcağız. Üstelik de büyük kapıya nisbeti var. Ne olur, ne olmaz? İnsanın, günün birinde başı sıkışır. O zaman, gider, kapılarını çalar: «Ben sizin etbainizim.. bana el uzatın! derisin. Mecburdurlar yardım etmeye.

Hamamcıyı bu lâflar da kandırması gibi görünüyordu. Fakat tam o esnada, ağzında sakızı, elinde kocaman kapı anahtarı, Şazimend çıkageldi ve sorgu sual beklemeden:

— İyi ki sizi buldum, enişte! dedi. Bulmasaydım da, hamama kadar gidecektim.

— Ne var ki?

— Habbe hanım gitti.

— Hacer teyzenle kavga, falan mı ettiler?

— Yok, hayır. Hürmüzün yaramazlığına dayanamıyormuş.

— Bir damlacık çocuğun ne yaramazlığı olur?

— Bilmem. Huysuzmuş işte. Çok ağlıyormuş. Altını da çok pisletiyormuş.. ben bununla uğraşamam dedi, gitti.

— Fesubhanallah!

— Hacer teyzen de Hürmüzü istemiyor. O da, başını dinlemek istiyor muş. Eniştene söyle de, çocuğu yanına aldırın, diyor.

Zavallı hamamcı beyninden vurulmuş dönüştü. Hürmüzü eve aldırıp da ne yapacaktı? Onu bütün gün

Şazimende nasıl emniyet edecekti?

Şaşkın şaşkın düşünüp dururken, bohçacı karı:

— Ey! dedi. Eloglu! Babanın hatırı için kendi rahatını feda eder mi?

Bu sözler adamcağızı ikaz etti. Banağını kaldırdı; silkindi:

— Bütün dediklerin doğru imiş! dedi. Haydi, hayırlısı olsun! Söz mü keseceksin, ne yapacak san yap da bana da tezelden haber getir. Al, sana tram-

vay parası.

Örne kesesinden çıkardığı mecediye-yeyi, bohçacı karı, temenna edip aldı, koynuna indirdi.

— Bereket versin! Uğurlu, kademlidir inşaallah! Ben yarın sabah gelemezsem, öbür gün, bu vakitler gene mutlaka buradayım.. her ikiniz de kadir gecesini doğmuşsunuz. Neme lâzım?

Kalktı, çarşafını genesinin altına iğneledi, bohçasını da koltuklayıp, evden çıktı.

Zaptiye mühürdarına gideceğinin aslı yoktu. Bu yalanları, hep, manevrasına yardım eder diye savurmuştu. Muvaffakiyetinin verdiği sevinçle, kaldirımların üzerinde adeta uçar gibi,

doğru Molla beylerin konağının yolunu tuttu. Harem kapısını kendisine açan kâhya kadına göz kırparak, müjdeyi verdi:

— İş oldu. Becerdim. Çeşmigül hanımefendi yukarıda mı?

— Yukarıda, odasında dikmiş dikiyor. Amma, dur evvelâ da, bana anlatabakayım, nasıl yaptın?

— Sen de benimle gel, işitirsin. Ben na vakit zayı ettirme.

— Vallah yaman karısın. Korkmayın sendem!

Bohçacı, mağrurane güldü..

— Yamanım, zahir! Ne sandı idin! Tuttuğumu koparırım evvel Allah!

Çakıl döşeli avludan loş bir taşlığa girdiler. Alçak basamakları yer yer gökmüş iki taraflı merdivenden yukarı, sofaya çıktılar. Sağ tarafta, üzerindeki odanın kapısı aralık duruyordu. İçeride, köşe minderinde oturmuş Çeşmigül hanımefendi bohçacı karıya güldü.

— Gel, gel! diye seslendi. Nereleceğin kaldın, ayol? Sokağa bakıp, yolunu gözlemekten hal oldum.

Karı, sedirin yanına varıp, hanımı tekledi. Çarşafının pelerini gevşeterek, yere çöktü, ve arkasında duran kâhya kadına dönüp:

— Aman, kardeş, bir kahve! dedi. Tabanlarım sızıyor. İçerim bayılıyor.

Çeşmigül hanımefendi bu arzuyu emirle tekid etti:

— Haydi! Orada kim varsa, söyle güzel bir kahve yapsınlar!

Sonra, bohçacının gözlerinin içine bakarak, sordu:

— Ey! Dinliyorum.. haydi!

— Neresinden başlayayım? Bilmem ki!

— Önce haber ver: Oldu, bitti mi?

— Olmasa, bitmese, huzurunuzla yüzle çıkarım, kadını mı? Oldu ki, ben üzerine aldım: Korkma gayri. İçerinin ferah olsun! Kaltak ne âlemde? (Arkası var)

SİNEMA

Greta Garbo yeni filmine başlıyor

Greta Garbo

Meşhur sinema yıldızı nihayet film çekmek üzere hazırlıklara başlamıştır. Filmin adı: «Ninoçka» dır. Film muharrir Melchior Lengyel'in eserinden iktibas edilmiştir. Sahne vâziliğini Ernst Lubitsch yapacaktır.

Armand Bernard sinema açtı

Meşhur Fransız san'atkârı Armand Bernard bundan on gün kadar evvel Paris'te bir sinema açmıştır. Bu sinema, Gare de l'Est civarındadır. Komedi-lerdeki fevkalâde muvaffakiyeti ile pek büyük bir şöhret kazanmış olan bu san'atkârın sinema açması Paris'te büyük bir alâka uyandırmıştır. Halk bu sinemaya alâka ile gelmektedir. Müşterilerini bizzat kapıda istikbal eden Armand Bernard onlara her türlü istirahat esbabını temin etmektedir.

Madenden film icad edilmiş!

Hollywoodtan gelen haberlere göre Amerikan fen adamlarından biri «maden» den film icad etmiştir. Bu filmin tecrübeleri bile yapılmıştır. Tecrübelerden müsbet neticelere varılmıştır. Mütahassısların beyanatlarına göre bu filmin birçok faydaları vardır. Evvelâ yangın tehlikelerini önlemektedir. Sonra filmlerde daralmak mahzurları kalmamaktadır. Mikrofilm yapmak kabildir. Renkli filmler yapmak daha ziyade kolaylaşmıştır. Bütün bunlardan başka yeni filmlerin ömrü çok fazla olmaktadır.

Bir muharrir bir yıldızdan 3 milyon dolar istiyor

Dünyanın en fazla para kazanan san'atkârı sıfatını almış olan eski patinaj şampiyonu ve lâhik sinema yıldızı İsveçli Sonja Henieye karşı üç milyon dolarlık bir zarar ve ziyan davası açılmıştır. Davacı Fred Walton adında bir muharrirdir. Eserinin sirkat edildiğini iddia eden muharrir davaya film kumpanyasını da ihlal etmiştir.

Serj Panin romanı filme çekiliyor

Meşhur Fransız romancısı Georges Ohnet'in «Serj Panin» adındaki eseri filme çekilecektir. Eseri filme hazırlayan Fransız muharrirlerinden: Charles Mere ve Paul Schiller'dir. Filmde rol alacak başlıca san'atkârlar şunlardır: Pierre Revoir, Sylvia Bataille, Françoise Rozay. Serj Panin rolünü hakiki Rus prenslerinden Trubetskoy yapacaktır.

Simone Simon'un yeni filmi

Güzel Fransız yıldızı Simone Simon bu ayın içinde Fransada büyük bir film çevirmeğe başlayacaktır. Cavalcade d'Amour isminde olan bu filmin rejisörü Raymond Bernard'dır.

Filmlerdeki aşk sahneleri gündüz mü, gece mi çevrilmeli?

Holivudda san'atkârlarla sahne vazıları arasında çıkan bir münakaşa ve neticesi

Filmlerde aşk sahneleri saat kaçta çevrilmeli? Meşhur sahne vâzı Frank Borzage'a göre aşk sahneleri kat'iyen geceleri çevrilmemeli. Gecede aşkların dörtgöz ile özledikleri vakit ise de san'atkârlara hiç te yaramaz.

Bu sahne vâzı diyor ki:

— Birkaç senelik tecrübeden sonra şu kanaate vardım ki filmlerde aşk sahnelerinde muvaffak olmak için bunları yemekten evvel çevirmek icab eylemektedir. Gündüz yorulan san'atkâr gece hususile aşk sahnelerinde öyle bir bezginlik göstermektedir ki adeta zorla rol yaptığı sanılır.

Bu hususta Joan Crawford diyor ki:

— Bence aşk sahneleri saat 11 ile 13 arasında çevrilmelidir.

Gary Cooper, Janet Gaynor, Charles

Joan Crawford

Farrell, Helen Hayes, Luise Rainer, Spencer Tracy, Robert Taylor, Margariet Sullavan da aşk sahnelerini muhakkak gündüzleri çevirmektedirler.

Vilyam Povel üçüncü defa ameliyat olacak!

Hollywood gene büyük bir teessür içindedir. Meşhur san'atkâr William Powell üçüncü bir ameliyat geçirmek üzere hastaneye girmiştir. Joan Harlowun ölümünden fevkalâde müteessir olan bu san'atkâr, birkaç aydanberi film çevirmemekte idi. M. G. M. stüdyosunda çevirmek üzere bulunduğu yeni film de ameliyatı yüzünden geri bırakılmıştır.

Korkulu filmler gene moda oluyor

Seyircileri korkudan titreten Frankenstein Drakula filmleri herkesin henüz hatırlanmadığıdır. Bir vakitler bu filmler pek revacta idi. Sonradan bunlar da unutuldu, bu çeşid filmleri kimse beğenmez oldu. ve stüdyolar da çevirmekten sarfınazar etti.

Holivudda geçen ay bu filmlerin yeniden canlandırılmasına teşebbüs edildi ve tecrübe büyük bir muvaffakiyetle neticelendi. Bu tecrübeden cesaret alan prodüktörler bu filmleri yeniden çevirmeye karar verdiler.

Holivudun en büyük stüdyolarından biri şimdi (Frankenstein'in oğlu) adında büyük bir film çevirmektedir. Bu filmdeki baş roller: Karloff, Bela Lugosi, Bazil Ratborn gibi oyunlarında korku ve dehşet saçan san'atkârlar tarafından yapılacaktır.

İngiliz hükümdarları Holivuda gidecekler mi?

İngiltere kral ve kraliçesinin Amerika yapacak oldukları seyahat esnasında Holivuda uğrayıp uğramamaları meselesi sarayda eylevm tetkik edilmektedir. Holivudda bulunan sinema san'atkârlar, namına meşhur sinema yıldızı Madeleine Carroll bundan pek az evvel İngiliz başvekilî Çemberlayne resmi bir davetname mektubu göndermiştir. Bu yıldız hükümdarları resmen Holivuda davet eylemektedir. Hükümdarların Holivuda gelmelerini muhakkak sayan sinema san'atkârları şimdiden hazırlanmağa başlamışlardır!

Boris Karlofun çektiği eziyet

San'atkâr Boris Karloff'un rolü çok ağırdır. Düşününüz bir kere: Boyunu uzun göstermek için giydiği demir ve çelikten elbiseler, bu elbiselerin içine doldurulan kum ve otlar, ağır çizmeler tam 64 kilo sikletindedir.

Rolüne başlamadan evvel dört saat makyaj yapmaktadır. Zavalı san'atkâr akşam saat sekiz olup ta yatağına girdiği zaman hemen hemen bir ölü uykusuna dahyor.

İstirahat saatinde bile rahatı yoktur. Diğer san'atkârların rahatlarını bozmak için yemeğini ayrı bir mahalde yemektir.

Yeni ve güzel bir yıldız

Ledy Lamorr, Charles Bo yer ile (Cezayir) filminde

İngiliz gazetecileri maceralarını anlatıyorlar

Gazeteci nasıl atlar?

Yanlış anlamamanın doğurduğu çok garib ve gülünç bir hikâye

Berbad, kötünün kötüsü, Bodmin şosesi, birbirine 16 kilometre mesafede bulunan Trenaseu Poltru köyüne ulaştırır. İnsan mecbur olmadıkça da Poltruya gitmez. O kadar sevimsiz, ıssız bir yerdir burası...

Bir Ağustos akşamı idi. Başmuharrirliğini, sekreter, sekreter muavinliğini, muhbirliğini, ilân memurluğunu, hâsılı her işini gördüğüm haftalık «Son Haberler» gazetesinin idaresini teşkil eden biricik odamda oturmuş, gazeteyi doğduracak yazıları hazırlamakla meşguldüm. Kapım vuruldu. Arasına bize haberler getiren Garnet içeriye girdi. Üstü başı sırsıklamdi. Bu yaz gününde nadir görülen yağmura aldırmadan 4 kilometrelik yolu yayan tepmişti. Eh, ne de olsa ayakteri olarak her halde bir papel koparacağına emindi. Soluk soluğa:

— Patron! dedi (beni hep böyle çağırır). Paltruda müdhîş bir kaza oldu, otomobil kazası... Gürültüsünü yarım saatlik yoldan duydum... Hemen sana koştum.

Bu haber kıtlığında, hiç te fena bir hâdiseye değildi bu... Okuyuculara yeni ve heyecanlı bir vak'a sunmak âlânın âlâsı bir muvaffakiyet sayılırdı. Rakib gazeteleri de atlatmış olabirdim. Kendi kendime söylendim:

— Dostum, şimdi bisikletine atılan Poltruya gitsen, vak'ayı bizzat anlasan ve bir saat içinde de tekrar gazetenin başına dönsen, nice olur??..

Ve, o bardaktan boşanırcasına yağın yağmurun altında, susuk gibi islana islana var kuvvetimi pedallara verdim ve Poltruya vardım. Poltrudaki polis karakolu köyün ortasında, ve küçük bir kulübedir. Fakat kulübenin kapısında, buranın neresi olduğunu gösterecek en ufak bir işarete bile rastlayamazsınız...

Karakolun bütün mevcudu bir polisten ibarettir ve kulunuz da bir polisi tanımazdım. Poltruda, şimdiye kadar, gazeteğe geçecek bir hâdiseye olmuş değildi ki...

Her ne hal ise, karakola girdim. İçeride, keyifli keyifli yanan ocağın yanında, gözlerini ateşe dikmiş olan bir adam oturuyordu. Ben içeriye girer girmez gözlerini kaldırdı, ve:

— Ne müdhîş değil mi? diye mırıldandı.

Herifçiğünün o vakit havadan bahsetmemiş olduğunu bilâhare anladım.

Sordum:

— Öhler nerede?..

Adam gülmüsedü. Ve ancak o zaman gözlerine dikkat ettim. Ağlamaktan kıpkırmızı olmuş, şişmişti bu gözler...

— Orada, Hoç çiftliğinde... diye mırıldandı.

Sözüm devam ettim:

— Anlaşılan, cesedleri Bodmin morguna taşımak için tertibat alıyor olmaları?..

Adam istifini bozmadan cevap verdi: — Evet... İhtimal... Hem nerede ise gelir, sanyorum..

Cebimden sigara paketini çıkardım, ve meçhul adama bir tane ikram edecek oldum. Adam o kıpkızıl gözleriyle bir kaç saniye beni süzdü, sonra birden sanki söyleyeceklerini unutmadan korkarmışçasına, acele acele birbiri arkasına ıpsız sapsız söylenmeğe başladı:

Öhler üç tanedir. Hepsi de geberdiler. Lokma lokma doğranmış bir haldedirler... Amma, meheldi onlara bu... Gördüm onları, diyorum size... Con gelinceye kadar beklemeliyim. Onunla birlikte otomobil ile Bodmine gideceğiz...

Herif, âdeta hastalanmış gibi idi. Garib bir hali vardı. Yüzü gözü değişmişti.

«Herif yerinden sıçırarak haykırdı...»

— Ne dersin, bir iki kadeh atsak mı?..

Yolbaşında bir meyhane var... dedim.

— Olmaz!.. Burada beklemeliyim. Polis bana buradan bir yere kıpırdamama mı tembih etti.. dedi.

Adam, galiba kaza şahidlerinden biri, olmalı... diye düşündüm.. Sokağa çıktım. Sular kararmıştı, meyhaneye girdim. İçeride bir kaç müşteri vardı. Şunlardan belki bir haber sızdırırım, dedim, lâfi açtım..

— Ha!.. Evet, dediler, bir otomobil hendeğe yuvarlanmış. Amma, öyle ciddi surette yaralı filân yok.. Belediye doktoru, kazada ufak tefek yara, bere almış olanları muayene ve tedavi etti. Mühim bir şey değil..

Biramı bitirdim. Tekrar karakola döndüm. Meçhul adam daha hâlâ orada idi.

— Yahu, kimse ölmemiş!.. dedim.

Fena halde köpürdü, yerinden sıçırarak bağırdı:

— Utan be!.. Yalan söyleme.. ben biliyorum.. Parça parça, olmuş cesedleri ben kendim gördüm.. Bekle, Con gelsin, ve rica ederim, sus!.. Martaval atma...

Sustum, yarım saat böyle geçti. Derken, odanın kapısı açıldı, ve polis göründü. Sular damlıyan ve sırsıklam olmuş olan muşambasını çıkardı. Sonra, iskemlede oturan adama döndü:

— Seni beklettim, Cim.. Kusura bakma. Sedye ve otomobil buluncuya kadar canım çıktı.. dedi.

Bu arada beni gördü:

— Emriniz efendim?.. diye sordu.

Derdimi anlattım. Polis büyük bir nezaketle not defterini bana uzattı. Burada ölümlerin hüviyetleri yazılı idi. Lâzım gelen şeyleri defterime geçirdim. Kendisine teşekkürler ederek ayrıldım.

Bisikletime atarken, polis adamı elle tutuşarak, kapının önünde bekleyen bir otomobile doğru yürüdüklerini gördüm.

İdareye umduğumdan daha geç bir vakitte döndüm. Hâdiseyi ballandıra ballandıra yazdım, sayfaları bağlattım, makineye verdim. Kendim de evimin yolunu tuttum.

Ertesi sabah, «bakalım içlerinde ne var, ne yok!..» diye rakib bir gazeteyi açınca, şaşkınlıkla dona kaldım: Gazetenin en güzel yerinde şöyle bir haber vardı:

Poltru çiftliğinde üç ölü.. Katil dün gece tevkif ed'ldi.

Cim Hoç, 38 yaşlarındaki karısı Martayn, 16 yaşlarındaki kızı Bellayn ve 40 yaşlarındaki yanışması Towiki öldürmek suçü ile dün gece tevkif olunmuştur. Cesedler, Hoç çiftliğinin, şimaline düşen arpa ambarında bulunmuştur. Katil, nezaret altında olarak otomobile Bodmine sevkedilmiştir..

Yazıyı bir daha okudum, ve, karakolda gördüğüm meçhul adamın bir sözü kulaklarımda çınladı, herif:

— Ne müdhîş, değil mi?.. dememiş mi idi?.. Nah kafa!..

Haftalık «Son Haberler» gazetesinin başmuharriri, tahrir müdürü, muhbiri, ilân memuru olan bendeniz rakib gazeteği şöyle bir buruşturdum, dertlettim ve var kuvvetimle telefona fırlattım, isabet ettiremedim ve böyle'kle 24 saat içinde ikinci defa olarak hedefini bulamayan bir gayret sarfetmiş oldum.

Çeviren: İbrahim Houş

Meseleler: Yeni Maarif Vekilinden halk ne bekliyor?

(Başarafa 7 inci sayfada)

Öğretmez diyelim. Mektepler bu işi niçin görmesinler; mektep yalnız insana malûmat mı temin eder? Çocuklarımızın dış hayatına bakıyor musunuz? Ne lâûbâli ve ne cüretkârlar. Akşamları bir dakika durunuz da mektebden bir boşalmalarına bakınız. Mektep kapısında böyle olurlarsa ötesini varın kıyas edin! Çocuklarımız ziyarı yok, az malûmat sahîbi olsunlar, fakat bir parça terbiyeleri olsun. Gittikçe terbiyeleri bozuluyor. Buna sebep mekteplerdir. Çünkü çocukla hiç meşgul olunmuyor.

Üniversite parasız olmalı!

● Ali Nâzım (Hukuk Fakültesinde talebe):

— Yeni Vekilden Üniversite tahsilinin parasız olmasını rica ediyorum. Talebeden alınan para Üniversiteye yüz güldüren bir varidat temin etmiyor amma, talebe için, oihassa fakir gençler için çok ağır oluyor.

Mesken bedelleri verilmeli!

● Salim Ata (eski öğretmenlerden):

— Bedbaht ilk mektep öğretmenlerinin mesken bedellerinin verilmesi, idareci hususiyetlerden maas olan öğretmenlerin perişan vaziyetten kurtarılması lâzımdır. Bir de kitab işinin düzelmesi, bu

üç derdi halletmek dünyanın duasını almak için kâfidir.

Gençler kahvelere gitmemeli!

● Kudsi Özer (sabık defterdarlık memurlarından):

— Gençleri kahveden kurtarmalı evvelâ. Bunu istiyorum. Dikkat ediyor musunuz, pek küçük yaştakilerden, koca delikanlılara kadar bütün talebenin ömrü kahvelerde geçiyor. Bu çok fena bir şey. Bir çok tedbir alındı, faydası görülmüdü. Biraz daha ciddi ve esaslı tedbirler alınmalıdır. Yeni Vekilimiz bu iş üzerinde her halde duracaktır, sanıyorum.

Evvelâ istikrar

● Kemal Tezcan (Bakırköy, Cevizbağacı):

— Evvelâ maarifte istikrarı temin etmeliyiz. Her sene imtihan şekilleri değişiyor. Her sene türlü türlü yenilikler çıkıyor, hoca da, talebe de şaşırıyor. Sonra talim, terbiye dairesi denilen bir teşekkül vardır ki, şimdiki kadar işleri karma karışık etmekten başka bir şey yapmamıştır. Bu teşekkülü yenililerle memleket bünyesine uyan yeni bir terdîs sistemi bulmağa memur etmeli, mektebi, hocayı, talebeyi tecrübe tahtası yapmasının önüne geçmeliyiz.

Nu-Sa-Co.

Edebiyat: Bir edebiyat akademisi kurmaya muhtacız!

(Başarafa 8 inci sayfada)

III — Roman, piyes, şiir, tetkik, her edebî neviden eski ve yeni mühim eserlerimizi Garba tanıtmak için en güzel tercümeler yapacak, yaptıracak ve bu eserleri dünyaya yayacaktır. Bu işte tam muvaffakiyeti temin edebilmek için, uzun tetkik ve münakaşalarla bir liste ve bir program hazırlıyacaktır.

IV — Türk edebiyatı akademisinin, Türk dili üzerinde araştırmalar yapan üyeleri birlikte başaracakları en mühim bir işte, bir an evvel Türk dili kamusunu ve gramerini tesbit etmektedir. Aynı zamanda, gerek kelimelerin, gerek dil kaidelerinin tesbitinde varacakları kat'î neticeler, harîteki neşriyatta şahsi kanaatlere meydan vermeyecek surette eksiksiz kabul edilecektir. İmlâ meselesi de (meselâ ecnebi ismihasların yazılış gibi) ancak akademinin kararları ile tebellür edip kökleşecektir.

V — Akademinin bir vazifesi de, yüksek san'at eserlerini himayedir. Bunun için de edebî mükâfatlar tesis edecektir.

VI — İlmî ve edebî değeri olan eserlerin bir kısmını kendi himayesinde basarak, san'atkârları istismar eden bazı kitabıcıları ihtikârını önliyecektir.

VII — Bütün bu işlerin yapılabilmesi için lâzım gelen tahsisatı Maarif Vekâleti bütçesine ilâve edilecek olan münzam bir bütçeden bekliyecektir.

İşte görüyoruz ki, netice, o münzam bütçeye dayanıyor. Bunu gelecek yıl temin etmek, ne sayede mümkündür? Hangi fasıldır, nakiller, yahud bütçeye ilâveler yapılabilir? Benim, sadece bir edebiyatçı sıfatıyla, bu rakam işlerine hiç aklım ermez. Bu yazımda belirtmek istediğim nokta, yalnız, bir edebiyat akademisine olan kat'î ve millî ihtiyacımızı gözönüne getirmektir. Ötesi, ilim ve san'at âşığı olan en büyüğümüzün, Millî Şefimiz ve onun salâhiyetli yardımcısı sayın Maarif Vekilimizin takdir buyuracakları bir iş, millî bir kültür davamızdır. Onun için Türk edebiyatının istikbaline şimdiden emniyetle ve göğsümüzü sevinç ve iftiharla kabarak bakıyoruz.

Halid Fahri Ozansoy

RADYO

Türkiye radyo difüzyon postaları
Ankara radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31.70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

Çarşamba — 4 - 1 - 39

12.30: Müzik (bir konserto - P1), 13: Saat, ajans haberleri ve Meteor - Ankara, 13.10: Türk müziği (halk türkülleri - P1), 13.45 - 14: Müzik hafif parçalar.

18.30: Türk müziği (şarkılar ve saz eserleri), Okuyon: (Sadı Hoşses), Çalanlar: (Vehi, Fahre Fersan, Refik Fersan), 19: Konuşma, 19.15: Saat, ajans, meteoroloji ve ziraat borsası haberleri, 19.30: Türk müziği - (Hicaz faslı) - Saz heyeti: Tahsin Karakuş, Hakkı Derman, Eşref Kadri, Hasan Gür, Basri Üfler, Haşim Tokay, 20.30: Konuşma (Mizah saati), 20.45: Müzik (küçük orkestra), 21.20: Saat, esham, tahvilât, kambiyo - nuku borsası (flat), 21.30: Temsil - Verter - Yazan: (Goethe), Küçük orkestra refakatle. 22.30: Müzik (bir senfoninin takdimi), takdim eden (Cemal Reşid), 23.20: Müzik (eğlenceli plâklar), 23.45 - 24: Son ajans haberleri ve yarınki program.

Ankara borsası

Açılış-kapanış fiyatları 2 - 1 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.85	5.85
Nev-York	126 0/75	126 0/75
Paris	3.31	3.31
Milano	6.675	6.675
Cenevre	28.4475	28.4475
Amsterdam	68.6 25	68 0/25
Berlin	50.62/5	50 62/5
Brüksel	11.245	11.245
Atina	1.0675	1.0675
Sofya	1.54	1.54
Prag	4.3225	4.3225
Madrid	5.85	5.85
Varşova	23.76	23 76
Budapeşte	14.8 25	14.8225
Bükreş	6.895	6.8 5
Belgrad	2.80	2.80
Yokohama	54 1525	54 1525
Stokholm	30.12/5	30 12/5
Moskova	13.75/5	13.75/5

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	—	—
• • • • •	—	—
• • • • • vadeli	—	—

NOT: Telgraf hatları bozuk olduğundan dünkü borsa fiyatları geciktirilmiştir.

Biga İcra Memurluğundan

Biga Eytam Dalresine izafetle hazineye 238 lira vermeğe borçlu Mehmed oğlu Hasan vermesine aid Biga tapusunun Nisan 338 tarih ve 20 numarasında kayıtlı Biganın Tekkeci mahallesinde şarkan yol ve garban Kaleliki Hacı Halil ve şimalen İsmailağa ve cenuben yol ile çevrili 112 zira mesahadaki arsının mahcuz olup vereseğe aid altı hisse itibarile dört hissesinin açık arttırma suretille paraya çevrilmesine karar verilmiştir. Gayrimenkulün muhammen kıymeti: 150 lira.

Evsafı: Çarşıya çok yakın bir mesafede ve iki islek caddenin birleştiği köşede yüksek mevkidedir.

Satış açık arttırma suretille yapılacağından ve arttırma bedeli de peşin olduğundan arttırmaya iştirak edeceklerin muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde peşkesi verineleri veya millî bir bankadan teminat mektubu getirmeleri icab eder. Gayrimenkule aid vergi borçları, belediyeğe aid tanzifat ve tenviriyeye ile vakif borçları borçluya aid olup satış bedelinden tenzil olunur.

Birinci arttırma: 6/2/939 tarihine rastlıyan Pazartesi günü saat 9 dan 11 e kadar dairede icra edilecek ve muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşin bulduğu takdirde üstte bırakılacaktır. Aksi halde satış 2280 numaralı kanuna tevfiğin 15 gün tehirle 21-2-939 tarihine rashyan Salı günü saat 9 dan 11 e kadar dairede icra edilecek ikinci arttırma sonunda yeminli üç ehli vakuf tarafından takdîr olunan kıymetin yüzde yetmiş beşin bulduğu takdirde en fazla arttırma üzerinde bırakılacak ve aksi halde mezkûr kanuna tevfiğin beş sene ve beş müsavî taksitle ödenmek üzere satış tehir olunacaktır.

2004 sayılı kanunun 126 mci maddesine tevfiğin hakları tapu sicillile sabit olmaları alacaklıları diğer alâkadarların ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında satış veya kıymete dair itiraz ve iddialarını dairimize bildirmeleri, bildirmedikleri takdirde hakları tapu sicillile sabit olmaları alacaklıların satış bedelî paylaşımından haric kalacakları ve oaha fazla izahat almak isteyenlerin 2/1/939 tarihinden itibaren Biga İcra dalresinde asılı bulunacak şartname ile dairimiz 937/353 sayılı dosyasında mevcut evrakı görüp anlayacakları ilân olunur.

Fotoğraf tahlilleri

Kitab. arile alâkalanmak kaydıla

Alaşehirden Refet muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Ciddî mevzu lar üzerinde durmak ve okuma çağının bütün icablarına bağlanmak kaydıla muvaffakiyet bir hak olur.

★

Istidadı derecesinde muvaffak olan bir tip

Hasan Işık muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Yapabileceğinden fazlasını istememek kaydıla istidadı derecesinde muvaffak olabılır.

★

Güzel ve cazibeli bir tip

Çamlıca'dan Yücel karakterini soruyor:

Giydiğini ya kiştirir. Daima neş'eli ve sevimli kaimak ister. Arkadaşlarıyla şakacı ve alaycı olur. Sevdiği hâşlerini izharında kuskanç davranır. Ve arkadaşları tarafından da bazan şekilemez, kiskanılır.

Tok gözlü bir tip

Izmitten Celâl, muvaffak olup olamayacağını soruyor:

Tok gözlülük, malden doğan bir istigna olmadıkça telkin edeceği itimad ile muvaffakiyet muhitini yaratabilir.

★

Kafasile çalışmakta muvaffak olması muhtemel bir tip

Erbaadan Nuri Çakmak, hangi meslekte muvaffak olacağını soruyor:

Bedenî ve amelî işlerden ziyade kafasile çalışmakta muvaffak olabılır. Meselâ: İy bir öğretmen ve ya her hangi bir ilmi meslek sahibi olabılır.

Son Posta

Fotoğraf tahlili kuponu

İsim . . . . .

Adres . . . . .

DIKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 6 adedinin gönderilmesi şarttır.

Mahkemelerde: Tevkifhanedeki cinayet ağır cezaya intikal etti

(Başarafa 6 ncı sayfada)

Hasanın mahkemede söyledikleriyle, tahkikat sırasında verdiği ifade arasında mübânenet vardı. Sorulduğu zaman:

— Yanlış söylemişimdir, eroin içmiştim, dedi. Ve, yirtik elbiselerine bakarak: — Üstümüze başımızı ona veriyoruz, diye ilâve etti.

Hasandan sonra, katilden mevkuf İhsan ve Rifat şahid olarak dinlendirildi. Hâdiseye eroin meselesinin sebep olduğunu, kavgayı duyarak, 8 numaralı odaya koştukları zaman, Dursunla Bekiri boğuşur gördüklerini, dışarı çıkınca Bekirin yer yıkıldığını söylediler ve Bekirin elinde de bir bıçak olduğunu, ancak bunun başgardıyan Osman tarafından alınarak saklandığını da gözlemlerine gördüklerinde ısrar ettiler.

Şahidlerden gardiyan Sabri: — Bekirin elinde bıçak görmedim. Şayet olsa, o da hasmına, bir kere olsun saplamaz mıydı?.. dedi.

Şahidlerden, ihtilâstan mahkûm Şevket, maktulün ceketindeki kesiklin Dursundan yediği bıçakların tesirile olduğunu beyan etti.

Nihayet başgardıyan Osman şahid olarak dinlenerek, evvelce hapishanede bulunduğu, Tevkifhaneye hâdiseye günü girdiğini söyledi, vak'ayı anlattıktan sonra;

— Ben, maktul Bekiri tanımam. Elimde bıçak olduğu da, asılsızdır, dedi.

Bunun üzerine Osmanla, şahidlerden Rifat, İhsan ve Hasan müvacehe edilerek:

— Başgardıyan doğruyu söylemiyor. Bekir, onun hemşerisidir. Bacağı alıp, sakladı, dediler.

Reis, Osmana: — Siz nerelisiniz, diye sordu.

Başgardıyan, cevap verdi: — Malatya'yım.

— Kuruçay, Malatya'yı mı tâbidir?

Zonguldak Belediyesinden:

60 lira ücretli münhal belediye zabıta memurluklarına polis kayıdı ve kabulü hakkındaki şeraitle memur alınacaktır. İsteklilerin 15/1/939 tarihine kadar fotoğraflı vesai ile Zonguldak belediye riyasetine müracaatları ilân olunur.

Daha ne bekliyorsunuz?

Aksırık, öksürük, burun akması, düskünlük

Grip

tehlikesinin yanılmaz habercileri olduğunu bilmiyormusunuz?
Gripe karşı koymak için hemen **ASPIRİN** alınınız?
Grip, soğukalgınlığı ve ağrılara karşı en emniyetli ilâç budur.

İsrarla

ASPIRİN

isteyiniz!

20 ve 2 tabletlük şekillerde bulunur.

Her şeklin üstündeki markası aldığınız malın hakiki olduğunun ve tıyl tesirinin garantisidir.

Kazazede gemiciler "Son Posta,, ya telsizle faciayı anlattılar!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tün gemiler gibi «Millet» de karaya düşmemek için demirini alarak sahil- den uzaklaşmıştır. Ancak karaya otu- raktan kaçan bedbaht gemi, daha büyük bir felâketle karşılaşmış, Ereğli limanında her an bir kazaya sebebiyet verebilir muhtemel olan beş gemi en- kazında bir Yunan vapuruna aid olan leşe çarparak delinmiştir.

Facia nasıl oldu?

«Millet» elli bir senelik ihtiyar bir gemidir. Hattâ Denizyolları işine ya- ramadığı hattı satmıştır. Barzılay ve Benjamen bu gemiyi bundan dolayı eş- ya naklinde kullanmaktadırlar. Eski ve pek de sağlam olmyan gemi, dalga- ların da azgın hücumu karşısında, kü- çük bir rahne ile kurtulamamış, delik büyümüş ve o anda içeri hücum eden sular gemiyi hiçbir manevra yapması- na ve mürettebatının tahliye simidle- rine sarılmalarına meydan bırakma- dan sulara gömmüştür.

Diğer vapurların vaziyeti

Facianın en acıklı cephesi şudur ki, batan geminin civarında birçok gemi- ler olduğu halde, hiçbir gözlerinin ö- nünde batıp giden arkadaşlarına yar- dım edememek vaziyetinde kalmışlar- dır.

Zira, her vapur kendi başının çare- sine bakmakta ve telsizi olanlar etraf- tan istimdâk istemektedirler.

Kimler kurtarıldı?

«Millet» mürettebatından bir kısmı kendisini denize atmış, bir kısmı da geminin direklerine tırmanmıştır. Sa- hilden «Millet» in imdadına koşan tah- lisiye müfrezesi dalgalarla mücadele ederek hâdisen mahalline yaklaşıncaya kadar bunlardan hemen hepsi boğul- muştur. Yalnız direkte bulunanlar kurtarılmışlardır. Son dakikaya kadar muhaberat münkati bulunduğu cihet- le kimlerin öldüğü, kimlerin sağ bu- lunduğu öğrenilememiştir.

Şehrimizde teessür

Vak'a şehrimizde duyulur duyulmaz büyük bir teessür husule getirmiştir. Gemi müstahdeminin aileleri derin bir keder içinde acentaya, Deniz Ticareti Müdürliğüne başvurmuşlardır. Fakat kendilerine müsbet bir şey söyleneme- miştir. Son dakikaya kadar bu zaval- ılar büyük ızdırablarına katılan bir- kaç ümid zerresine babalarının, koca- larının, kardeşlerinin, çocuklarının a- kibetini beklemektedirler.

Gemi sahibinin deri?

Bir arkadaşımız Ovakımyan hanm- daki acentasında (Millet) vapurunun sahiplerinden bulunan Barzılay ile gö- rüşmüştür. Mumaileyh aşîkâr bir tees- sür içindedir ve şöyle demektedir:

«Keder ve ızdırab için deyiz. Fakat bütün bunlar maddî kıymeti şu veya bu olan gemi için değil, çok kıymetli, fedakâr mesai arkadaşlarımızı kaybet- mekten mütevelliddir. Bizi biraz teselli eden hiç olmazsa iclerinden kısmı- zımızın kurtulmuş olması ümididir. Zira, bakınız aldığım telsizde İkbâl va- puru süvarisi ne yazıyor:

(Zincirin kesilmesi dolayısıyla gemi- yi abramak imkânı olmadığından mecbu- ren «Gülünc» deresi önünde kum- luğa oturtulmuştur. «Millet» yanımız- da batmıştır. Mürettebatın bir kısmı çarmuktadır.)

Çarmuk öye gemici lisanında direk- lerin üzerindeki iplere derler. Bir kıs- mı oraya iltica ettiklerine göre elbet tahlisiye onları kurtarmıştır. Arka- daşlarımızın basına gelen bu çok feci kazadan onlar hesabına duvduzumuz acı, bende fazla söz söylemeğe derman bırakmıyor.»

Gemide bulunanlar

Acentada gemi mürettebatının liste- si olmadığından Deniz Ticareti Müdürlüğü sicillerinden «Millet» te bulunan vatandaşların isimlerini tesbit ettik. Gemi kumanda heyeti ve mürettebat şunlardır:

1 — Birinci süvari deniz kıdemli yüzbaşılığından mütekaid Besim Öz- berk.
2 — İkinci kaptan Tahîr Kepez.
3 — Çarkçbaşı deniz kıdemli yüz- başılığından mütekaid Mehmed Eren.

4 — İkinci çarkçı, gene deniz kıdemli yüzbaşılığından mütekaid Murad Er- can.

5 — Güverte lostramosu Ahmed Ay- dın.

6 — Makine lostramosu Bahaeddin Gülçen.

Tayfalar:

Ahmed Ürer, Mehmed Ali Erterzi, Ali Başkaya, Osman Başkaya, Ali Kel, Dursun Camkıran, Hasan Geveze, Ha- lid Başkaya, Osman, Sabri Sarıgil, İz- zet, Mehmed, Hüseyin Yılmazçelik, Dur- sun Baykar, Rızaeyin.

Kazazedelerin alleleri

Karadenizin 1939 kurbanı olan «Mil- let» vapurunun ikinci çarkçısı bulunan deniz yüzbaşılığından mütekaid Murad Ercanın ailesini Belediye civarında Bo- yacıahmed sokağında bulduk. Evde tarif edilmez bir heyecan ve teessür hâkimdi. Sabahleyin Muradın büyük oğlu Rifat, gazetede (Millet) vapuru- nun battığını okumuş, kardeşi sekerci Saim Ercana" söylemiş, bu suretle aile hâdiseden haberdar olmuş. Dostları kendilerini, ölenlerin henüz malûm ol- madığını, babalarının kurtulanlar a- rasında bulunması ihtimali bulundu- ğunu söyleyerek teselliye çalışmakta- dırlar. Murad Ercanın oğlu Saim bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

«Sabahleyin dükkânı açmağa gi- derken hâdiseden haberdar oldum. A- ğabeyime rasladım. Gözleri ağlamak- tan kızarmıştı.

— Ne var, ne oldun?

«Dedim. Gazeteyi uzattı. Okur oku- maz aklım başımdan gitti. Acentaya kostuk. Hâlâ muhabere tesis edilme- mişti. Gemi direğinde birkaç kişi var- mış, babamın kurtulanlar mı, yoksa ö- lenler arasında mı bulunduğunu bil- direcekleri cevabını verdiler. Bes kar- deşiz. Babam 57 yaşındadır. Bir buçuk yıl evvel alınan Millet vapuruna ikinci çarkçı oldum. Eskiden denizci idi.»

Besim kaptanın ailesi matem içinde

«Millet» vapuru süvarisi Besim kap- tan Ortaköyde Karakaş sokağında 36 numaralı Karakaş apartmanının ü- çüncü katında oturmaktadır. Dün bir arkadaşımız Besim kaptanın evine gi- derek ailesiyle görüşmüştür.

Besim kaptanın akrabaları, kayın- biraderi Zeki ve komşuları kazayı öğ- rendikten sonra ailesinin yanına ko- şmuşlar ve kimsile çocuklarını teselliye başlamışlardır. Evde umumi bir matem havası hüküm sürmekte ve herkesin gözleri yaşlı bulunmakta idi.

Besim kaptanın ailesi Bayan Zeki- kiye, göz yaşları arasında bize şunları söyledi:

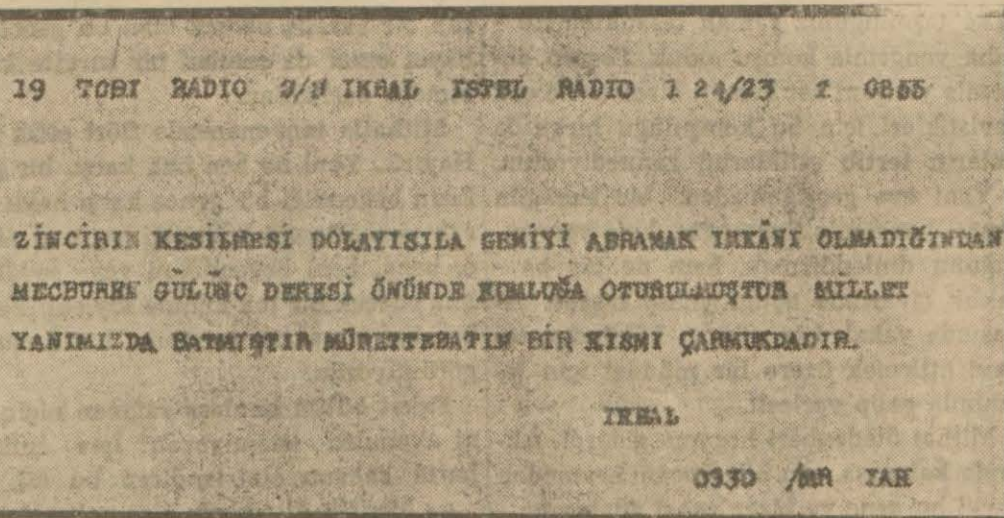
«Kaza haberini gazetelerde oku- duk. Ben ve çocuklarım çılgına dön- dük. Evli olan kızım Bedia Kuzgun- cuktaki oturur. O da hâdiseyi haber alın- ca hemen buraya koştu. Besim kaptan- dan Bedia adlı bir kızım ve Bedi adlı bir oğlum vardır. Bedi Kabataş Lise- sinin 9 uncu sınıfında okumaktadır.

Zevcim bundan 25 gün evvel sefere çıktı. Kaza esnasında bazı kimselerin kurtulduğunu, fakat bunların isimle- rinin henüz meçhul olduğunu haber verdiler. Zevcimim de kurtulanlar a- rasında bulunması için Allaha çok valvıyorum. Zevcim aslen Selânikli ve eski bir denizcidir. İki yıl evvel «Millet» vapuruna süvari oldu. Ken- disî mütekaid bahriye yüzbaşısıdır. Gö- rüyorsunuz ki bu haber bizi pek peri- san etti. Fazla bir şey söyleyemeyece- ğim.»

Haber bekliyorlar

Acentaya ve Deniz Ticareti Müdürlüğüne mürettebatın alleleri tarafın- dan müracaatlar yapılmakta, gözleri yaşlı kadınlar ve çocuklar acenta ka- pısında heyecanlı haber beklemektedirler. Son dakikaya kadar gelmiş hiç- bir haber yoktur. Fırtına hafiflemiş ol- makla beraber gene devam etmekte ve harab olan teller yüzünden telgraf mu- haberatını temine imkân bulunma- maktadır.

Karaya oturan diğer dokuz geminin kurtarılması için Gemi Kurtarma Şir- keti hemen faaliyete geçmiş, mahalli kazaya mütehasıs bir kaptan idare-

Millet vapurunun sahibi Barzılay kumpanyasına gelen ve kazaya bildiren ilk telgrafın kopyası

sinde tahlisiye gemileri sevketmiş - rin batan bir gemiden dökülmüş olup olmadığı hakkında tahkikata başlan- mıştır.

Yüzlerce kayık battı

Dört gündüzenberi Karadenizde de- vam eden çok şiddetli fırtına bir çok hasarata sebep olmuştur. Aldığımız malûmata göre Karadeniz sahillerin- de yüzlerce motör, yelkenli, kayık batmış, bir çok insanlar boğulmuştur. Ancak muhaberatın henüz dürüst bir şekilde yapılamaması, ölenlerin adedi- ni ve kazaya uğriyan gemileri tesbite imkân vermemiştir.

Fırtına devam ediyor

Yeşilköy meteoroloji istasyonu hava vaziyeti hakkında şu malûmatı ver- mektedir:

«Hava, yurdun Akdeniz kıyıları ile Ege civarında çok bulutlu, Trakyada kapalı, diğer bölgelerde yağışlı geç- miştir. Rüzgârı, doğu ve cenubu şar- kı mntakalarında ve Orta Anadolu'nun şarkında cenubi, diğer yerlerde garbi istikametten kuvvetli olarak esmiş - tir. Akdenizin şarkında garbden, Ka- radeniz ve Ege denizinde de şimalden gelen fırtına hüküm sürmektedir.»

Karaya oturan vapurlar

«Millet» vapurunu batıran fırtına - nın birçok vapurları da karaya düşür- düğü söylenmektedir.

Alaplı istikametinde Sarıkuşluğa Samsun ve Mete şilepleri, biraz daha aşağıda kayık iskelesine yakın bir yer- de Şadan, Galata, Zonguldak, İkbâl şile- pleri, Çobançeşme ağzında Vatan şile- pli, biraz ötede Atillâ şilepi ve Yu- nan bandıralı Süper ve Namikos şile- pleri karaya düşmüşlerdir.

Karaya düşen bu vapurlardan Gala- ta şilepi 1800, Zonguldak şilepi 1400 tonluktur. Her ikisi de Kırzadeler a- lıddır. Vaziyetlerinin çok tehlikeli ol- duğu gelen haberlerden anlaşılma- ktadır.

Mete vapuru 5500 tonluktur. Ka- kavanlarıdır. Sarıkuşda karaya otu- ran vapurın vaziyeti eğer hava müsa- id giderse tehlikeli değildir.

Samsun vapuru Aldıkaçtı oğulları - nındır ve 1700 tonluktur. İkbâl şile- pi 5300 tonluktur. Barzılay Benja- men kumpanyasıdır. Şadan şilepi Sadıkdzelere aiddir. 3300 tonluktur.

Yelkencilerin olan Vatan şilepi 3700 tonluktur. Çobançeşme deresi ağzın- da oturmaktadır. Bu şilep su tanklarını su ile doldurup karaya vurmuştur. A- tillâ şilepi 1800 tonluktur. Yunan şile- plerinden Namikos 3800 tonluktur.

Denizbank vapurları

Denizbankın «Ege» vapuru Sinob limanına iltica etmiştir. Orada hava - nın sükûnet bulmasını beklemektedir. Diğer gemiler de muhtelif limanlara sığınmışlardır.

Refah bulundu

Dün sabah bir arkadaşımız «Refah» vapurunun akıbetinden haber alın- madığını yazıyordu. Geminin Zongul- dak limanında bulunduğu, havanın dü- zelmesine intizar ettiği anlaşılmıştır.

Florya açıklarında saman balyeleri bulundu

Dün, Florya açıklarında dalgalar a- rasında batıp çıkan bir çok saman bal- yelerinin sahile gelmekte olduğu mntaka muhafaza memurları tarafından görülerek zabıtaya haber verilmiş, bal- yeler denizden çıkarılarak muhafaza altına alınmıştır. Keyfiyetten Liman İdaresi haberdar edilerek, bu balye-

Son vaziyet :

18 kişi boğuldu

Dün, geç vakit Ereğli'den telsizle ge- len malûmata göre, Millet vapuru mü- rettebatından ancak iki kişi kurtula- bilmis, 18 kişi boğulmuştur. Kurtu- lanların kimler olduğu henüz belli değildir.

Gemi Kurtarma Şirketinin Hora tah- lisiye gemisi kaza yerine hareket et- miştir. Ayrıca tahlisiye enspektörleri de Ereğliye gitmişlerdir.

Dün gece de geç vakte kadar Ereğli ile telefon ve telgraf muhaberesi yap- mak mümkün olamamıştır. Kaza et- rafında bugün mütemmim malûmat beklenmektedir.

Egedeki zelzelenin tahribatı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

35 aile açıkta kaldı

Ankara 3 (Hususî) — Bugün Dahîl- liye Vekâletine gelen malûmata göre İzmirdeki zelzeleden Dikilinin Candar- lı nahiyesinde hükümet binasının du- varı yıkılmış, okulun bacası devrilmis, 34 ev oturulmaz hale gelmiş, ayrıca 52 ev ehemmiyetli hasara uğramıştır. Da- ha bir çok evler de sarsıntıdan müte- essir olmuş, 35 aile açıkta kalmışsa da icab eden tedbirler alınmıştır. Zarar 19 bin lira tahmin edilmektedir.

Bayındır ve Foçada ehemmiyetsiz hasarlar vardır.

Millet vapuru neden battı ?

Son fırtınanın hafızalarda bira- kacağı acı hatıra bir tane değildir. Bunları Ereğlide batan ve karaya oturan gemilerimiz, ölen vatandaş- larımız ve bir taraftan inkişafına uğraşılırken diğer taraftan darbe yiyen ticaret filomuz olarak sıralı- yabiliriz.

Bu bir facia, feci bir kazadır. Fak- kat biz bu gibi vak'alarda mem- leket hesabına ders çıkarmazsak, çıkarmazsak netice katmerli olur. Felâketler birbirini takip eder, bü- yür ve bizleri tarih müvacehesin- de kabahatli mevkie sokar. Biz bu husustaki fikirlerimizi söylemekle iltifa ediyoruz. Bizim vazifemiz bu kadardır. Bir de bu gibi faciala- rın tekrerrürüne mâni olacak ted- birler, bu tedbirleri alacaklar var- dır. Öyle zannediyoruz ki onlar da bizim gibi hareket ederlerse, - ki bundan şüphe etmiye kimsenin hakkı yoktur - müşterek acıların önüne geçilmiş olur.

★

Facianın iki cephesi vardır:

- 1 — Teknik.
- 2 — İdarî.

Bunlardan birincisi denizcilerin alâkadar eder. Meseleyi bu cephe- den mütalea ederken kazaya uğri- yan gemilerin hepsinin de kömür nöbeti beklemekte oldukları nazarı dikkati celbetmektedir. Gemile- rin hepsi de rüzgârın sürprizi ile mi karşılaştı?

Hayır... Karadenize bu aylarda çıkan gemilerin her an harekete hazır olarak demirli yatmaları icab eder. Evet gerçi deniz işleri üstün- körü tenkide müsaîd değildir. Bu- radan, Ereğlideki deniz faciası i- çin bir şey söylenemez. Bununla beraber bütün gemilerin sürprizle karşılaşması insana tuhaf gelmek- tedir.

Eğer Ereğlide vaziyeti idrak e- debilen bir baş olup ta bu gemile- ri fırtınayı denizde geçirmeğe ve hattâ Sinoba kaçmağa icbar etsey- di herhalde tehlikenin ve felâketin derecesi az olurdu. Madem ki fırt- na limanın içine kadar giriyor, artık orayı liman addetmek doğru değildir. Hususile Büyük Harben- beri batan gemilerin leşlerini sine- sinde muhafaza eden Ereğlide...

Bundan başka zannedirim ki Ka-

radeniz gibi ekseriyetle Türk ge- milerinin dolaştığı bir denizde, bu denizdeki sahillerimizde birçok meteoroloji istasyonları kurulma- za mâni artık gelmiştir. Bu suretle inkişaf halinde bulunan deniz tica- retimizin seyrüsefer emniyeti Ha- san Babanın tecrübesine değil, fen ve ilme istinad ettirilmelidir.

İdarî cihete gelirse mevzu biraz daha genişler. Deniz ve deniz işlerinin idaresi çok müşkül- dür. Hariçten bakan gözler denizi, Florya plâjı, Marmara havuzu gibi hoş görürler. Onun külfetini, çıkara- bileceği müşkülâtı takdir etmek, o engin sularla senelerce gezmek- le ancak mümkündür. Bu müşkül- lâtı görmeden denizleri ve deniz vasıtalarını kullanmak isteyenler bu gibi facialarla karşılaşmaya müstahak olurlar.

Buna mâni olmak için ne yapma- lı? Bu soruların cevabı basit olmakla beraber, her nedense, teslim edile- mez. Arzularımız şudur:

- 1 — Deniz vasıtalarını kullanan- lar denizci olmalı.
- 2 — Sivil kumpanyaların gemi- leri ve deniz faaliyetleri denizci ve emekli deniz sübayları tarafın- dan kontrol edilmeli.
- 3 — Liman reisleri emekli deniz sübaylarından olmalı ve bunlara sık sık hava vaziyeti bildirilen broşürler göndermeli.

4 — Liman reislerinin bağlı bulunduğu makam başında en kıymetli ve emekli bir deniz sübayı bulunmalı. Ancak bu makam bir donanma komutanı gibi denizde bulunan tekmil ticaret gemileri- nin selâmetinden mes'ul olmalı, onlara, zaman zaman, hava vaziyetini ve icab eden emirleri vermeli.

5 — Nihayet Ereğli ve Sinob li- manlarına mendirek yaptırılması hususunda artık gecikmemeli!

★

Böylece arzularımızı sıraladık- tan sonra tekrar faciaya avdet e- dersek kendi kendimize sorabiliriz:

— Acaba bizde böyle bir teşkilât olsaydı, bu derecede feci bir kaza meydana gelir mi idi?

Bunun cevabını okuyuculara bı- rakıyorum. A. T.

"Son Posta"nın Hikâyesi

KAHVE FALI

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Kardeşim Samiye,

Sana bu mektubu yazarken ellerim saadetle titriyor. Her zaman oldukça muntazam yazımın bugün bir çocuk yazması gibi acemi ve titrek olduğunu, satırların doğru bir çizgi takip edecek yerde eğildiğini görünce belki de şaşmış. Necmiyeye ne oldu diye kendi kendine sormuşumdur. Necmiye mes'uddur bugün. Onu heyecanlandıran ve telaşlandıran bu coşkunu saadettir.

Evet mes'udum kardeşim ve bu sevincimi sadece kendi cesaretime borçlu olduğumu düşündükçe daha çok seviniyorum. Düşün bir kere, ben de Mithat gibi çekingen bir insan olsaydım, ikimiz de birbirimizi böyle delicesine bir aşkla sevdiğimiz halde bunu söylemeğe cesaret edemiyorduk ve birleşemiyorduk.

Fakat sana böyle bir bilmece söylüyormuş gibi arka arkaya muammalı cümleler yazmakta devam edersem halimi anlata mıyacağım, asıl söylemek istediğim şeyleri söyleyemiyorduk değil mi Samiye? O halde bu sözleri bırakıp işte sana meseleyi olduğu gibi ve sırasile anlatacağım.

Bundan evvelki mektubumda sana, ailem beni Fahri isminde bir gençle evlendirmek istediklerini, bu maksadla onunla beni bir çok defa aynı salonlara, aynı ahbablara davet ederek götürürmek için vesileler icad ettiklerini söylemiş ve benim bu gençle birleşmeğe pek gönlüm olmadığını senden gizlememiştim.

Affet beni Samiye, bunca senelik samimi dostluğumuza rağmen ben senden bile, Fahri Beyden başka birisini sevmekte olduğumu gözlemiştim. Bu benim kalbimin en gizli köşesinde gömülen derin, içli bir sırı. Bunu hatta sana bile açamadım.

Ailem beni Fahri beyle evlendirmek istiyorlardı. Bu, onların çok meşru bir hakları idi. Çünkü, kendisini sevmediğim halde, Fahri Bey'n her hususta itimada layık bir adam olduğuna ve bir kadını mes'ud edebilecek meziyetleri haiz olduğunu itiraf etmek mecburiyetindeyim.

Fahri Bey iy bir genç; fakat ben onu sevmiyordum... Sevdiğim adam da hiç bir hususta ondan aşağı değil; yalnız biraz çekingen..

Sen Mithatı tanımazsın değil mi? Hayır, yanlış söyledim, onu tanır, fakat hatırlamazsın belki... Hani Seniha yengemin; bütün ömrünü Anadolu'da yol yapmakla geçiren bir üvey oğlu var ya? İşte mühendis Mithat o... Bugün benim nişanlım olar Mithat...

Geçen sene biz Divanyolundaki evi -

zimize taşındığımız zaman tesadüfen Seniha yengemle komşu olduk. Esasen annemle yengem her zaman birbirleriyle çok seviştikleri için bu komşuluğu biraz da onların tertib ettiklerini zannediyordum.

Yeni eve geçtiğimizden bir kaç gün sonra, yengemin üvey oğlu, hem yorgunluğunu dinlendirmek, hem de bir bataklik civarında açtığı yolun inşaatı esnasında yakaladığı sıtmayı kökünden tedavi ettirmek üzere bir müddet için İstanbul'la gelip yerleşti.

Mithat ötedenberi hoşuma giderdi. Akında kalmışsa, sen bile kocanı sevmeden evvel bu genç ve biraz vahşi adama hafif tertib tutulmuşsun. Fakat seni temin ederim ki Samiye, ilk zamanları onunla sevişeceğimiz aklımdan bile geçmemiştir. Zaten o, günlerini ve gecelerini kâh okumakla, kâh evin dışındaki arkadaşlarıyla geçirir, bizim aramıza karışmazdı. Zannedirim ki (söz aramızda) benim gibi tam manasile bir İstanbul kızı, onu biraz da korkutuyordu. Hakkı da vardı; düşün bir kere, ömrünü süslenmek ve gezmekle geçiren bir genç kız... Yakından tanımadığı için, adamcağız benim haricî hallerime aldanyor, hakikatte benim de ekser vakitini ciddi şeylerle geçiren ve ruhumda temiz, hattâ basit bir köşe gözleyen bir tasralı gibi ciddi olabileceğimi tahmin edemiyordu.

Bir gün o biraz hasta imiş, evden çıkmamış. Ben de koltuğumda yeni aldığım bir yığın kitab olduğu halde yengemi görmeğe gitmiştim, işte ilk buluşmamız o gün oldu. Dikkat ediyorsun değil mi? Görüşmemiz demiyoruz; çünkü o güne kadar bir çok defalar onunla karşılaşmıştık; fakat birbirimizi bulmamız o gün oldu.

Mithat elimdeki kitablara, sonra hayretle yüzüme baktı ve yanakları biraz kızarak bana şu sözleri söyledi:

— Siz böyle ciddi eserler okur musunuz Necmiye Hanım?

Bu cümle belki de bir hakaret sayılabilir, fakat onun halindeki hayranlık ve gözlerindeki temiz ifade bana bunun bir iltifat olduğunu derhal anlattı.

Ne kadar olsa İstanbul kızımı değil mi Samiye? Bir erkeğin gözlerindeki manayı derhal okuyacak kadar kurnazlığım ve fetanlığım var.

İşte o günden sonra, benim çekingen mühendisimde bir değişiklik oldu. Yeniden, birlikte, evvelâ büyük fasıllarla, sonradan sık sık bize gelmeğe başladılar. Annem ve babam bir şey derler diye fena halde korkuyordum, fakat Mithatın

halleri o kadar kibar ve dürüstü ki uzak bir akraba demek olan bu genci, nihayet onlar da samimi bir surette kabul etmeğe başladılar.

Mithatla tam manasile flört ettik mi? Hayır... Yani ne ben ona karşı, bir genç kızın beğendiği bir gence karşı haklı olarak yapabileceği koketliği yaptım; ne de o, bana, beni beğendiğini veya sevdiğini ima edecek bir tek kelime söyledi. Yalnız beraber olmaktan memnun, hattâ mes'ud görünüyordu.

Fakat bütün bunlara rağmen niçin beni ailemden istemiyordu? İşte annemi, hattâ babamı sinirlendiren bu idi.

— Madem ki sık sık bize geliyor, kızımızdan hoşlanıyor demektir. O halde niçin resmi bir talep yapmıyor? Neyf bekliyor?

Hakları vardı. Nitekim, bir kaç hafta bekledikten sonra Fahri Bey meselesini açığa vurdular.

Bilsen ne kadar üzülürüm, ne kadar ağladım Samiye! Fahri Beyi reddetmek için ortada makul bir sebep bulmadığım için isyan ediyordum. Hattâ bir gece, onun teklifini kabul etmeğe bile karar verdim. Fakat ertesi gün, tesadüfen mi, kim bilir? Mithat geldi. Ne kadar meyus, ne kadar muztarib bir hali vardı. Elimi tutan elinin titrediğini, gözlerime bakan gözlerinin bulandığını gördüm. Bir şey söylemeden masanın yanındaki sandalyeye oturdu. Konuşmuyorduk. Bir söz söylesek ikimiz de ağlıyorduk.

Bir ara annem bir iş için mutfağa gitti. (Mutlaka annem bizi yalnız bırakmak istemisti Samiye) yalnız kaldığımız zaman Mithat yüzüme baktı.

— Nişanlıymuşsunuz Necmiye Hanım. Dün akşam annemden haber aldım, Fahri Bey çok değerli bir gençtir. Kendisini tanıyorum.

Yarabbi ne kadar içli, ne kadar muztarib bir sesi vardı.

Birdenbire nasıl oldu bilmiyorum. Simsek gibi bir fikir beynimden geçti; hemen karar verdim ve neşeli bir tavir takınarak cevap verdim:

— Henüz kat'i bir şey yok Mithat Bey; şimdi siz bu sözleri bırakın. Size bugün bir maharetimi göstermek istiyorum. Kahvenizi içtikten sonra fincanınızı kapayın, falınıza bakacağım.

Afalladı. O kadar şaşırması ki yüzüme bakan gözleri adeta büyümüştü. Güldüm.

— Göreceksiniz, size bütün sırlarınızı söyleyeceğim.

— Ciddi konuşuyorduk Necmiye Hanım, çocukluk etmeyiniz.

— Hayır, mutlaka falınıza bakacağım

rini görüyordu. Acaba Süheylânın odası da bu tarafta mıdır diye düşündüm ve bu pencereleden biri açılır da belki onun güzel başı şu fenerimin ışığında Şadân halamın bile tahayyül edemeyeceği en güzel bir peri sureti gibi belirir diye ümidlendim.

Fakat ümidim boşa çıktı, hiç bir pencere açılmadı ve ben, ansızın bir sinir buhranı ile, önümdeki ilk çamın dibine yıkılarak ıslak çam serpintileri üstünde, ilk defa, için için bir kız için ağladım. Bu sinir buhranımda, bu göz yaşlarımda özlendi bir vücudun, geciken bir visalin hasreti vardı.

Kim bilir orada, o çamın dibinde ne kadar kalmışım! Yağmur dınmış, yavaş yavaş ortalık ağarmağa başlamıştı.

Sanki uzun, çok uzun süren karanlık bir uykudan sonra, korkulu bir rüyadan uyanıyor gibi idim.

Kalktım ve hemen çamlıktan inip eve girmeden, üşümüş, ıslanmış, uyuşmuş vücudümü biraz harekete getirmek için köşkerin hizasına Aşıklar Yoluna doğru ağır ağır yürüdüm.

Bütün köşker sessizdi.

Böyle, sağumdaki köşkeri ve solumdaki çamlığı seyrede ede Aşıklar Yolu'nun Dile ve İsa tepesine bakan ilk kıvrım noktasına varmıştım. Orada durdum ve uzaklara baktım.

Şafak sökerken, şimdi, bu ilk ölgün parıltılarda bütün bu yüksek çamlıklar, burada, karşıdaki denizden daha hakiki, yemyeşil dalgalı, kabarmış bir deniz heybetinde idi ve bu yolun tâ ucunda, tâ sonundaki henüz sisli, kabarık çamlık tepede, Rum Yetimleri Mektebi, alt katında bir tek ışık yanan penceresile, ba-

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

ANKARA

- 1 — Kurumumuz talebeleri için aşağıda isimleri yazılı (4) kalem elbise, palto, tayyör kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İhalesi 10/1/1939 Cumartesi günü saat 10 da rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.
- 3 — Muhammen bedel (18536), teminat (1390,20) liradır.
- 4 — Teminat ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine teslim edilecektir.
- 5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Yürd Amirliğine müracaatları «5225» (9352)

Cinsi	adet	Beherinin Fiyatı	muhammen teminatı
Erkek elbisesi	434 Takım	30 Lira	
Erkek palto	139	32 »	
Kız talebeye palto	10	32 »	1390,20
Kız talebeye tayyör	34	22 »	

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İlacınja günde 3 kaşe alınabilir.

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	Tahmin bedeli Lira Ku.	İlk teminat Lira Ku.
330	Yün fanilâ ipliği	891 00	66 83

- 1 — Cinsi, miktarı, tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı nümune ve evsaf ile şartnamesine uygun 330 kilo yün fanilâ ipliği 14/1/1939 Cumartesi günü saat 11 de Gedikpaşadaki İstanbul Jandarma satınalma komisyonunca açık eksiltme ile satın alınacaktır.
- 2 — Şartnamesile nümune her gün adı geçen komisyonca görülebilir veya parasız alınılabılır.
- 3 — İsteklilerin ilk teminat, mektub veya makbuzlarla yazılı gün ve saatte adı geçen komisyonca bulunmaları. (9508)

Mithat Bey, pek merak ediyorum.

Şımarık bir çocuğun manasız bir karpisini yerine getirmek için fedakarlık yapan bir büyük adam tavrile fincanını kapadı ve bekledi.

İşte bundan sonraki komediyi oynamak çok güç oldu Samiye. Bütün cesaretimi topluyarak ve saadetimi kazanmak için manasız gurur ve izzeti nefis nazariyeleri ni bir tarafa bırakarak ona, sözde fincanında okuyormuşum gibi bir çok şeyler söylemeğe başladım.

Ne mi söyledim? Birisini sevdiğini, ona aşkını itiraf etmekte korktuğunu; fakat bu korkunun lüzumsuz bir vehimden başka bir şey olmadığını; o genç kızın da kendisini sevdiğini ilh...

Ben söyledikçe o sapsarı oluyor, büyüyen gözlerinin iki tarafında yaşlar birikiyordu. Birdenbire sözümlü kesti:

— Sahiden sana yaklaşabilir miyim Necmiye? Ömrünü Anadolu'da geçirmiş

olan ve bundan sonra da bütün gençliğini gene Anadolunun sarp dağlarını delmekle geçirecek olan bir mühendisin karısı olmağa razı mısın? Kulaklarımın inana mıyorum. Ne kadar mes'udum bilsen... Demek benimle beraber geleceksin? Demek aylardanberi başımın içinde yaşadığım hülya bir hakikat olacak?

Saadeti bulmak için cesaret gösterdiğime hakkım varmış değil mi Samiye? İşte bugün dünyanın en mes'ud kızı benim ve bu saadetimi kendi azim ve metanetime borçlu olduğumu düşündükçe daha çok seviniyorum.

YARINKİ NÜSHAMIZDA:

Tam bir muvaffakiyet

Yazan: Yakov Radin

Çeviren: H. Alaz

Son Postanın edebi romanı: 16

Aşıklar yolunun yolcuları

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Doğrusu ya bu kıyafette, bil-hassa halamın uğradığı bu deşet karşısında açık pencereleleri düğüncecek akıl kinde lalmıştı ki?...

Neyse Hafızın duasından sonra halam biraz sükün buldu ve bir müddet geçince, bitkin bir halde yeniden uykuya dalabildi. Yağmur da artık huzun almıştı, yalnız çinkolarla bilür toparlaklar yuvarlanır gib: tath sesler iştiliyordu.

Herkes yeniden odasına çekildi. Fakat ben tekrar yatağıma yatamadım. Sinirlerim fena halde bozulmuştu. Pijama pantolonumun paçalarını kıvrarak, sırtıma padesümü attım ve aşçı kadınla iki hizmetçi, şimdi, en aşağıda, kovalar ve süpürgeler, sokak kapısının altından taşlağa dolan suları süpürürerken onların şaşkın bakışlarına aldırmeden kapının sürgüsünü çektim.

Avaklarım, köşkün önündeki kaldırıma değince sandım ki kânatlandı. Fakat bu, vahşi bir kuşun kanatlanışı idi. O zamana kadar hissetmediğim bir yıkamak, devirmek arzusu, ilk ceddimin mağara eki ruhu benimde uyanmıştı. Bu benlikde evde kalamazdım. Yağmur, simsek ve yıldırım içinde dolasmalı idim. Belki o zaman halamın etrafını saran

şeytanlar benim de yanımdan uzaklaşırlardı. Boğuşsam onlarla boğuşur, öldürsem onları öldürür, ölürsem bu meçhul kuvvetlerin eline ölürdüm.

Maamafih karanlık gece, artık pek uzak ufuklarda parlayan şimşekleri ve sağırlaşan, derinden derine duyulan gök gürültüleri ile biraz evvelki dehşetini kaybetmişti. Yağmur bütünü hızını almış, demin pencereden baktığım zaman yokuş aşağı seller aktığı yolda yalnız ıslak tülbendlerle alnımı serinleterek yağıyordu ve karşımdaki çamlık, bu hafifliyen musiki içinde şimdi bana, sadece, bir dehşetten sonra bir aşk sahnesinde değiştirilmesi unutulmuş muhtemem bir opera dekoru gibi görünüyordu.

Küçük cep fenerimin ışığını sağa sola çevirerek yürüdüm, yürüdüm ve nihayet, çamlığın bir yamacında, ininin kapısını bulan yorgun bir canavar gibi bir parmaklık önünde durdum. Burası Süheylânın bahçesi idi ve şu iki katlı ufak köşk onun oturduğu köşktü.

Bilmem buraya düşünerek, bilerek mi, yoksa ayaklarımın mihaniki hareketine uyarak hiç farkında olmadan mı geldim? Beynim uğultu içinde idi ve gözlerim bu anda yalnız bu parmaklığı, bu kapıyı ve arkadaki köşkün şu ikinci kat pencerele-

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Aşk ve vazife

Dirseklerimi masaya dayayarak sükûnetle cevap verdim.

bizi altında ezse ve hurdaşa etse bile, gene bu mucize zuhur edecek.. millî varlığımız sönüp gitmeyecektir. Biz bu düşünceye, hem islâm ve hem de insan imanı ile merbutuz... Binlerce, yüz binlerce, milyonlarca kardeş kanının, ay-ni felâket kazanında kaynadığı bir zamanda, nasıl olur da kendi halâsımı, kendi refahımı, kendi saadetimi, kendi aşkıma düşünebilirim?.. Bırakınız, Mister Nizam.. Allahın takdiri, yerini bulsun.

Nizameddin, başını önüne eğdi.. görüyordum ki, derin bir nefis mücadelesi geçirmekte idi... Dakikalarca böyle kaldıktan sonra, sesi titreye titreye şöylece mukabele etti:

— Sizin yüksek düşünceniz karşısında, kendimi çok küçük buluyorum, Mis Melek.. Bana, milliyetperverliğin en yüksek faziletini öğrettiniz.. Size, bir şey daha teklif edecektim.. Rütbemi,

mevkiimi, tabiiyetimi değiştireyim, beraberce Anadolu'ya geçelim; bir köşeye çekilelim; ömrümüzü orada sükûn ve huzur içinde geçirelim; diyecektim... Fakat, artık buna da cesaretim kalmadı.

Derhal mukabele ettim:

— Buna ne lüzum var, azizim... Aşk-larımızın, kalplerde yaşaması daha doğru, daha temiz bir şey olmaz mı?..

Nizameddin, artık bu sualime cevap vermedi. Yalnız, içli bir çocuk hassasiyeti ile, derin derin içini çekmekle iktifa etti.

Ertesi gün, mektebe giderken Emin-önündeki eczaneye uğradım. Oradan şu kısa emri aldım:

— Bu akşam, Horhora uğrayınız. Re is bey, mutlaka sizi görmek istiyor... Sakın ihmal etmeyiniz. Verilecek emir, mühimdir. (Arkası var)

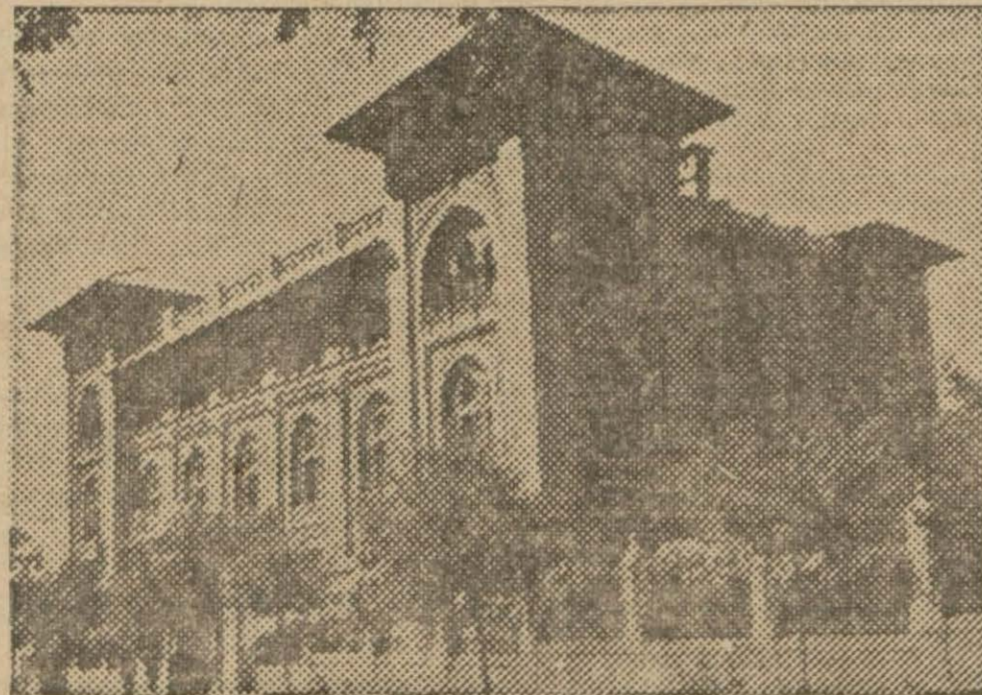
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lira bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Eski Şehremini Operatör Cemil Topuzlunun hatıraları

(Başarafa 8 inci sayfa)

kânlarında olduğu gibi, kasab dükkân-larında da koyun kesildiğini gördüm. Bunlardan bir çoğunun, bahusus Galatadaki mezbahaların sahipleri ecnebi tabiiyetinde idiler. Onlara bir türlü söz geçiremiyordum. Nihayet, çaresizlik yüzünden mecburen General Füller'e - evvelce adı geçmişti - müracaat ettim. Beraberce Galatada, dar sokaklardaki mezbahalara gittik. O gün de tesadüfen sokaktan küçük bir dere gibi kan akıyordu. Yandaki arsaya da mübalâğasız dört, beş metre yüksekliğinde hayvan boynuz ve turnakları yığılmıştı. General Füller bunları ve mezbahaların içini görünce:

— Paşa, hayatımda ilk defa böyle bir manzara karşısında kalıyorum, dedi. Demek, biz bu etleri yiyoruz? Sizin icraatınıza bütün kuvvetimle müzahirim!

Vâkıâ, şehirde belediye işlerini tanzim etmek için ecnebi bir elden istifade ve istiane etmek çok ağırdı. Fakat, ne yapayım ki başka çare yoktu. Beni müteselli eden bir cihet te şu idi: Belediye nizamlarına riayet etmeyenler Türk vatan ordularının bayrağını çekmek alçaklığını irtikâb eden bazı gayritürk unsurlar mensubları idi.

Bu sözüm ona mezbahaların hepsini kapattım. İstanbul cihetinde yalnız bir tane mezbaha bıraktım. Üsküdar - Kadıköy taraflarında ise, Selimiye kışlasının önünde bulunan ve evvelce askerî mezbaha olarak kullanılan binayı açtırdım, temizlettim, muvakkaten sıhhi bir mezbaha haline koydum!

Tekmil Üsküdar - Kadıköy ve havalisi kasabalarına burada kesilen koyunları kamyonlarla yolladım. Fakat, etin fiatı artmasın, diye okkada bir kuruştan fazla resim almadım.

Bu sırada Eytam Bankasından 300,000 lira borç aldım. Sütülcüde şimdiki mezbaha binasının inşasına başladım. Maalesef Emanetten çekilince bu teşebbüs, yüzüstüne kaldı. Aradan seneler geçti. Nihayet Haydar Bey merhum Şehremini

oldu da bu sayede İstanbul halkı temiz ve sıhhi ete kavuştu. Aynı zamanda belediye de senede 1,500,000 lira varidat membaı buldu. Bu sebepten Haydar Bey merhumu daima rahmetle anarım.

Ben, mezbahayı yaptırırken sadrazam Damad Ferid, boyuna:

«— Paşa, mezbahaları kapatma! Bana bir çok tazyıklar yapıyorlar, bu işten vazgeç!» diye telefon ediyordu.

Aynı zamanda, çocuklarımın hizmet çişine şu teklifte bulunmuşlar: «Paşaya şöyle, mezbaha yapmaktan vazgeçsin, kendisine 30.000 lira, sana da 5000 lira veririz!»

Bu, yetmiyormuş gibi, o sırada çıkan gazetelerden biri «Cemil Paşa, belediye mezbahaya götürüyor!» başlıklı yazılar yazmağa başladı.

Hal böyle iken, yani kimse mezbaha'nın yapılmasını istemezken, ben inşaata fasılasız devam ettim.

Bu sırada, bir de «intihabı meb'usan» meselesi ortaya çıktı. Dahiliye nazırı Damad Şerif (paşa) beni çağırdı.

«— Paşa, dedi, İttihatçıların kazanmak ihtimali çok. Buna mâni olmanı istiyorum. Size, tahsisatı mestureden, şahsınıza aid olmak üzere ayrıca 3000 lira vereceğiz! Aman, İttihatçılar ekalliyyette kalsınlar!»

Dahiliye nazırına şu cevabı verdim:

— Hiç bir zaman gayri kanunî olarak meb'us intihabına müdahale edemem. Beni mazur görün ve mevzuu bahs (3000) lirayı da başka bir husus için sarfedin!

Neticede, İttihatçılar ekseriyet kâzandılar. Bitiraf kalmakla vazifemi yap-tığıma kani olduğum için, iktidar mevkünde hangi hükümet bulunursa bulunsun, vicdanen müsterih idim.

Eski Şehremini muavini Hafız Raif Bey, ne vakit beni görse, bu hâdiseden bahsederek:

«— Sizin, meb'us intihabındaki o dü-rüst ve bitaraf tarzı hareketinizi hiç bir zaman unutmam ve herkese de söylerim paşa!» der.

NEZLE
Bütün göğüs hastalıklarına yol açabilir.
Fakat bir tek
GRİPİN

GRİPİN

Baş, diş, adale ağrılarıyla diğer ağrıları en kısa zamanda ve en kat'i şekilde dindirir. Nezleye, soğuk algınlığına, gripe ve emsali hastalıklara karşı bilhassa müessirdir.

İcabında günde üç kaşe alınabilir.

İsim ve markaya dikkat. Taklitlerden sakınınız.

DENİZBANK

Trabzonda Sis Dödüğü Tesis Edilecek

Trabzonda bir sis dödüğü tesis edilecektir. Şartnamesi Tophanede Deniz hanındaki Materyel şubemizden hergün parasız olarak alınabilir. İsteklilerin tekliflerini en geç 20.1.939 tarihine kadar mezkûr şubeye vermeleri lâzımdır.

KARADENİZ POSTASI

5.1.1939 Perşembe günü saat 12 de kalkması lâzım gelen Karadeniz Postası, yalnız bu defaya mahsus olmak üzere, bir gün sonra 6.1.1939 Cuma günü saat 12 de kalkacaktır.

«Son Posta» nun deniz romanı: 56

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmən

Atlatılan tehlike

— Bu da ne demek?
— Almanların Moewe ve Seadler muavin kruvazörleri hakkında bir şey işitmediniz mi?
Taharri zabiti bana döndü:
— Sizin muavinin bu söyledikleri ne kaptan?

Şimdi, Leudemannın söyledikleriyle midemdeki bulantının yatıştığını hissediyordum. Binaenaleyh ben de aynı suretle İngilizlere iyi bir dolma yutturabileceğimi düşündüm ve:

— Biz, memlekette, Norveçte iken iki Alman kruvazörüne on altı denizaltı gemisinin limandan çıkmış bulduklarına dair bir rivayet vardı.

Bu esnada kamaranın ötesine berisine bakımda olan, taharri zabitinin arkadaşı bunları işitince yanımıza gelmiş ve birdenbire:

— Zırnederim ki artık gitmeliyiz... Demişti. Taharri şefi de:
— Yes.

Cevabını vermiş ve kamaradan çıkarak güverteye yürümüşü.

Bunlar gemicilere sual sormağa veya onların eşyalarını karıştırmaya teşebbüs etmemişlerdi. Zabiti:

— Evrakımız volunda kaptan.. fakat bizden işaret almaya kadar burada bir saat kadar bekliyeceksiniz!
Divordu.

— Başüstüne zabıt efendi!
Ötedenberi bedbin olan bir gemici bu konuşmayı işitmiş ve kamaradan uzaklaşırken yüksekçe bir sesle kendi kendine:

— Eyvah her şey mahvoldu!
Demişti.

Aşağıda ise, karanlıkta beklesen diğer mürettebat vardı. Bunlar tam güvertenin altına kulaklarını yapıştırmışlar, güverteye olun bitenlerden bir şey öğrenebilir miyiz diye beklemekte bulunmuşlardı.

— Eyvah her şey mahvoldu!
Cümlesini işitince bunu, hilenin meydana çıktığı hakkında kendilerine ve rilmekte bulunan resmi bir haber telâki etmişlerdi. Bu takdirde yapılması lâzım gelen işi bildikleri için hemen gemiyi tahrib edecek olan üç bomba -nın fitillerini yakmışlar ve filikalara koşmak üzere ambar ağızlarının açılmasını beklemeye başlamışlardı. Fitiller on beş dakikalık idiler.

İngilizler sandallarına girmişlerdi, gemimizin bordasından ayrılmak için çalışıyorlardı. Fakat malûm ya bir vapuru tuttuğunuz gibi yelkenli bir gemiyi olduğu yerde tutmak mümkün değildir. Bu cins bir geminin hareketleri yel ve suyun hareketlerine bağlıdır. Biri üfürür, diğeri götürür. İşte bizim Seadler de bu durumda iken karnında hasıl olan anafolar, İngilizlerin sandalının açılmasına mâni oluyordu.

Bu vaziyet bizim için çok fena idi. Sandal kıça doğru gidiyordu ve eğer onlar kiç bodoslamaya kadar aşağı düşerlerse muhakkak ki bizim geminin pervanesini görecektlerdi. Pervaneli bir yelken gemisi ha? Evet, bu, bazarı olabilir. Fakat bunun için tekrar soruya çekilmekten kurtulamıyacaklık ve o vakit her şey meydana çıkmış olacaktı. Çünkü evrakımızda gemimizin pervaneli olduğuna dair hiç bir kayıt yoktu.

Derhal bir halat yakalılarak onlara doğru atıyor ve:

— Çimayı alınız zabıt efendi! Çimayı alınız!

Diye bağırarak güya onlara kabaca yardım etmek istiyordum. Bu halim halatın başlarına düşmesinden sakınmak için yukarı bakmalarına saik olmuştu. Halatı tekrar çekerken onlar da gemimizin kıçından dönmüşler ve açılmışlardı.

Zabitler teşekkür ediyorlardı. İçlerinden biri filikayı bordadan kolaylıkla ayırmağa muvaffak olamamalarının dolayı askerlerine öfkelenmişti. Söyleniyordu:

— Bizim botta yalnız budalalar var bugün...

Zabitin bu söylenişine içimden:
— Evet olabilir, diyordum, belki de içlerinde en budalası da sen olabilirsin!

Midem şimdi normalleşmişti. O kadar mes'uddum ki hattâ mahud bütün lokmasını da hazmetmiş bulunacağımı hissediyordum. Güverteye gemicilerim sevinçten uçuyorlar, şarkı söylüyorlardı. Fakat kruvazör bizi tamamiyle bırakıp uzaklaşmaya kadar gemimizde bir fevkalâdelik olmadığını hissetmek için herkesin vazifeleri başına gitmeleri emrolunmuştu. Gemicilerim o kadar sevinç duyuyorlardı ki yüzlerindeki tebessüm zail olmuyor, ağızları kulaklarına varıyordu.

İlk düşüncem bu mes'ud neticeyi, aşağıda, karanlıkta bekleyen çocuklarıma da bildirmektir. Bunun için gizli lumar kapaklarından birine gittim ki içeriden bağlanmış idi.

— Açın!
Diye haykırdım. Aşağıdan müphem sesler geliyordu.

— Açın.. açın!
Diye tekrarladım. Bunun üzerine boğuk bir sesin:

— Su valflerini açın!
Dediğini işittim.

Bu işidiş beni deli gibi etmişti. Bağırıldım:

— Ulan.. o da ne oluyor?. Ne var.. ne oluyorsunuz? Açın ambar ağızını!

Ambar ağızı açılmıştı. Muztarib çehrelerle karşılaşmıştım. Suyun gürül gürül geminin ambarlarına dolmakta bulunduğunu işitiyordum.

— Aman Yarabbi!.. Ulan gemiyi ba-

tırmağa mı çalışıyorsunuz? Hay Allah müstahakınızı versin!

Mürettebatın aşağıda, geminin her tarafına koştuklarını işitiyordum. Birisi cevap verdi:

— Bombaların fitillerini kesiyorlar ve su valflerini kapıyorlar.

— Bomba fitilleri mi? Su valfleri mi? Allah Allah!!.. Bu neden icab etti? İçlerinden biri başkası atıldı:

— Fakat yukarıdan birisi aşağıya her şeyin mahvolduğunu söyledi! Sonra bizzat siz «açın» diye bağırдыңız.. biz zannettik ki siz «su valflerini açın» demek istiyorsunuz..

Bomba fitilleri sekiz dakikadanberer yanmakta bulunuyorlarmış. Yüzlerce galon su da ambarlara hücum etmekte idi. «Her şey mahvoldu» diyen gemiciyi aradım, geldi ve itiraf etti:

— Ben aşağıdaki adamlara seslenemedim, dedi, ben sadece kendi kendime söyledim.

— Allah Allah! Her şeyin iyi gitmekte olduğu bir zamanda «eyvah.. her şey mahvoldu!» denir mi be oğul?

— Bay kaptan! İngiliz zabiti bir saat beklemeyi lüzumunu bildirdiği vakit, kendi kendime düşündüm ki bizi bekletmekten maksadı Kopenhag'a bir telsiz göndererek İrma hakkında malûmat istemektir. Böyle bir gemi de orada olmadığına göre?

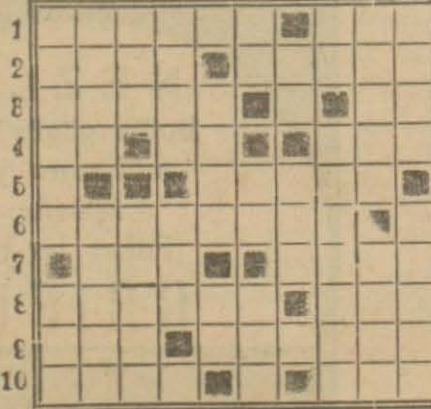
— Bu da doğru be!

Hakikaten geçirdiğimiz heyecan yüzünden ne ben, ne de zabitlerimiz telsiz hakkında hiç bir şey düşünmemişti.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa:

- 1 — Süvari - Bayağı.
- 2 — Bilgi - Tenekeleri birbirine yapıştıran şey.
- 3 — Fıçı - Hayret nidası.
- 4 — Lâhza - İstifham nidası - Tavlanın dört köşeleri.
- 5 — Kabir.
- 6 — Tefrika.
- 7 — Nail ola - Yakaları sertleştirilen.
- 8 — Esirlik - İstasyon.
- 9 — Büyük baba - Evde giyilen ayakkabı.
- 10 — Arz - «Oyuk» un son yarısı.

Yukardan aşağı:

- 1 — Sipahi - Krallıç.
- 2 — Afiş - Kateden.
- 3 — İhtiyar - Emir.
- 4 — Olmıyacak duaya söylenilmez - Cemi edati.
- 5 — Bir erkek ismi - Kasabın sattığı.
- 6 — Vilyet - İlâve - Çok ince demir çubuk.
- 7 — Kasabın sattığı.
- 8 — İztirab nidası - Rüstem ne oğlu - dur?
- 9 — Memleket - Dinle hükümet işlerini birbirine karıştırmıyan.
- 10 — Yenilemek - Tefrik cihetleri.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Evveldi bulmacanın halledilmiş şekli

İngiltere ve Amerika, Japonyaya karşı müşterek tedbirler alıyorlar

Amerika Âyan Meclisi Hariciye Encümeni Reisi Japon mallarına ambargo konmasını istiyor

Vaşington, 3 (A.A.) — Âyan meclisi hariciye encümeni reisi Pittman, beyanatta bulunarak demiştir ki:

«Japonya, Çinde açık kapı siyaseti ta'kid edilmesine dair tevdi edilen notaya muvafık bir cevap vermediği takdirde Amerikanın Tokyoya karşı mukabelebilmişil tedbirleri alması ve bilhassa Japon mallarına ambargo koyması lâzımdır.

Japonya da Amerikaya karşı mukabelebilmişil tedbirleri alabilir ve meselâ bizimle diplomatik münasebetlerini kesebilir. Fakat bize hiçbir zaman harb ilân edemez. Çünkü biz, Japonyanın bize büküyük Okyanusun öbür tarafından taarruz edemeyeceğini pekâlâ biliyoruz.»

Pittmanın beyanatına, mebusan meclisinin açılması arifesine tesadüf ettiği için hususî bir ehemmiyet atfedilmektedir.

Londra, 3 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mehafilde Çindeki İngiliz me'nafinin himayesini temin maksadile Amerika ile Craigie arasında yapılan görüşmelerin akim kalması dolayısıyla Amerika'nın da Çindeki kendi menafii hakkında kaygı içinde bulunması sebebiyle İngiltere hariciye nezaretinin Japonya ticaretine karşı Amerika ile müşterek mukabelebilmişil tedbirleri almak tasarrufunda bulunduğu beyan edilmektedir. İyi malûmat almakta olan mehafillerin Tokyodan gelen bütün malûmatın:

1 — Japonyanın iktisadî vaziyetinin gitgide müşkülleşmekte bulunduğunu.
2 — Japonyanın Çindeki vaziyetinin Japon tebliğlerinin inandırılmak istediği kadar kuvvetli olmadığını isbat etmekte olduğunu beyan etmektedir.

Parti Grubu Reis Vekilliğine seçilen Adliye Vekili istifa etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Evveldi Başvekil Celâl Bayar söz alarak münhal bulunan grup reis vekilliğine Genbaşkur tarafından Adliye Vekili ve Seyhan mebusu Hilmi Uranın namzed gösterildiğini beyan etti. Umumi heyet, namzedin reis vekilliğini ittifakla kabul etti. Adliye Vekilinin bu tarzda namzed gösterilmesi Partinin yüksek mahfellerinde Meclisteki grup reisiğine istikbal için hususî bir ehemmiyet verildiğinin ifadesi olarak telâki olunmuştur.

Bundan sonra Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu söz alarak geçen içtimadanberi cereyan eden haricî hâdiseler hakkında izahat verdi ve izahat umumi heyetçe tasvib olundu. Ebedî Şefimiz Atatürkün anıt-kabrinin yapılacağı yer hakkında mütehasıs encümenin hazırladığı raporun tetkiki için, grup azası içinden 15

kişilik bir encümen intihab edilmesi yaset makamından teklif edildi ve bu seçim muamelesi grup idare heyetine tevdi olundu. Bundan sonra Büyük Millet Meclisi encümenlerinin kanun ve teklif lâyhalarını tetkik tarzına dair Tokyoda mebusu Galib Pekel tarafından verilmiş olan takrir müzakereye konuldu. Mevzu üzerinde birkaç hatib söz aldıktan sonra gelecek içtimada müzakereye devam edilmek üzere celseye nihayet verildi.

Yeni Adliye Vekili

Ankara, 3 (A.A.) — Adliye Vekili Seyhan mebusu Hilmi Uran, Büyük Millet Meclisi Parti grubu reis vekilliğine intihab edildiğinden Adliye Vekilliğinden istifa etmiş ve yerine Büyük Millet Meclisi reis vekillerinden Konya mebusu Tahir Fikret Sılayın tayini yüksek tasarrufla iltiran etmiştir.

Dün telsizle Ereğliden aldığımız malûmat

«Son Posta» telgraf ve telefon hatlarının bozuk olmasından dolayı Ereğlideki facia hakkında tam ve doğru malûmat alabilmek için bütün vasıtalara müracaat etmiş, bu arada Ereğlide bulunan kazazede vapurlardan telsiz vasıtasile tafsilât talep etmiştir.

Gönderdiğimiz cevabın telsiz telgraflarına «Tan» vapuru ilk cevabı vermiştir. Tan vapuru süvarisi Aziz kaptanın telsizle verdiği cevap şudur:

Tan vapuru telsizi, 3 (Gece saat on bir buçuk) — Bir milyon kıymetinde on vapur karaya gitmiştir. Millet vapuru Güllünc deresi sahiline varmadan beş kulaçta gece batmıştır. Nasıl battığını bilmiyorum.

Son vaziyeti: Gemi tamamen batmış, direkleri, bacası da sonradan kopmuştur. Güverte lostroması ile bir ateşçi kurtulmuştur. Diğerlerinin cesedleri peyderpey çıkmaktadır.

Ereğlide liman yapılmadıkça facia tekrar edecektir. «Tan da kendini kurtarmağa çalışıyor.

Almanyada casuslukla itham edilen Nikişin muhakemesine başlandı

Londra 3 (Hususî) — Casuslukla itham edilen Nikişin muhakemesine bugün Berlinde başlanmıştır. Muhakeme gizli olarak cereyan etmektedir.

Nikişin, Nazi rejimi aleyhine çalışmakta olan gizli «Hürriyet» partisine mensub bulunduğu ve bu partinin Hürriyetlere karşı bir suikast hazırlanmış olduğuna dair verilen haberler, Berlin makamları tarafından kat'iyetle teyid edilmiştir.

Nikiş'in diğer on sekiz arkadaşı hakkında da muhakeme yapılacaktır.

Sivasta Çocuk Esirgeme Kurumunun çalışmaları

Sivas (Hususî) — Şehrimiz Çocuk Esirgeme Kurumu yıldan yıla faaliyetini arttırmaktadır. Geçen yıllar olduğu gibi bu yıl da ilk okullarda okuyan kimsesiz yavrulardan yüzü müteceviz

yavruya eibise, ayakkabı verilerek retile giyim ihtiyaçları giderilmektedir. Resim elbise tevzi edilen çocukların kimsesiz yavrulardan yüzü müteceviz

Son çıkan son derece müessir **KESKİN KAŞELERİ** üşütme, grip, nezleye ve ağrılara bire birdir. SALİH NECATİ Bahçekapı

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Saati
Su altında kullanılmağa mahsus elektrik kapsülü	10000 adet	500 —	37 50	14
22 lik uzun Nişan Fişeği	450000 >)	3400 —	255 —	14,30
22 lik Kısa Nişan Fişeği	50000 >)			
	500000			

I — Şartnameleri mucibince satın alınacak 10000 adet su altında kullanılmağa mahsus elektrik kapsülü ile 50000 adet 22 lik (5.6 M/M) uzun ve kısa nişan fişeği ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedelleri muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 6/1/939 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi nişan fişeği nümuneleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «9190»

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Beheri Tutarı Li Kr. Li Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme Saati
Dosya dolabı	3 adet	150 — 450 —	33 75	15
Boya kalemi	22 kalem	— — 400 —	30 —	15,30

I — İdaremizin Yavşan tuzlası için şartnamesi mucibince yapılacak 3 adet dosya dolabı ile Tekirdağ Şarap Fabrikası için satın alınacağı ve 20/10/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen 22 kalem boya levazımının müfredat listesi tavisih edilerek yeniden açık eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 6/1/939 tarihine rastlayan Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve listeler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «9304»

I — İdaremizin Çamaltı tuzlasına getirilecek içme suyu için şartnamesi mucibince 750 metre font boru açık eksiltme usulüne satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli 1150 lira ve muvakkat teminatı 86,25 liradır.

III — Eksiltme 13/1/939 tarihine rastlayan Cuma günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak hergün İnhisarlar Tuz Fen Şubesinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız tekliflerini ve bu işe ait kataloğlarını ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «9481»

I — İdaremizin İstanbul Başmüdürlüğü binası ve ambarlarıyla Levazım ve Mübayaat Şubesi binası arasında şartname ve resmî mucibince yapılacak 3 adet demir çamekân işi kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli beheri 3912,97 lira hesabına 11738,91 lira ve muvakkat teminatı 881 liradır.

III — Eksiltme 16/1/939 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve resimler 59 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin diplomalı yüksek mühendis veya yüksek mimar olmaları, olmadıkları takdirde aynı evsafi haz bir mütehasşısı inşaat sonuna kadar daimî olarak iş başında bulduracaklarını noterlikten musaddak bir taahhüd vâkıd ile temin etmeleri ve bundan başka 8000 liralık bu gibi inşaat yapmış olduklarını gösterir vesaik ihale gününden 8 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca fennî ehliyet ve münakasaya iştirak vesikası almaları lazımdır.

VI — Mühürü ekli mektubunu kanunî vesak ile 5 ci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak eksiltmeye iştirak ve fennî ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası, makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların ihale günü ve geç saat 15 e kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına meküz mukabilinde verilmesi lazımdır. «9514»

I — Şartnamesi mucibince 1150 kilo bergamut esansı pazarlık usulüne satın alınacaktır.

II — Eksiltme 19/1/939 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «46»

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Üçüncü Keşide 11 / İkincikânun / 939 dadır.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır...

Eundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertibden bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangoonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

T. İŞ BANKASI'nın 939 K. TASARRUF İKRAMIYE PLÂNI 32.000 LİRA MÜKÂFAT

Kurallar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül,
1 ikinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMIYELER:

1 Adet 2000 liralık	=	2.000 lira
5 " 1000 "	=	5.000 "
8 " 500 "	=	4.000 "
16 " 250 "	=	4.000 "
60 " 100 "	=	6.000 "
95 " 50 "	=	4.750 "
250 " 25 "	=	6.250 "
435		32.000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

BANKA KOMERÇİYLE İTALYANA

Tamamen tediye edilmiş sermayesi:
700.000.000 İtalyan Lretî

Merkezi : MİLANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Hariçteki Bankalarımız:
BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juan-les - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Bralla, Brasov, Cluj, Costanza, Galaz, Sibiu, Timişoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA: Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO, Alexandrie d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, Atina, Pire, Selânik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Philadelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'amerique du sud, Paris.

Arjantinde: Buenos-Aires, Rosario de Santa Fé.

BRESİLYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBIA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peste ve başlıca Şehirlerde Şubeler:

HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LIMA Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şubeler:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUIL Guayaquil.

İstanbul Merkezi: Galata, Voyvoda Caddesi, Karaköy Palas. Telefon 44845.

İstanbul Bürosu: Alalemcian Han. Telefon 22900 / 3/11/12/15

Eyoğlu Bürosu: İstiklal Caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar icarı: İtalya ve Macaristan için ve Touristique çekleri ve B. C. İ. TRAVEL- LER'S çekleri.

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasşısı: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonu 22398 - 81044

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 4 köşe maktalı olduğu takdirde 14400 yuvarlak maktalı olduğu takdirde 16200 lira olan 90000 adet kestane ağacından mamul tirfon yatağı 17/1,939 Sah günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 4 köşeli için 1080 yuvarlaklar için 1215 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (9552)

Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları ve eksiltme saati aşağıda yazılı lokomotif ve vagon bandajları 17/2/1939 Cuma günü kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında ayrı ayrı satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 485 kuruş Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (9464)

İsmi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	Saati
1 — Lokomotif bandajı.	165,204 lira	9.510,20 lira)	15,30
2 — Vagon bandajı	96,992 "	6.099,60 lira)	

Üniversite Rektörlüğünden :

Diş Tababeti mektebinde iki asistanlık ve 40 lira ücretli bir daktiloluk açtır. «Daktiloluğu isteyenlerin Fransızca, İngilizce, Almanca lisanlarından birine vâkıf ve tercümeye muktedir olması şarttır.» Taliblerin Tib Fakültesi Dekanlığına müracaatları. «3»

Kayıp araniyor

Kasımpaşada Kamerhatun mahallesinden olup 20 sene evvel Adapazarına gelen babam avukat Ahmed Sadık, evvelce İstanbulda iken ayrı anadan başka kardeşlerim olduğunu, aynı semtte bir amcamın da bulunduğunu haber aldım. Bunları bilenlerin Son Postaya bildirmelerini insaniyet namına rica ederim.

Muzaffer İşgöl

İLAN

Haremağaları Teavün Yurdu (Eski Emekdar Yardım Birliği) ünvanlı müseccel Cemiyetimiz nizamname esasısınin 3512 numaralı cemiyetler kanununa göre tadil edilme üzere umumî heyetin fevkalâde olarak cemiyetimizin merkezi olan İstanbulda Firuzaga mahallesinin Divanyolu caddesinde kâin 43 numaralı birlik merkezi binasında 7 - 1 - 939 tarihine müsadif Cumartesi günü saat on üçte toplanacaktır.

Cemiyetimize mukayyed azanın mezkûr gün ve saatte merkez binasında bulunmaları bildirilir.

Ruzname müzakerat: Cemiyet nizamnamesi esasısınin tadil.

Doktor
İbrahim Zati Öget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. A.dres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

1939

Bütün sene için faydalı ve Hoş
Sene sonu münasebetle herkes hoş gidecek bir hediye aramaktadır.
MARCONI, KELVINATOR, GRAMOFON, PLAK,
OTOMATİK ÜTÜ
en münasip hediyeliklerdir.
SAHİBİNİN SESİ
Verseyse satış: 302 İstiklal Caddesi Beyoğlu

"ALLO..."

« Evet kardeşim, doktorun tavsiyesi üzerine hergün 3 defa dişlerimi

RADYOLİN

diş macunıyla fırçalamaya başladığımdan sonra diş etlerimdeki iltihablarla ağzımdaki fena koku tamamen geçti. Zararlı maddeler de durduğu için midem düzeldi, iştiham açıldı. Dişlerim eski parlaklığını tekrar kazandı.

siz de her yemekten sonra RADYOLİN

Kullanınız.

GRİP

KAPINIZ ÖNÜNDEDİR!
ONU UZAKLAŞTIRINIZ!

Biraz **NEZLE** ve Yahut Biraz **ATEŞ**

Hissettiniz mi

HİÇ DÜŞÜNMEYEN
BİR KAŞE

NEOKALMİNA

Alınız!

Hem **GRİP'TEN** Korur - Hem **GRİPİ** Geçirir
ismine dikkat ediniz.

ADEMi İKTİDAR

ve BEL GEVŞEKLIĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Öksürenlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

Tornacı alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürliğünden:

Kırıkkalede istihdam edilmek üzere tornacı alınacaktır. Fabrikalarımıza girmek isteyenlerden İstanbuldakilerin Zeytinburnu fabrikasına, İzmirdekilerin İzmir silah fabrikasına vesair yerdekilerin de Umum Müdürlüğe müracaatları.

9354

ZAYI — 1889 numaralı arabamın plâkasını zayı ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Mahmud Kâmil Onar

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Kansızlık, kemik hastalıkları, dimağ yorgunlukları ile vitaminsizlikten doğan bütün zayıflıklara karşı

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Her annenin bilmesi icab eden bir kuvvet şurubudur. Çocuklarınıza Vitalin kuvvet şurubu vermekle onları sağlam, gürbüz ve neş'eli yetiştirirsiniz.

VİTALİN KUVVET ŞURUBU

Mektep çağındaki gençlerle emzikli kadın veya ihtiyarların hayati kudret ve kuvvetlerini artırır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU - İSTANBUL

Almanca Bilen Daktilo Aranıyor

Garbi Anadolu'da Büyük bir müesseseye «Anonim Şirket» Bilhassa Türkçeden Almancaya tercümeye muktedir Almanca muhabere memuru aranmaktadır. Alâkâh bay veya bayanlardan makinede sür'atli yazanların 176 posta kutusuna « U. F. 26 » rumuzu altında, tercüme halleri, resimlerle beraber bütün şartlarını bildirmeleri.

ŞOKOLAKSİN

Bir adedi müleyyin — İki adedis mühildir.

En muânnid kabızlarda bile tesiri kat'i, lezzeti gayet lâtif rakipsiz müleyyin, müşil çikolatasıdır. 8 adedi 20 Kr. Eczanelerden arayınız.

Emsali arasında en güzel ve şık Mobilyalar satan

(ESKİ HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON, YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zengin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiyatlara bulursunuz.

Beyoğlu Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Bilâşın Maks, Jak, Heman, Fekke, ve Beyoğlu Şahkull mahallesinde Büyükhendek sokağında, 56 No. da Hayim kızı Roza ve aynı mahalde Aron oğlu Pepo Rotenbergi aleyhlerine açtığı izalel şuyu davasının cari duruşması sırasında: Mahkemece keşif icra edilerek rapor verildiğinden bahis ile, on beş gün müddetle ilânen muameleli giyap kararı tebliğine karar verilmiş olduğundan mahkeme günü olan 23 - 1 - 939 saat 11 de bizzat veya bilvekele gelmeniz, muameleli giyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 938/1449.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci	sahife	400	kurak
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazla miktarda ilân yapıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi